

SEMJÉN ZSOLT
ZSOLT SEMJÉN

Földön és égen
Sur la terre comme au ciel

SEMJÉN ZSOLT
ZSOLT SEMJÉN

Földön és égen

Sur la terre comme au ciel

ANTOLÓGIA KIADÓ
Lakitelek, 2021

A borítón: *Legeza László felvétele,
Málta 1565-ös török ostroma és felszabadítása*

Szerkesztette: Szényei András Gábor

Fordította:

Titusz Hardi OSB, Zoltán Kiss, Philippe Naszályi

Fedélterv: Illés Zoltán

© Semjén Zsolt • Zsolt Semjén, 2021

ISBN 978-615-5862-71-7

Készítette: ANTOLOGIA Kiadó és Nyomda Kft.

Tel.: + 36 (76) 549 045

e-mail: antologia@nepfolakitelek.hu

Nyomdai előkészítés: Kvaszta József, Kecskemét

Tel.: +36 (20) 991 42 86

e-mail: didotstudio@kvaszta.hu

TARTALOM

Földön és égen 7

Sur la terre comme au ciel 105

SEMJÉN ZSOLT

*Földön és égen*¹

1 A kötetet szerkesztője a summa et essentia jegyében, breviáriumszerűen állította össze, mindazonáltal hasznos az eredeti szövegkörnyezetben is elolvasni az egyes részeket (pl. 96), melyet megkönnyít a kötet végén található jegyzet, név- és tárgymutató.

TARTALOM

AJÁNLÁS	11
KERESZTÉNYDEMOKRÁCIA	17
MAGYARSÁG	53
EGYHÁZ	63
JEGYZET	81
NÉVMUTATÓ	87
TÁRGYMUTATÓ	93
CURRICULUM VITAE	99

Fr. Barsi Balázs OFM

AJÁNLÁS

Számomra ennek a remek szellemi sűrítménynek a középpontja egy mellékesnek tűnő szóváltásból lett nyilvánvaló. Középpont alatt azt értem, ahol megragadva ennek az írásnak a lényegi üzenetét – megérthető a keresztény politikus prófétai küldetése.

Tessék figyelmesen elolvasni a 6. pontot. Az egész írásban sehol nem említetik ma élő ember neve csak itt.

A szerző megtisztelő módon filozófusnak nevezi azt, aki őt azért támadta meg, mert a parlamentben kiejtette ezt a szót, hogy „bűn”. A filozófus szerint ez keresztény fogalom; a templomban használható, de nem a parlamentben.

Nem hallott Hitlerről, Sztálinról? Valóban csak a templomban lehetne bűnnek nevezni azt, amit ők tettek?

Az más kérdés, hogy a filozófus mivel gondolkodik, tudja, hogy a bűn Istennel van kapcsolatban. Isten ugyanis az egész erkölcsi rend végső forrása. Ám Isten jelen van „földön és égen”, nemcsak a templomban. Ha egy Isten-semleges parlamentet akarunk, olyat, ahol a bűn szót ki sem szabad ejteni, akkor ezzel együtt egy Isten-semleges közéletet is akarunk. Ha ez azt jelenti, hogy a parlamentet ne uralja egyetlen vallás sem, abból nem következik, hogy az Isten-semleges vallás viszont uralhatja.

Az Isten-semlegesség igenis vallás, és egyedül ez a vallás akarja befogni ma a keresztény ember száját, hogy ki ne mondja azt a szót, ami az ember tragédiáját jelenti: a bűnt.

Miért csap át az Isten-semleges vallás a relativizmus diktatúrájába? Mert nem hisz a megváltásban, nem ismeri Isten szeretetét és ebből a szeretetből fakadó irgalmasságot, amelyet minden vallás megsejtett, ám csak Jézus Krisztusban lett egészen nyilvánvaló. Ez a filozófusnő nem figyel oda a bűn szóval összefüggő másik szóra: a bocsánatra. Természetesen ehhez egy harmadik fogalom is társul: a megtérés; a bűn elítélése, megbocsátása Isten által és odafordulás a másik emberhez.

Hogy miért Jézus Krisztusban lett nyilvánvalóvá, hogy Isten maga a szeretet és irgalom, azt ezen írás 96. pontjában ragadhatjuk meg, ahol a szerző Szent Ágoston nyomán Isten szentháromságos misztériumát szemléli.

Egy egyszemélyű Isten hogy tudna szeretni? Nem lenne az szeretet, ha „kifelé”, a teremtett ember felé szeretetet mutatna, de benső isteni életében nem ismerné a szeretetet. Fontoljuk meg: nemcsak azt írja Szent János „a szeretet Istentől való” (1 Jn 4,7) hanem azt is: „szeretet az Isten” (1 Jn 4,16).

A Szentírás egyik központi fogalma az emberi személy. Ez a fogalom a krisztológiai viták szinte „mellékterméke”. Enélkül Európa nincs! Az úgynevezett fölvilágosodás sincs!

Ha Isten az ő képére teremtette az embert, vagyis személynek, akkor ez azt jelenti, hogy Ő is személy, valaki és nem valami. „Én” pedig nincs „te”

nélkül. Az egész emberi élet a Szentháromság kinyilatkoztatásában teljesül be. Ám ezt a kinyilatkoztatást, el lehet fogadni és akkor minden tudtul adatik nekünk, vagy el lehet vetni. Azt azonban nem lehet állítani, hogy nem az ember legmélyebb és egyetlen kérdésére, szenvedésére, a szeretetvágyra válaszol.

Ha valakiben (éppen keresztény emberben) felmerülne az a kétely, hogy itt ez a politikus filozófál és teologizál, akkor újra olvassa el ezt az egész írást: melyik politikai rendszer mögött nem volt filozófia? Csak téves, emberellenes filozófia volt a XX. századi nagy politikai rendszerek mozgatója.

A 6. pontban a vádoló filozófusnő maga is egy teljesen téves és mára megbukott filozófia rabja.

Hogy világosan lássuk a filozófusnő felháborodásának okát, a filozófiai hátteret kell keresnünk. Megtaláljuk azt XVI. Benedek „Hit, igazság, tolerancia” c. művében, ahol összefoglalja Jan Assmann művét². Jan Assmann három dolgot állít:

- Mózes vezette be (illetve általa a kinyilatkoztató Isten – mondanánk mi) a vallások világába az „igazság” fogalmát. Az igazság, szerinte, eredetileg nem volt vallási kategória. Ezzel viszont minden más vallás bálványimádásnak lett minősítve.
- Második állítása, hogy az ókori istenek (és vallások) felcserélhetők voltak (átjárhatóság, határnélküliség, keverhetőség), ezért az emberek békében éltek.

2 Jan Assmann, „Moses der Agypter”, Benberg 1998, 160–172. oldal

– Harmadik állítása, hogy mivel az igazság kérdése kapcsolatban van a jó kérdésével (ebben igaza van), az igazság fogalmával együtt megjelent a bűn fogalma, ami szerinte az ókori vallásokban addig nem volt jelen. Az ókori pogány ember nagy lelki békében élt.

XVI. Benedek leleplezi ezen állítások hazugságát és ezzel rámutat arra, hogy már a múlt század vége felé (meg előbb is) milyen hatalmas „érzékenyítés-be” kezdtek egyes filozófusok a globalista világnézet érdekében és annak világuralmi megvalósításáért.

Végül Jan Assmann azt javasolja: csináljuk vissza a húsvétot, az egyiptomi kivonulást és akkor megvalósul egy globális szép, új világ. Ezzel szemben a pápa állítja, hogy az igazság fogalmát már a görög filozófusok is bevezették az ember egész életére vonatkozóan, tehát a vallásra vonatkozóan is.

Az sem igaz, hogy a felcserélhető, összekeverhető pogány vallások világában béke volt. Sőt még csak ott volt háború, az istenek háborúja, amelynek az ember tehetetlen áldozata volt.

A legnagyobb hazugság azonban a következő: az ősi vallások nem ismerték a bűn fogalmát. Annyira ismerték, hogy állandóan kiengesztelő áldozatokat mutattak be az isteneknek. Bűn-fogalmuk nem csupán vallási volt, hanem az emberi létezés teljességét átfogó alapfogalom.

Igen hasznos látni a mai globalista filozófusok és filozófusnők tiltakozásának szellemi hátterét és indítékaikat, amikor a keresztények keresztény megnyilatkozásait ki akarják iktatni a politikából.

A Magyar Katolikus Püspöki Kar ezen írás szerzőjét Pro Ecclesia Hungariae kitüntetéssel, Szent II. János Pál pápa pedig a Nagy Szent Gergely Rendszerrel és a Szent Szilveszter Pápa Rend nagykeresztjével jutalmazta. Erre hivatkozva is ajánlom, kérem a papi szemináriumokat, a katolikus egyetemeket és főiskolákat, hogy ez az összefoglaló írás legyen az oktatás szerves része. Ajánlom minden kereszténynek. Ezt áttanulmányozva egy egyetemi szemesztert végez el az ember. Ajánlom a ó. pontban megnevezett filozófusnőnek és minden gondolkodó, de a kereszténységtől idegenkedő honfitársamnak. Nekik is joguk van tudni, hogy a Katolikus Egyház mit tanít. Nem kell kitalálni ezt a tanítást, vagy hiteltelen politikailag korrektül beszélő keresztényektől megtudniuk, hiszen azok nem tisztelik meg az Egyházon kívül állókat az Egyház belső igazságával, hanem hízelegvén nekik egyfajta gyanús keveréket tálalnak föl.

*„Egy kereszténynek így kell élnie:
újra meg újra bele kell vágnia abba,
amire nem képes
– semmibe sem kapaszkodva, csakis
Jézusba.
Az a hit, amely egy békében és
biztonságban
eltöltött életet jelent – paródia.”*

Ruth Burrows OCD

KERESZTÉNYDEMOKRÁCIA

1. Keresztény emberként imádkozzuk a Miatyánk-nak azt a mondatát, hogy Adveniat Regnum Tuum. De mit is jelent az, hogy jöjjön el a Te Országod? Jelenti teológiai értelemben, hogy valósuljon meg Isten egyetemes uralma. Jelenti egzisztenciális értelemben, hogy valósuljon meg a szívünkben Krisztus Királysága. És jelenti politikai értelemben azt is, hogy egyszerűen nem keresztény az a felfogás, amelyik azt mondja, hogy katolikus vagy protestáns vagyok vasárnap a templomban, otthon a családban, azután fütyülök arra, hogy mi történik a világgal, a hazámmal, a városommal. Mert a keresztségben kapott küldetésünk, hogy a világot – legalább a mi kis világunkat – elmozdítsuk az Evangélium irányába.

2. Minden politikai programot és politikai cselekvést a mögötte álló emberkép határoz meg, akkor is, ha ezeket megfogalmazzák és deklarálják, és akkor is, ha nem. Ha az emberről való felfogás egyoldalú, akkor a politikai gyakorlat is torz lesz. Mert az antropológiai tévedések szükségszerűen okozzák a rájuk épülő társadalom embertelenségét.

3. A mi felfogásunk definitíve azért modern, mert éppen az a lényege, hogy tudatosan és állandóan visszalendül az örök értékekhez. Ami pedig az örökkévalóságban gyökeredzik, az bármilyen ősi, mégis mindig fiatal. Olvassunk bele mondjuk a felvilágosodás enciklopédistáinak könyveibe. Olvashatatlan, legfeljebb kortörténeti szempontból lehet érdekes, ma már semmit sem jelentő kacsatok. És ol-

vassunk bele Szent Ágostonba: eleven, friss, itt és most nekünk szól. Ágoston élő, az enciklopédisták poros könyvtárai moly-abrakja. Azért, mert Ágoston az Örökkévalósághoz kötődik, az enciklopédisták pedig egy elmúlt kor időleges ideológiájához. Hát ezért vagyunk modernek mi és avittak ők.

4. Éppen azért tudok megérteni más vallásúakat, mert megvan a saját katolikus identitásom. Aki ebben problémát lát, annak azt is állítania kell, hogy például a férfiak érdekeit csak férfiak képviselhetik – ami nyilvánvaló abszurditás.

5. Keresztény körökben is elterjedt az a felfogás, hogy a politika, a politikusi lét, a politikusi hivatás egy sikamlós, csúszós terület, hogy tisztességes keresztény ember jobb, ha távol tartja magát ettől az egésztől. Ha azonban a tisztességes keresztény emberek távol tartják magukat a politikától, a politikai hivatástól, az egész terület marad a hiénának. Ennek pedig nagyon szomorú következményei vannak az általunk vallott értékek és érdekek, és az egész társadalom szempontjából is.

A keresztény politikának és a keresztény politikusnak két dolgot kell egyszerre megvalósítania: ez a tisztesség és a hatékonyság. A tisztesség azért, mert nem csak magáért felelős, hanem a pártjáért, sőt az evangelizálásért is. (Nem arra gondolok, amikor a sajtó megpróbálja besározni, mert bizonyos értelemben a politikai tisztességnak éppen az a jele, hogy megpróbálnak valakit besározni, mert ha nem próbálják meg, akkor vagy nem kép-

viseli valóban a keresztény értékeket, vagy pedig nem teszi olyan hatékonyan, hogy érdemes legyen beszározni.)

A másik, hogy legyen hatékony. A politika ugyanolyan mesterség, mint az, hogy valaki matematikatanár, zongorista, vagy mérnök. Ha a mesterségbeli tudása nincs meg, ha az Isten adta talentuma nincs meg ehhez a hivatáshoz, akkor nem tudja hatékonyan képviselni ezeket az értékeket, és nem tud megfelelő eredményeket hozni. Jámbor emberekkel tele van például a ferences rendház is. Nem következik ebből az, hogy a drága jó ferences atyák mindegyikének képviselőnek, államtitkárnak, miniszternek kellene lennie. Tehát tisztességesnek, jámbornak kell lenni egyfelől, másfelől pedig hatékonynak, vagyis a politikai mesterséget professzionálisan kell művelni.

6. Keresztény emberként jogom van arra, hogy keresztény értékrendemet megjelenítsem a politikai életben. Jellemző és tanulságos, ahogy ezért Heller Ágnes filozófus megtámadott engem. Nem kevesebbet mondott, mint azt, hogy én a keresztény szavaimat használhatom a templomban, de a parlamentben nem. Például azt a szót, hogy bűn nem ejtethem ki a magyar Országgyűlésben. Először is sajátos, hogy a bűnt apriori, eleve tagadó Heller egyetlen bűnt ismer bűnnek, ha egy keresztény politikus a bűnt bűnnek nevezi. Másodszer, Heller Ágnes felfogása a legenyhébb kifejezéssel is intoleráns, mert kétségbe vonja, hogy keresztény emberként jogom van keresztény értékrendem alapján gondolkodni

a világ dolgairól, és ezen értékek érvényre juttatásáért politizálnom. Én nem vonom kétségbe, hogy Heller Ágnes olyan liberális, vagy marxista terminológiát használ, amelyet akar, de nem hagyhatom, hogy kétségbe vonják azt a jogomat, hogy Szent István országában a keresztény értékrendet képviseljem, és keresztény szavakat használjak.

7. Nemcsak hazánk, hanem az egész civilizációnk egyfajta szellemi-erkölcsi válságban van. Ennek pedig az alapvető oka az, hogy nemcsak arról van szó, hogy az emberek bűnt követnek el. Az igazi probléma az, hogy a bűn bűnvoltát tagadják. Az igazi probléma az, hogy a bűnt erénynek próbálják beállítani, a rosszat jónak, és ezáltal a bűnből való kiszabadulás lehetőségét teszik sok esetben irreálissá.

Mert ha tudom, hogy mi a jó és mi a rossz, mi a bűn és mi az erény, akkor van kapaszkodó, amin keresztül az elesett ember fel tud állni. De ha kétségbe vonják azt, sőt tagadják, hogy létezik olyan, hogy bűn, akkor az elesett ember azzal sincs tisztában, hogy el van esve. És miután kapaszkodó sincs, irreális az, hogy fel tudjon állni. Mert az sincs a fejében, hogy neki fel kellene állni.

8. Politikai, szociológiai és megkockáztatom: morális értelemben is aligha várható el a társadalomtól, hogy olyan törvényeknek engedelmességedjen, amelyek szembeötlően és szemérmetlenül igazságtalanok. Ha pedig meginog a társadalom bizalma, hite a törvények igazságos voltában, akkor azok

ésszerűként való feltételezése és tekintélye is összeroppan. És ekkor a felszínre fröccsen a legfőbb rossz, ami egy társadalmat csak érhet: a törvénytelenység, a káosz, az anarchia. Mert a rendezett társadalom, és ezzel az emberinek nevezhető élet feltétele a törvények tekintélye, a törvények ésszerűsége, tehát a törvények igazságos volta. Ha az állampolgár kénytelen úgy látni, hogy viszonya a törvényekhez alig különbözik az áldozat és az útonálló viszonyától, akkor hogyan várhatnánk reá-lisan, hogy engedelmeskedjék azoknak?

9. A béke az igazságosság gyümölcse – tanítja nekünk a keresztény bölcsélet. Tehát nem pusztán a háború hiánya, hanem az igazságosságnak a gyümölcse. Ezért nem béke az igazságtalanságba való beletörődés. És ezért az igazságtalanságnak való ellentmondás a béke feltétele.

10. Azt állítani, hogy egy politikai párt ne akarja a hatalmat, pont olyan abszurd, mint azt mondani, azért alapítanak horgász egyesületet, hogy ne fogjanak halat. A hatalom nem cél, hanem eszköz, amivel meg lehet valósítani egy pozitív programot. A hatalom önmagában se nem jó, se nem rossz. Amint például a kés jó, ha kenyeret vágok vele a gyerekeknek és rossz, ha hasba szúrom vele a szomszédomat. Ugyanígy, a hatalom akkor rossz, ha eszköz helyett célnak tekintik, mert akkor egyfajta bálvány lesz. Rossz, ha a jóval szemben, rossz célra használják. És jó, ha élnek vele, nem pedig visszaélnek vele, ami azt is jelenti, hogy akinek megadatott, de

nem él a hatalom lehetőségével egy jó cél érdekében, az sem helyes.

11. A keresztény politikai, társadalmi felfogás nem utópisztikus, sőt éppen az a lényege, hogy elutasítja az utópiát! A probléma gyökere Platónnál van, aki minden utópia atyja. Platón azt mondja – némileg leegyszerűsítve –, hogy az állam, a strukturált emberi közösség úgy jött létre, hogy az emberek beláttak egy gondolatmenetet, mely úgy szól, hogy igazságtalanságot elkövetni jó. Nem morális, hanem hedonisztikus értelemben: kellemes dolog, hogy én basáskodom másokon. Igazságtalanságot elszenvedni rossz, nyilvánvalóan kellemetlen dolog, hogyha felettem basáskodnak. Az emberek belátták, hogy miután nagyobb rossz igazságtalanságot elszenvedni, mint amilyen jó igazságtalanságot elkövetni, ezért létrehozták az államot, hogy megakadályozza az igazságtalanság elkövetetőségét. Platón tehát kitalált egy mítoszt, és azt mondja, hogy úgy jött létre a strukturált emberi közösség, hogy az emberek leültek, logikai alapon beláttak valamit, és megkonstruálták az államot. Tehát az emberi társadalom kitalált, következésképpen újra és újra kitalálható. Ezzel szemben Arisztotelész azt mondja, hogy ez egy mítosz, mert soha nem volt valamilyen közösségi struktúra nélküli ember, mert antropológiai természetében adva van, hogy társadalmi struktúrában képes létezni.

A Platón által kitalált utópisztikus felfogás és az arisztotelészi, a természet rendjére épülő gondolkodás párhuzamosan halad a történelemben.

E tekintetben Szent Tamás Arisztotelészre épített gondolkodásával tette filozófiailag is nyilvánvalóvá a kereszténység természetjogi elkötelezettségét. A szocialisztikus felfogás a pesszimista utópia-hagyományra építve azt mondja, hogy az ember egy eredendően rossz állat, amiből a szocialista államnak kell kiidomítania a szocialista embertípust. A liberális optimista utópia, ami Rousseau-tól ered, azt mondja, hogy az ember eredendően jó, csak a társadalom rontja meg. Tehát ha megszüntetjük az iskolát, a nevelést, a családot stb., akkor mindenki szép, okos és jó lesz, mert eredendően jó.

A kereszténység immunis az utópiával szemben. Mégpedig azért, mert két dolgról tudunk eredendően a kinyilatkoztatásból, és az ember antropológiájából is. Az egyik, hogy Isten képmására teremtettünk. Ezért bármilyen rosszak és igazságtalanok a társadalmi struktúrák, mindig meglesz a jóra való irányultság. A marxista utópia azért nem válhat be és azért emberellenes, mert nem képes felismerni, hogy az emberben mindig megvan a jó. A liberálisok optimista utópiájával pedig az a probléma, hogy nem tud az eredeti bűnről, amiről pedig a keresztény kinyilatkoztatás szól, s amire tanúbizonyság az egész emberi történelem. És miután az ember természete megromlott, hajlamossá vált a rosszra. Ezért utópia azt gondolni, hogy az ember önmagától szép, okos és jó lesz. Ezért szükséges a nevelés. Ezért kellene az iskolák, a jó társadalmi struktúrák. A keresztény realizmus tud az ember Isten-képmásiaságáról, tudja, hogy az ember jó, de tud az eredeti bűnről is, hogy az ember hajlamossá

vált a rosszra. Ez a kiegyensúlyozott gondolkodás a keresztény filozófia jellemzője, amin az egyház társadalmi tanítása nyugszik. Ez a filozófia teszi lehetővé a teljes ember kibontakozását, beleértve annak – éppen a lényegét adó – transzcendentális nyitottságát.

12. A keresztény tanítás adva van az egyház társadalmi tanításában, ami katolikus részről a pápai szociális enciklikák, protestáns részről a társadalometika. Ez természetesen nem azonos egyetlen egy politikai pártnak sem a politikai programjával. Pontosán meghúzható azonban az a kör, amelyen belül a világban élő keresztények kereshetik a társadalom kihívásaira adandó választ: ez a kör pedig az egyház társadalmi tanítása. Vannak olyan alapvető tételek, amelyeket ha egy párt, vagy egy politikus nem vállal, akkor nem nevezheti magát keresztény politikusnak. Az egyház társadalmi tanítása és a pártpolitikai programok nem azonosak, de nem is függetlenek egymástól, mert a keresztény politika attól keresztény politika, hogy elfogadja mérceként az egyház társadalmi tanítását.

Nézzünk egy példát, ahol megragadhatjuk, mi a különbség a keresztény felfogás, illetve a szocialisztikus, és a liberális felfogás között. Keresztény alapon azt mondhatjuk, hogy neked, liberális barátom, igazad van akkor, amikor az emberi személy méltóságát hangsúlyozod. Bár mi többet állítunk, mint a legliberálisabb liberális, mert mi azt mondjuk, hogy az emberi jogok, az ember méltósága nem abból ered, hogy egy parlamenti határozat, vagy az ENSZ

közgyűlése ezt megállapította, hanem abból, hogy a teremtő Isten képmására vagyunk alkotva. Ezért mindenki, legyen szegény vagy gazdag, fiatal vagy öreg, egészséges vagy beteg, azért végtelen érték, mert Isten képmása. Az emberi jogokat nem az országgyűlés adja és nem is a különböző nemzetközi szervezetek, hanem azok a teremtés rendje által eleve adottak, amit a parlament vagy egy emberi jogi nyilatkozat felismer és elismer. A keresztény felfogás ugyanakkor mindig kritikát fogalmaz meg a liberálisokkal szemben, mert ők a személy méltóságát úgy értelmezik, hogy elszakítják a közösségtől, ezáltal individualizmussá deformálják, ami a teljes emberi személyiség megcsonkítását jelenti, mert elszakítják a közösségi vonatkozástól. Ezért a liberálisok individualitás fogalmával szemben a kereszténység a perszonalitás fogalmát állítja, amely mindig utal az emberi személy közösségi aspektusára.

A másik oldalon hasonló egyoldalú túlzással találkozunk. A szocialisztikus felfogásról – és itt szeretném hangsúlyozni, hogy most a klasszikus szocialistákra gondolok, Marxra és a klasszikus baloldalra – azt mondhatjuk, hogy neked szocialista barátom igazad van akkor, amikor az ember közösségi természetét hangsúlyozod. Sőt, mi többet állítunk, mint a szocialisták, mert mérhetetlenül nagyobb szolidaritás a másik emberben Krisztust látni, mint azt gondolni, hogy majd az állami szociális ellátó rendszerek oldják meg az emberi egzisztencia problémáit. A keresztény felfogás egyúttal kritikát is gyakorol a szocializmus irányába, mert – legalábbis a klasszikus szocialisták – annyira túlhangsúlyoz-

zák az ember közösségi voltát, hogy az egyes ember már nem lesz más, mint egy jelentéktelen csavar a gépezetben. A személy elveszíti jelentőségét. Gondoljunk a marxizmus osztályfelfogására, ahol az egyes ember önmagában nem is jelenik meg, csak mint az osztálynak a tagja. Ugyanennek a nemzetiszocialista kiadása, ahol a fajban feloldódik, elveszik az egyén. Ezért a keresztény felfogás mindig kritikát gyakorol a szocialisztikus felfogással szemben, mert kollektívizmusba csúszik, és elveszíti az egyes ember, a személy jelentőségét.

Filozófiatörténetileg mindig is az volt a probléma, hogy a liberális individualizmus és a szocialista kollektívizmus nyilvánvalóan a teljes emberi személy megcsonkítása, egyoldalúság. A kérdés az: a személyiség és a közösség elve hogyan hozható egységbe? Erre a keresztény társadalmi tanításban Aquinói Szent Tamás adta meg a megoldást a szubsidiaritás, a kölcsönös kiegészítés fogalmával, amikor azt mondta, hogy a természet rendjéből eredően, amit egy kisebb közösség megtehet, azt egy nagyobb nem veheti el. Ott kell megoldani a problémákat, ahol azok a természet rendje szerint vannak, de ha nem tudja megoldani, akkor viszont ki kell segíteni, mégpedig olyan módon, hogy a későbbiekben képes legyen önmagán segíteni. Ez a gondolat elutasítja azt a liberális felfogást, ami azt mondja, hogy mindenki oldja meg a saját problémáját, aki pedig nem tudja, az magára vessen. Ugyanakkor elutasítja azt a szocialisztikus felfogást is, ami infantilis módon úgy akarja berendezni az ember életét, hogy majd állami segélyekből elvegetál. Ezért te-

hát a perszonalitás, a szolidaritás és a szubszidiaritás az a hármass társadalmi tanítása az egyháznak, amin belül lehetséges a keresztény politika. Aki ezt a hármat nem vallja, filozófiai értelemben az nem lehet keresztény politikus.

13. Amikor Jézus azt mondja, hogy egy vessző sem vész el a törvényből, akkor a politológiai logikából következően, azt mondhatják rá, hogy jobboldali fundamentalista, amikor saját magát azonosítja a szegényekkel, akkor azt mondhatják rá, hogy baloldali forradalmár.

Nem arról van szó, hogy a kereszténydemokrácia a jobboldal és a baloldal között helyezkedik el, hanem az a történelemfilozófiai és politikaelméleti megközelítés a helytálló, hogy a keresztény tanításban őseredeti egységben vannak a ma jobboldalinak, illetve baloldalinak minősített tradicionális és szociális alapértékek. A szabadság, egyenlőség, testvériség keresztény ihlettségű hármass egységét a felvilágosodás szekularizálta, majd a francia forradalmat követően egyoldalú túlzásokkal szétszakították. A szabadság individualista liberalizmussá torzult, az egyenlőség kollektivistá szocializmussá deformálódott, a testvériséget pedig egyaránt elfelejtették. Egyedül a kereszténydemokrácia őrizte meg az eredeti, keresztény fundamentumon nyugvó hármass egységet.

14. A fogalmak, amelyekből a liberalizmus és a szocializmus alapértékei lettek – a francia forradalom szabadság, egyenlőség, testvériség követelése

– gyökerükben és lényegükben keresztény fogalmak. Az más kérdés, hogy szekularizálták és utána egyoldalú túlzásokba vitték, de azért ezek alapvetően keresztény értékek, keresztény gyökerekből valók, ezért nekünk, kereszténydemokratáknak ezeket a gondolatokat értékként kell elfogadnunk, és – a helyükre téve azokat, a teljes emberkép összefüggéseibe visszaállítva – saját értékünként kell felmutatnunk.

Ebből ered, hogy a kereszténydemokrata-keresztényszociális felfogás – az egyik oldalon a liberális értékekkel, a másik oldalon a szociáldemokrata értékekkel való kapcsolódás alapján – olyan sajátos lehetőséget biztosít a kereszténydemokráciának, hogy mind a két irányba képes bizonyos kapcsolódásokra. Ezért megkockáztatom azt a megjegyzést, hogy a kereszténydemokrácia képes egy bizonyos, talán úgy fogalmaznék, hogy helyváltoztatás nélküli mozgásra aszerint, hogy a hangsúlyt a liberális értékekkel való kapcsolódásra, vagy a szociáldemokrata értékekkel való kapcsolódásra helyezi-e, anélkül, hogy bármelyiket is fel kellene adnia, és hogy belső ellentmondásba kerülne önmagával. (Miközben ez a belső ellentmondás nyilvánvalóan megvan a liberalizmus és a szocializmus kapcsolódásánál. A liberálisok minél korlátlanabb szabadságot akarnak, a szocialisták pedig kikényszeríteni az egyenlőséget. De ha szabadság van – mivel az emberek nem egyenlők –, akkor oda lesz az egyenlőség. Ha pedig kikényszerítik az egyenlőséget, akkor szükségszerűen korlátozzák a szabadságot.)

15. A kommunizmus mint ateista vallás története szerintem Izajás próféta értelmezésével kezdődött, az Ebed Jahve-dalokkal, amelyek az Úr szenvedő, de szenvedése által az emberiséget fölemelő Szolgájáról szólnak. Ezt a kereszténység Krisztusra értelmezi, a zsidóság pedig Izraelre. Marx ezt egyszerűen szekularizálta, és a proletariátusra vonatkoztatta. A Mennyországból, a Mennyei Jeruzsálemből így lett kommunizmus. Az Istennek, mint Abszolútumnak a jegyeit – mint például az örökkévalóság stb. – az anyagra ruházták. De ikonográfiailag is tetten érhető ez, Marx–Engels–Lenin megfelel a Szentháromságnak – az egy eszme három személyben áll fenn –, Marx Tőkéje és a Kommunista kiáltvány az Evangéliumoknak, a munkásmozgalom mártírjai az ókeresztény vértanúknak, a kommunista indulók a pravoszláv egyházi énekeknek, a május 1-jei felvonulás a húsvéti körmenetnek. Lenint miért tömték ki? Azért, mert ezzel az új „ereklyével” akarták mintegy pótolni az orosz néptől 1917 után elvett, és nyilvánosan meggyalázott szentek ereklyéit.

16. Lukács György eleve adottnak tartotta – amit persze nem mondott ki –, hogy ő és a hasonszőrűek eleve a hatalomra rendeltettek. Még azt is megengedem, hogy tényleg azt hitték, hogy ők kiválasztottak arra, hogy az emberiséget boldogítsák, még akkor is, ha abba az emberek történetesen belepusztulnak. Tehát Lukács György mutatója az volt, hogy valamilyen ideológiát csináljon arra, hogy miért is ők a hatalomra rendeltettek? A kiinduló pont Marxtól

jött, hogy minden tudat hamis tudat, kivéve a proletár tudat, ami nem hamis tudat. Igen ám, de ezt a proletárok nem tudták, és ráadásul, akik erre a megállapításra jutottak, azok feltűnően nem voltak proletárok. A lukácsi válasz erre az ellentmondásra az volt, hogy aki erre azt mondja, hogy az egész úgy hülyeség, ahogy van, és még a saját rendszerében is önellentmondásos, az pusztán azt bizonyítja ezzel, hogy hamis tudata van, tehát eleve nem lehet igaza, és ha továbbra is ugrál, akkor Lukács elvtárs esetleg saját kezűleg lövi agyon. A lényeg az, hogy van egy eleve hatalomra rendelt élcsapat, akinek nincs hamis tudata, tehát igaza van; vannak proletárok, akiknek elvileg nincs hamis tudatuk, csak ezt nem tudják, de itt az élcsapat, aki tudja, és ezért a proletárt, akár akarja, akár nem, boldogítani fogja; és vannak, akik ezt ellenzik, amiből is láthatóan hamis tudatuk van, tehát nincs igazuk.

17. A közgazdaságtan kiinduló pontja az a feltetelezés, hogy az emberek „racionálisan viselkednek”, amin haszonelvűséget ért. Ez abszolutizálva már antropológiai tévedés. Ugyanis miért racionálisabb, vagy ha tetszik „haszonmaximalizálóbb” egy bankár, mint egy karmelita szerzetes? Végül is van-e hosszabb távú és nyereségesebb befektetés, mint az örökkévalóság? Vagy miért racionálisabb és hasznosabb a pénzemet részvénybe fektetni, mint pl. a családomba azzal, hogy elmegyünk a gyerekekkel nyaralni? A gyerek taníttatásába, összetartó élményekbe vagy a szellemi-lelki javakba fektetett pénz, munka, idő miért lenne kevésbé racioná-

lis vagy hasznos? Csak más koordinátarendszerben mérhető az értéke. Ebben az összefüggésben hangsúlyoztam az antropológiai fordulat fontosságát. A gazdaságnak is millió olyan nem gazdasági természetű előfeltétele és vetülete van, ami szoros értelemben nem gazdasági természetű. Például az erkölcs.

18. Látnivaló egy ördögi kör. A vadkapitalizmus leplezhetetlenné vált alkalmatlansága és embertelensége tette annak idején a realitás illúziójává a marxizmus utópiáját; most úgy tűnik, mintha a marxizmus történelmileg is bebizonyosodott alkalmatlansága és embertelensége tenné ugyanezt a vadkapitalizmussal. Megszenvetük a létező szocializmust, aminek terheit ma is nyögjük, mert az akkori hatalom nem akarta meghallani a tévedéseit kimutató kritikát, és az ember természetének megfelelő, a teljes személy kibontakozását lehetővé tévő társadalmi tanítást. Most – a vadkapitalizmus bővületében – úgy tűnik, nem akarja meghallani ennek kritikáját. Őrületség lenne újra belezuhannunk abba, amiről belátható volt, hogy alkalmatlan, hogy embertelen, és amiről – az enciklikákkal egybehangozóan – a történelem is kimondta az ítéletet.

19. A mostani válság a neoliberais gazdaságpolitika válsága, történelmi csődjének előjele. A „láthatatlan kéz” mítoszának csődje, annak az ideológiának a csődje, amely azt hirdette, hogy a gazdaságban, a pénzügyekben nem szükséges az állami szerepvállalás, majd a gazdaság, majd a

piac szabályozza önmagát. Ennek a liberális politikának a nevében rombolták az államot, és most azt várják, hogy az állam mentse meg a helyzetet. II. János Pál pápa a marxizmus bukása után prófétai módon arra figyelmeztette a világot, hogy a létező szocializmus történelmi csődje nem jelentheti a neo-liberális vadkapitalizmus megdicsőülését.

20. Az életnek vannak területei, ahol piaci viszonyoknak kell lenni, ilyen a gazdaság, és vannak olyan területei, ahol alapvetően nem piaci viszonyoknak kell uralkodni, hanem szolidaritásnak és állami felelősségvállalásnak. Ilyen az egészségügy, az oktatás és a kultúra.

21. Ezt az országot kétszer rabolták ki, nagyjából ugyanaz a kör, érdekcsoport, hálózat, nevezük bárhog. A második világháború után valami olyasmit mondtak, hogy a magántulajdon rossz, az állami tulajdon jó, és az államosítás jelszavával elvették az emberektől a földjüket, az üzletüket, a házat, kinek miye volt. A rendszerváltozás alatt és után pedig azt mondták, hogy az állami tulajdon rossz, a magántulajdon jó, és elkótyavetyélték a megmaradt állami vagyont.

22. Ellene kell mondanunk a privatizáció – valójában a nemzeti tulajdon kifosztása – igazságtalanságának, mert ellentétes a nemzet életérdekeivel, amikor a magántulajdon elszakad a közjótól, amikor nem fejlesztést jelent, hanem a magyar konkurencia megfojtását és a magyar piac monopolizálá-

sát idegenek által, amikor nem szolgáltatásbővülést jelent, hanem azt, hogy a szolgáltatáson túl az embereknek ki kell fizetniük a befektetők extraprofitját is. Az állami tulajdon nem lehet szabad préda – és fel kell hívnunk a figyelmet arra is, valójában nem „tehermentes”. Mégpedig azért nem, mert ebben testesül meg nemzedékek ki nem fizetett munkájának értéke. Gondoljunk arra, hogy a szocializmus idején a dolgozók munkabérének jelentős részét visszatartotta, nem fizette ki az állam azzal, hogy ezért ingyenes egészségügyet, szociális biztonságot, és méltó nyugdíjat biztosít. Mindezt nemcsak törvényben, hanem alkotmányban garantálta. Ezért az államnak nemcsak a külföldi hitelezők felé van eurómilliárdokban kifejezhető adóssága, hanem saját állampolgárai felé is. És a természetjog szerint a megélhetésükért küzdő emberek felé való kötelezettség erősebb, mint a befektetők haszna iránti. Természetesen szem előtt kell tartani, hogy van politikai realitás, és szűk a gazdasági mozgástér – de az erkölcsi rend nem tehető zárójelbe.

23. A múlt századi neoliberais dogma miatt azt erőltetik, hogy a pénzügyi egyensúly áll mindenkifelett! Megjegyzem, ha ez így lenne, akkor Szomália lenne a világ legjobb országa, hiszen nulla kiadás, nulla bevétel – vitathatatlan az egyensúly. Mi azt mondjuk, hogy az államháztartási egyensúly valóban fontos, de nem az egyetlen szempont. Ennek az oltárán nem áldozható fel a gazdasági növekedés, sem a társadalompolitika szempontjai. Ezért is mondom, hogy az államnak rá kell kényszer-

rítene a bankokat és a multikat, hogy ők is vállaljanak arányos részt a terhekből.

24. A keresztény társadalmi tanítás nem a munka és a tőke konfliktusával operál, hanem a munka–tőke konszenzusára épít. A feladat a tőke humanizálása.

25. Az a cél, hogy minél több embernek minél több tulajdona legyen, de olyan formában, hogy a tulajdon ne csak neki legyen jó, hanem másnak is.

26. Ennek az egész balliberális–zöld társulatnak van egy olyan rögeszméje, egy dogmaszerű rögeszméje, hogy a világ fejlődése az úgy néz ki, hogy egyre inkább elvallástalanodik, a nemzetek eltűnnek, a család megszűnik, és ők ezt tekintik fejlődésnek. Ebből kiindulva az ő számukra felfoghatatlan az, hogy egy volt szocialista ország fontosnak tartja a vallást és az egyházakat, a nemzeti létet, fontosnak tartja a családot, mégpedig az egy férfi, egy nő házasságára épülő családot, és ezért ez, amit mi csinálunk, ez az ő szempontjukból, az ő felfogásukból, a szöges ellentéte annak, mint amit ők haladásnak gondolnak. Mi meg azt gondoljuk, hogy amit ők haladásnak gondolnak, az egész egyszerűen deviancia.

27. A kereszténydemokrácia és a zöld pártok két különböző politikai felfogásának van egy közös része, amit környezet/természet-védelemnek nevezünk. De van lényegi különbség is: mi teljességében

valljuk a természet rendjének védelmét, nem csak a natúra, de a kultúra tekintetében: tehát az ember és a társadalom vonatkozásában is.

Ők – illogikus módon – a természetet és annak rendjét csak az ásványok, növények, állatok esetében ismerik el, míg az ember és társadalom esetében ideológiájuk természet-ellenessé válik: egyneműek házassága, abortusz, eutanázia, drogpropaganda.

Mi valljuk, hogy a természet rendje a teremtés rendjét tükrözi – mégpedig teljességében: tehát nem csak az embert körülvevő világ, hanem az ember és a társadalom rendjének tekintetében is –, ezért politikai hitvallásunk, hogy a természetvédelem teremtésvédelem!

28. Heideggertől származik az a gondolat, hogy egyetlen szaktudomány sem képes arra, hogy meghatározza önmagát, módszertanát, és illetékességének határait. Tehát az, hogy mi a matematika, ez nem matematikai kérdés, hogy mi a kémia metodológiája, ez nem kémiai kérdés, és hogy meddig tart a biológia illetékességének területe, ez már nem biológiai kérdés. Ezek teológiai, filozófiai, erkölcsi kérdések. Ugyanez igaz a társadalomtudományok esetében is. Tehát az egyháznak van egy sajátos prófétai szerepe és tanító feladata ebben a tekintetben is, és hogy ha mondjuk a klónozásra, génmanipulációkra, ilyesmikre gondolunk, akkor láthatjuk, hogy az emberiség katasztrófáját jelenti, ha a részterületek jogos autonómiájának félreértéséből kifolyólag negligálni akarják az egyháznak ezt a sajátos küldetését. Abból, hogy technikailag

meg tud csinálni valamit az adott rész tudomány, egyáltalán nem következik, hogy azt meg is szabad tennie! Természetesen a természettudományoknak, a társadalomtudományoknak, a politikának megvan a maga jogos autonómiája, de ez az autonómia soha nem lehet az erkölcstől való autonómia.

29. Ez a mi álláspontunk, a kereszténydemokratáké: hogy az írott alkotmány, a pozitív jog felett létezik a természetjog, és mivel a természet rendje a teremtés rendjét tükrözi, ezért ebben az összefüggésben ez a végső valóság. Végső kérdésekben a parlament nem játszhat Istent. Ebből vezethető le például a magzatvédelemről vallott álláspontunk is. Miután az emberi élet szempontjából nincs se logikai, se filozófiai, se természettudományos különbség aközött, hogy a magzat egy, négy vagy nyolc hónapos, hogy a hasfalon belül vagy kívül van, ha a magzat pusztán a kora alapján halálra ítéltető – mert a parlament így döntött –, akkor logikailag ezen az alapon bármely emberi élet elpusztítható kora vagy egészségi állapota alapján.

30. Van olyan idő, amikor a fregolin száradó pelenka a nemzeti zászló jelentését is hordozza a magyar élni akarás szimbólumaként.

31. A társadalmi valóság alakítása és az igazság kimondása együttesen vezethet el oda, hogy a közvélekedés megváltozzon az élethez való joggal kapcsolatban is. Politikai realitás és prófétai jel, ez az ars poeticám.

32. Ha mindent megtettünk az élet védelmében, és leszavaznak, akkor is megmarad az ellene mondas prófétai jele.

33. Ha a házasság tekintetében feladnánk a természet rendjén nyugvó, egy férfi egy nő meghatározást, és azt kiterjesztenénk pl. két férfira vagy két nőre, nem tartanák-e ezt diszkriminatívnak más formációk vonatkozásában? Pl. a többnejűséggel szemben? Ha a „férfi, nőt” feladjuk, az „egyet” miért nem? Ha két férfi házasodhat, akkor három miért nem? Hol van akkor a házasság határa? Továbbá a Magyar Állam nem azért védi és támogatja anyagilag és erkölcsileg a házasság és a család intézményét, hogy az állampolgárok „szexuális önmegvalósítását” finanszírozza, hanem azért, mert itt születik és nevelkedik fel a gyermek, aki fenntartja a társadalmat és a nemzetet.

34. Nem akarjuk megbélyegezni ezeket az embereket, de ne nevezzék a kapcsolataikat házasságnak, mert ez megszentelt fogalom, és ne fogadhassanak örökbe gyereket, mert a gyerek egészséges fejlődéshez való alkotmányos joga erősebb, mint a homoszexuális párok gyerekre való igénye. És nem mondunk, mert nem is mondhatunk le arról a jogunkról és kötelességünkről, hogy a természet rendje és a keresztény tanítás alapján a bűnt bűnnek nevezzük.

35. Saját deviáns életvitelükből csinálnak politikai ideológiát.

36. Súlyos felelőtlenség – sőt súlyos előítéleteség – előítéletnek bélyegezni valami olyat, ami napi tapasztalat, szociológiai tény, hiszen ezek után a tényleges előítéleteség is relativizálódik.

37. Azt mondják ezek a műsorok, hogy ez „valóság-show”. Nyilvánvalóan nem valóság, hanem a valóság egy szegmense, egy szubkulturális sarka, mondhatnám, egy pervertált szubkulturális sarka, de miután ezt úgy mutatja be, mintha ez lenne a valóság, ez egy idő után valóban létre fogja hozni a valóságot a társadalomban az önmagát beteljesítő jóslat folytán. Ezért tehát nem megkerülhető az állam felelőssége, hogy például a média tekintetében mit hagy bemutatni a társadalom felé.

Nézzük például a kereskedelmi médiákat. Én nem vonom kétségbe, hogy van-e joga a befektetőknek a médiába befektetni. De miért fektet be valaki a kereskedelmi médiába? Azért fektet be, hogy minél nagyobb profitot kapjon vissza. Ha másutt nagyobb profitot tudna elérni, akkor oda fektetne be. Tehát mi a kereskedelmi média célja? Az, hogy a befektetőknek minél magasabb profitot eredményezzen. Hogy tudja ezt a profitot eredményezni? Egyetlen egy dologgal, a reklámbevételekkel. A reklámidő nem növelhető a végtelenségig, mert részint a nap 24 órából áll, részint pedig ha a reklámidő egy bizonyos szintet túlhalad, akkor már nem fogják nézni a műsort. A nézettség csökken, tehát a reklámidő értéke is csökken, így a befektető profitja is csökken. Tehát egy módon lehet a profitot növelni, ha növelik a nézettséget. És minél nagyobb

a nézettség, annál értékesebb az egy percre jutó reklámidő. Hogy lehet a nézettséget növelni? Azt kell mondanom, hogy sajnos nem feltétlenül úgy, hogy a szép, jó, és okos dolgokat mutatják be, hanem úgy, hogy bizony a legaberráltabb és legsötétebb dolgokat. Ezt gátlástalanul megteszik, hiszen egyetlen céljuk van, a profit növelése. És itt van az állam szerepe, aki azt mondja, hogy kedves befektetők, persze, jogotok van a profithoz, de nekünk is jogunk van ahhoz, hogy a társadalom védelmében bizonyos dolgokra azt mondjuk, hogy ezt már nem.

38. A média szerepét megpróbálom egy példával megvilágítani: ha bemegyek, mondjuk egy kínai étterembe és elém tesznek egy étlapot, amin az van, hogy választhatok a hutulu és a kutulu között, akkor valójában nincs szabad választásom, mert fogalmam sincs, hogy mi az egyik és mi a másik. Ha magyarul is odaírják, hogy az egyik rántott pontyot, a másik pedig sült kacsát jelent, akkor a szó igazi értelmében választhatok. Nos, a média hutulut és kutulut kínál az embereknek. A parlamentáris demokrácia egész konstrukciója a szabad választások eszméjén nyugszik. Igen ám, de világviszonylatban is egyre nyilvánvalóbb, hogy miközben a hatalmi ágak elválasztása aprólékosan kidolgozott, addig a választásokat – és ezzel végeredményben az egész államszervezetet – eldöntő média valójában nem áll alkotmányos kontroll alatt, hanem bizonyos pénzügyi-ideológiai érdekcsoportok kezében van. Ezért állítom azt, hogy a parlamentáris demokrácia a választások valóban szabad voltától függ,

ez pedig nemcsak azt jelenti, hogy ne lehessenek választási csalások, hanem arra is igazi garancia kell, hogy bizonyos érdekcsoportok a médiahatalmukkal ne manipulálhassák a közvéleményt és így a választásokat.

39. Világviszonylatban is, de Magyarországon különösen, egy sajátos zsonglörködés folyik a fogalmakkal. A szekuláris értelmiség kezében tartva a médiapozíciókat, médiamonopóliumot, ennek segítségével az egyes fogalmakat önkényesen definiálja, majd egy torzított definíció értelmében sulykolja a társadalomba. Olyan definícióval ruházzák föl az adott fogalmat, amely annak legfeljebb csak járulékos jegyeit tartalmazza, a lényegi jegyeket elhagyja, majd az így csinált – teljesen önkényes – definíciót már köznyelvi értelemben használva, egészen meglepő és bizarr konklúziókra jut. Ezért létfontosságú, hogy fogalmilag tisztázzuk a saját eszmerendszerünket, hogy a mi fogalmainkat mi definiáljuk, mert ellenkező esetben végképp kiszolgáltatjuk magunkat annak a szekularista médiaértelmiségnek, aki ezeket a fogalmakat úgy alakítja, ahogy az ő politikai érdekeinek megfelel.

40. A mindenkori magyar kormány, először, másodszer és harmadszor a magyar nemzetnek felelős, nem pedig Brüsszelnek, Washingtonnak, Moszkvának, a Világbanknak vagy bárki másnak.

41. Botrány, amikor nekünk, magyaroknak azt kell hallgatnunk, hogy mi pár évvel ezelőtt Európához

csatlakoztunk, mert hol lennénk ezeregyszáz éve – vagy ki tudja mióta –, ha nem Európában? És megfordítva, hol lenne ez az Európa, ha mi nem lettünk volna Szent István óta minden szellemi gyökerünkkel egy évezrede ebben az Európában? Mert mi véreztünk pajzsként védve ezt az Európát a tatárral szemben, a törökkel szemben és – hogy diplomatikusan fogalmazzak – a keleti pogányság más formációjával szemben ezer éven keresztül. És ezért van, hogy nekünk nem a cselédlépcsőn kell bekullognunk ebbe az Európai Unióba és ott szegény rokonként meghúzni magunkat, hanem történelmi munkánk révén kiérdemelt helyünket kell méltósággal elfoglalni, mert ha mi nem becsüljük magunkat, senki sem fog megbecsülni minket. És ha mi nem tudjuk és tudatosítjuk a saját értékeinket, akkor senki sem fog értékelni minket.

42. Fájdalmas tapasztalat volt a keleti bolsevik keresztényüldözés túlélése után szembesülni azzal a nyugati szabadkőműves beütésű antikrisztianizmussal, azzal az „Európai Alkotmánytervezet” címet viselő provokációval, amely az európaiság alapértékei tekintetében hivatkozni akart a görög-latin civilizációra és a felvilágosodásnak nevezett irányzatra, miközben említést sem volt hajlandó tenni a kereszténységről. Ez nyilvánvaló történelemhamisítás. Hiszen a gyökerek tekintetében ott van a görög kultúrán és a római jogon kívül az ószövetségi etika és a germán államszervezés – gondoljunk csak Nagy Károlyra –, de ezekből az építőkövekből a kereszténység emelt katedrálist: azt a csodát,

melyet európai civilizációnak nevezünk. Ez az Európa, ha akarja, ha nem: keresztény civilizáció, mert – paradox módon – még a tagadása is – Voltaire-től Marxig – csak keresztény kultúrkörben értelmezhető. A „felvilágosodást” sem véletlenül próbálták ki-tüntetett módon megnevezni, noha az pusztán egy a számos európai eszmei áramlat közül. Nehezen tudom elhessegetni magamtól a gondolatot, hogy az egyházellenes, jakobinus hagyományok iránti kötődés a magyarázat. Világosan kell látnunk és láttatnunk, hogy a kereszténységre való hivatkozás kérdése annak a kérdése, hogy az Európai Uniónak lesz-e lelke. Szellemi-kulturális közösség lesz-e vagy pusztán gazdasági vállalkozás? Márpedig – és erre a történelem a bizonyíték – jövője csak akkor lesz, ha van szellemi tartalma. A kereszténység és Európa egymástól elválaszthatatlan. Pontosabban fogalmazva: a kereszténység létezhetne Európa nélkül, de Európa nem létezhetne a kereszténység nélkül!

43. Két téveszme él. Az egyik a balliberális oldalé, amely úgy tekint az Európai Unióra, mint a magyar történelem beteljesülésére és céljára. Ez egész egyszerűen tévedés. A magyar történelemnek önmagában létezik a célja, nem pedig valamilyen nemzetközi szervezetben. A másik tévedés pedig az, ha valaki érzelmi indulatból ellenségesen viselkedik az Európai Unió iránt. Ezt – érzelmileg – bizonyos szempontból megértem. Csak az a helyzet, hogy azt kell látnunk: ha nincs Európai Unió, akkor mi van? Én is rendkívül kritikus vagyok a brüssze-

li bürokráciával szemben, főleg amikor soha senki által meg nem választott bürokraták ítélkeznek szuverén országok, a nép által megválasztott kormányok felett. De a magyar nemzetnek józan, racionális szempontból mégiscsak az az érdeke, hogy az Európai Unió belül próbálja érvényesíteni nemzeti érdekeit. Bármilyen kínos és keserves is, az Európai Unió belül kell nemzeti érdekeinket képviselni. Nem szabad engedni azoknak, akik az önfeladást akarják elérni, de annak sincs sok értelme, hogy fejfel nekirohanjunk a betonfalnak.

44. Az Európai Unió nem a magyarság történelmi célja, hanem a magyarság megmaradásának egy eszköze: annyiban vagyunk Unió-pártiak, amennyiben az Unió megfelel a magyar nemzet életérdekeinek.

45. Kritikusak vagyunk az Unióval szemben, de hűek vagyunk az alapító atyák örökségéhez. Az EU bűnben él, de nem bűnben fogant.

46. A brüsszeli bürokrácia és az Európai Parlament részéről törekvés, hogy a nemzetállamokat maga alá gyűrje, és egyfajta Európai Egyesült Államokat hozzon létre. Igen ám, de az a helyzet, hogy az Európai Unió alapító atyái a nemzetek Európájára – és egyébként egy keresztény ihlettségű kultúrkör nemzetek Európájára – épülő világot álmodtak meg Európai Unió néven, nem pedig egyfajta Európai Egyesült Államokat. Amit az európai polgárok többsége nem akar, köztük én sem. Ezért

nagyon fontos, hogy az Alaptörvényben nem arról van szó, hogy mi lemondunk szuverenitásunk egy részéről az Európai Unió miatt, hanem szuverenitásunk egy részét más országokkal közösen gyakoroljuk, ami nagy különbség!

47. Szent István országa soha nem lehet kalifátus! De még úgynevezett párhuzamos társadalom sem. A három vallás összehasonlítása tekintetében: a zsidóság egyetlen nem zsidót se akar zsidóvá tenni, a kereszténység pedig missziós vallás, nem kényszerít senkit semmire, mivel a hit kegyelem, amit csak szabad akarattal lehet elfogadni. Az iszlám viszont hódító vallás. El kell olvasni a Koránt és az iszlám történetét. Én tisztellem az iszlámot, mint világvallást és nagy kultúrát, de látom azt is, hogy a saría bevezetésének kísérlete és a dzsihadizmus előbb-utóbb a valóság része lesz. Ettől kell megóvnunk a nemzetet. Különben 150 éves tapasztalatunk van róla...

48. Botránynak tartom, amilyen könnyel Európa viselkedik a keresztényüldözéssel szemben, elfogadva azt a kettős mércét, hogy bizonyos iszlám országokban kivégeznek valakit, ha megtér, vagy akár csak ha Bibliát ajándékozik, miközben Európában egymást érik a mecsetek...

49. Mi lett Párizsból, Franciaországból, az „Egyház legidősebb leányából” a saría árnyékában? Valóban úgy van, hogy ez az utolsó francia generáció, akik még francia életet élhetnek Franciaországban...

Európában vannak, akik már elvesztek, vagy az elveszés állapotában vannak, és vagyunk még Magyarországon és Közép-Európában, akik harcolunk. Magyarok, lengyelek, csehek és szlovákok, hogy magyar, lengyel, cseh és szlovák életet élhessünk, Magyarországon, Lengyelországban, Csehországban és Szlovákiában.

Mi magyarok hiszünk a magyar történelem kontinuitásában, az örök magyarságban, hogy Szent István, Mátyás, Széchenyi, Pázmány, Arany János és Bartók örökségét, a történelmünket, a kultúránkat, a nyelvünket, az észjárásunkat tovább adjuk fiainknak. Mert a magyar megmaradás a Duna–Tisza táján 1100 éves küldetés!

50. Hogy jutott ide Európa? A jakubinus-bolsevik-szabaddkőműves ideológia, az antikrisztianus meszterkedés kétszáz éve minden eszközzel relativizálja-támadja-üldözi a kereszténységet, előidézve az identitásvesztés vákuumát. És – el kell ismernünk – hogy a devianciák propagálása pedig joggal váltja ki ennek megvetését, utálatát a muszlimok részéről. Furcsa, de nem veszik észre, hogy miután – az identitásvesztés, a dekadencia és tömeges iszlám migráció miatt – keresztény európai civilizációnk elesett, az iszlamisták az ő fejüket fogják levágni először, a miénket csak majd a sor végén. Metsző élességgel kell látnunk: ha most a migráció ügyében hibázunk, az többé nem csinálható vissza.

51. Ma a világot uraló ideológia – az Egyesült Államokban a demokratapártiakhoz, az EU-ban a

szocialisták-kommunisták-liberálisok-zöldekhez köthetően – a migrációban valójában nem fenyegetést lát, hanem alkalmat: a keresztény-konzervatív értékrend és főleg a nemzetállamok lerombolásához; hiszen a migráns tömegek számára mindez idegen, ezért nem csak majdani szavazóikat látják bennük, hanem annak eszközét, hogy a keresztény örökséget végleg relativizálják és a nemzeteket végleg maga alá gyűrje az, amit „brüsszeli bürokráciának” neveznek. Megjegyzem, ha ez sikerülne nekik, akkor ennek – az iszlamizmus tekintetében – az ő szempontjukból is súlyos következményei lennének...

52. Karitász a migránsok felé, de önvédelem a migrációval szemben.

A mostani migráció elleni küzdelem tétje: hogy Európa Európa maradjon. Magyarország pedig Magyarország.

53. A természet rendje szerinti felelősség – az állapotbeli kötelesség klasszikus katolikus tanítása – koncentrikus körökkel írható le. A legbelső, az elsődleges kötelesség-felelősség a saját családomért van; azután a nemzetem iránt; és végül az emberiség iránt. A felelősségi körök összekeverése végzetes.

54. Mindenekelőtt arra a kérdésre kell választ adnunk, hogy kik vagyunk mi, mi a küldetésünk, miért is csináljuk ezt az egészet?

Kik vagyunk mi? Három tételben adhatjuk meg a választ: mi vagyunk az egyetlen történelmi párt, mi vagyunk az egyetlen keresztényszociális párt, és mi vagyunk az egyetlen világnézeti párt.

A KDNP az egyetlen történelmi párt Magyarországon. 1944-től – amióta eleink megalapították ezt a pártot – szellemi értelemben egy jöttányit sem változtunk. Mégpedig azért nem, mert az igazság örök. Ezért van az, hogy az aktualitások, a jelen kihívásokra adott válaszok megfogalmazása, az a dolgok természete szerint változik, de a szellemi alap változatlan, mert a természet rendjén, a teremtés rendjén nyugszik. Egy kereszténydemokrata pártnak két csapda-helyzetet kell elkerülnie. Az egyik, hogy a változások bővületében el ne veszítse a lényegét, a másik pedig, hogy ne ragaszkodjon olyan korhoz kötött megfogalmazásokhoz, amelyeket már meghaladott az idő. A feladatunk tehát nem több és nem kevesebb, mint hogy az örök igazságot képviseljük az adott kor nyelvén.

Mit jelent az, hogy keresztényszociális párt? Ezt azért nagyon fontos tudatosítani magunkban, mert a közbeszéd a politikai palettát jobb és baloldalra osztja. Ez persze köznyelvi értelemben igaz, és ebben a koordinátarendszerben mi valóban egy jobbközép párt vagyunk; ám nemcsak egy koordinátarendszer van, hanem valójában kettő. Van egy koordinátarendszer, ami a hagyományos értékeket, illetve ezek tagadását mutatja. Egyik tengely a család, egyház, nemzet, a másik pedig ezek tagadása. Ennek értelmében, mi egy markánsan jobboldali, konzervatív párt vagyunk, hiszen a család, a házas-

ság védelmezői vagyunk, hiszünk az egyházak küldetésében és patrióta alapon állunk. Ennek ellentéte, tagadása, mintegy antitézise – az időközben mára már eltűnt – balliberális SZDSZ volt. Igen ám, de van egy másik koordinátarendszer, a szociális igazságosság koordinátarendszere, ahol az egyik tengely a munka, a másik pedig a tőke. Ebben az értelemben a Kereszténydemokrata Néppárt egy mérsékelt balközép párt, hiszen valljuk a munka elsőbbségét a tőkével szemben, és valljuk azt, hogy a tőkének, a magántulajdonnak igenis van közösségi vetülete.

És mi vagyunk az egyetlen világnézeti párt. Kulcsfontosságú, hogy ennek problematikáját is metsző élességgel lássuk. A világnézeti pártoknak világviszonylatban is az a problémájuk, hogy az igazság nem mindig találkozik a többségi közízléssel. Gondoljunk például a magzati élet vagy a házasság védelmére. Itt, ebben a helyzetben két tévedés lehetséges. Az egyik az, hogy nem érdekelnek a szavazatok, mi az igazság oldalán vagyunk, történjék bármi. Ezzel a habitussal könnyen egy hitbuzgalmi kongregációvá lehetünk. Márpedig mi egy politikai párt vagyunk, azzal a céllal, hogy alakítsuk a történelmet, ami pedig társadalmi többséggel, végül is a választások megnyerésével lehetséges. A másik tévedés, hogy a szavazatok kedvéért az önfeladás bűnébe esünk. Igen ám, de ha feladjuk a ránk bízott értékeket, végül is az igazságot, akkor minek csináljuk az egészet? A probléma megoldása, az igazság és többség problémájának megoldása egy világnézeti párt és egy nagy

gyűjtőpárt szövetsége. Ez a Kereszténydemokrata Néppárt és a Fidesz szövetsége. Ez teszi lehetővé, hogy egyfelől ne legyen önfeladás és a keresztény tanítás a maga tisztaságában csonkítatlanul megjelenhessen a politikai palettán, másfelől biztosítja azt a társadalmi támogatást, ami lehetővé teszi, hogy alakítsuk a történelmet! Ha egy párt feladja a forrását, az egyet jelent a szellemiség elvesztésével, végül a széthullással. A Fidesz–KDNP szövetség garanciája annak, hogy a forrásvidéket megtartjuk és a szavazók többségét is elérjük.

55. A mi történetünk 1944-re megy vissza, Barankovics István Demokrata Néppártjára és a keresztényszociális mozgalmak hagyományára, amelyek egyszerre mondtak ellent a vadkapitalizmusnak, illetve a barna és a vörös diktatúrának. Annak volt erkölcsi alapja, hogy ellene mondjon a vörös diktatúrának, aki ellene mert mondani a barna diktatúrának. Ma is megvan az a sajátossága, ami végigvonul a magyar történelemben: a „két pogány közt” gondolata. Ami a bukott szocialisták, kommunisták ópogánysága és a megjelenő szélsőjobb neopogánysága közötti Szent István-i örökség védelmezését jelenti.

56. A Barankovics-párt története az egész jobb-közép, polgári-keresztény-nemzeti szövetségnek mintegy történelmi előképe, vállalható normatív története.

*„Négy-víz parton, három-hegyen
Mindörökké magyar legyen
A máriás ének.”*

Sík Sándor: Az andocsi Máriához

MAGYARSÁG

57. Isten az égi haza mellett földi hazát is adott nekünk, ezért valamiképpen az égi hazához is hűtlen az, aki földi hazájának sorskérdései elől dezertál.

58. Minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen érték. Senki nem adhatja azt a gazdagságot, ami a magyarság, csak mi magyarok. Ha mi eltűnünk a történelemből, akkor az egyetemes emberiség lesz örökre pótolhatatlanul szegényebb egy sajátos arccal, egy dallammal, Istennek egy gondolatával, azzal, amit magyarságnak nevezünk. Éppen ezért nekünk, magyaroknak az egyetemes emberiség felé elsődleges kötelességünk a saját magyarságunk megőrzése, kimunkálása és felmutatása. Mert ez az az ajándék, amit csak mi adhatunk az egyetemes emberiségnek.

59. Két tévedéssel kell szembenéznünk. Az egyiket internacionalista vagy kozmopolita tévedésnek lehet nevezni, ez az a felfogás, amely tagadja, hogy a nemzet érték. Úgy tekint rá, mint a múltból itt maradt relikviára, vagy valamiféle provincializmusra, amivel szemben a modern „européer Embernek” már nincs nemzeti kötöttsége. Nem tudom az emberiség nagyobb megszegényesülését elképzelni, mint ha a francia nem lenne francia, a német német, a lengyel lengyel és a magyar magyar. Ez a kozmopolita felfogás nem az ember kiteljesítése, hanem mintegy antropológiai megcsonkítása. Az internacionalizmus pedig – az osztályideológia téveszméjében – kifejezetten ellenségesen viszonyul a nemzethez. (Nagyon pontos a magyar

nyelv: inter-nacionalizmus, nemzet-közi, vagyis nem a nemzetek közössége, hanem a nemzetek közötti lét, ami egyfajta vákuum-lét, hiány-lét.) A másik tévedést nevezzük sovinizmusnak, ami egy nemzet életjoga alapján tagadja más nemzetek létezéshez való jogát. A keresztény felfogás nemzetben gondolkodik, minden nemzetet értéknek tekint, és azt tanítja, hogy minden nemzetnek joga van a létezéshez, sőt minden nemzetnek éppen az egyetemes emberiség iránti elsődleges kötelessége, hogy a saját értékgazdagságát kibontakoztassa, és az egyetemes emberiség számára elérhetővé tegye.

60. Voltaképpen mi az értelme az államnak? Mi végre van az állam? Mi végre van a Magyar Állam? Nyilvánvaló, hogy nem pusztán azért, hogy a lakcímkártyákat kiállítsa, és az utakat megkátyúzza. Persze ez is feladata, de azért ennél lényegibb célja is van az államnak, mivel az állam végeredményben nemcsak közigazgatási szolgáltató, hanem a nemzet közjogi és – legszélesebb értelemben vett – politikai önkifejeződése. Ezért a magyar állam értelme és célja az, hogy a magyar emberek életminősége javuljon és a magyar nemzet fönmaradjon.

61. A Magyar Országgyűlés először, másodszor és harmadszor az egyetemes magyarságnak tartozik felelősséggel, nem pedig valaki másnak. Az egyetemes magyarságnak – térben és időben. Térben: itt, a mai Magyarországon, a Kárpát-medencében és a nagyvilágon. És időben: mert felelősséggel tartozunk a történelem színe előtt az őseink felé,

akiktől ezt a hazát, akiktől a nyelvünket, akiktől a kultúránkat örököltük, és felelősséggel tartozunk az atódaink tekintetében is, akik majd el fognak számoltatni egyszer minket, hogy hogyan sáfárkodtunk ezzel az örökséggel.

62. Magyarországnak hasonló szerepet kell vállalni a külhoni magyarság tekintetében, mint amit Izrael vállal a világon lévő zsidóság tekintetében. Minden zsidó, bárhol él a világon, biztos lehet abban, hogy van egy országa – Izrael – és bármi történik, van hova hazamenni, és bármi történik, ez az ország a végletekig kiáll a saját diaszpóra-közösségei mellett. Ha Izraelnek szabad, nekünk is szabad.

63. A magyar nemzet – történelmi okokból kifolyólag – egy háromlábú székhez hasonlítható. Egyik lába a magyarországi magyarság, másik lába a határon túli, Kárpát-medencei magyarság, harmadik lába az emigráció magyarsága. Ha bármelyik láb kiesik, vagy eltörik, a szék felborul.

64. Szent István óta a magyar nemzet nem csak kultúrnemzet volt – a magyar nyelv, kultúra és történelmi sorsközösség alapján –, hanem politikai nemzet, amelyet a közjog tartott össze. Gondoljunk a Szentkorona jelentőségére.

65. Az asszimiláció fenyegetésével szemben a hagyományos támogatási formák szükségesek, de nem elégségesek. Ehhez egy nagyon erős impulzus kell. Ez a nagyon erős impulzus pedig az állampol-

gárság megadása minden magyarnak, bárhol él a világon. Ez a nemzet közjogi egyesítése, hogy nemzetársaink honfitársaink lehessenek!

66. Nincs A és B kategóriájú magyar állampolgár. Nincs olyan, hogy magyarországi magyar állampolgár és külhoni magyar állampolgár. A Kárpát-medencei magyarság és az emigráció magyarsága nem valami kvázi állampolgárságot vár, mert nem kvázi magyar, hanem ugyanolyan magyar állampolgárságot, mint ami nekünk van. Egy magyar nemzet van, egy magyar állampolgársággal!

67. Hűség a nemzethez van, a hazához. Az EU-hoz, a NATO-hoz, az ENSZ-hez legfeljebb munkavonatkozásbeli lojalitás van. A kettő nem keverhető össze.

68. Emberi jogokon nyugvó nemzeti érdekeinket soha többé nem rendeljük alá más országok belpolitikájának, soha többet nem rendeljük alá más országok érdekeinek, és soha nem rendeljük alá mások szempontjainak.

69. A rabló nem bocsátja meg a megrablottnak, hogy zsákmánya újra és újra emlékezteti: rablott holmi, ő maga pedig rabló. Ezért akarja javainak elrablása után elrabolni a megrablott emlékezetét is, ezért akarja öntudatából, lelkéből is kiforgatni. Ezért az elszakított és kifosztott magyar nemzetrészt iránti patológikus gyűlölet, ezért az évszázados lélekrablás.

70. Az autonómia nem kegy, amit valamely utód-állam a magyarságnak ajándékoz. Az autonómia, az önrendelkezés: emberi jog a közösség szintjén, tehát ez jár nekünk.

71. Fundamentum az autonómia soha fel nem adása, mert az autonómia a Kárpát-medencei magyarság megmaradásának egyedüli garanciája. A többsmagyarságnak területi autonómia, a kisebbségi magyarságnak kulturális autonómia. A magyarság soha nem követelt olyant, amire ne lenne számos példa Európában. Nem vagyunk kevesebbek semmilyen más nemzetnél. Ha nekik lehet, nekünk is lehet. Nemzeti hitvallásként kell vallanunk, hogy minden tett, ami az autonómia felé vezet nemzetmentő, és minden tett árulás, ami ellene.

72. Az etnikai alapú magyar pártok mellett állunk ki. Mégpedig azért, mert az etnikai alapú magyar pártoknál a magyar mivolt nem járulékos jegy, hanem a lényegadó karakter. Ha a határokon túl föladnánk az etnikai alapú magyar pártokat, akkor létrejönnek előbb vegyes pártok, majd olyan, a többségi nemzethez tartozó pártok, amelyekben van egy magyar tagozat, majd a végén lesznek szlovák, román, szerb pártok, amikben lesz néhány magyar... Ez az asszimiláció kioldozása. Ezért elvi alapon ragaszkodunk az etnikai alapú magyar pártokhoz.

73. Magyarország felelős a nemzetrészekért. Ám a nemzetrészek is felelősek önmagukért, egymásért

és Magyarországért, végeredményben az egyetemes magyarságért.

74. Szent István korában két zsákutca fenyegette a magyar megmaradást, és Szent István bölcsesége, hogy mindkettőtől megvédte a magyarságot. Az egyik zsákutca Koppány pogánysága volt, aki nem értette meg az idők szavát. Én nem tudom, hogy Koppány magyarabb volt-e, mint Szent István, de azt pontosan tudom, hogy a magyar megmaradást Szent István jelentette. A másik zsákutca a nemzeti függetlenség feladása, aminek szimbóluma Orseoló Péter, aki felajánlotta hűbérbe Magyarországot a Német-római Császárságnak. Szent István történelmi művében az a zseniális és azért jelenti a magyar megmaradást, mert úgy kapcsolódott a keresztény Európához, hogy eközben nem lettünk sem a Német-római Császárság, sem a Bizánci Birodalom hűbérese.

75. Szent István idején pontosan ugyanaz volt a megmaradás parancsa, mint ami 1848-ban, vagy 1956-ban. Szent István korában ezt úgy fogalmazták meg, hogy a keresztény Európához való csatlakozás és a szuverén magyar állam megteremtése. 1848-ban ez úgy hangzott, hogy haza és haladás, vagyis a nemzeti függetlenség kivívása, illetve a polgári átalakulás. 1956-ban ugyanez volt a feladat: a polgári demokrácia, a jogállam megteremtése, véget vetni a diktatúrának és a nemzeti függetlenség kivívása, magyarul az, hogy menjenek ki a szovjet megszállók. És ez a kettős egy feladat: a szükséges

társadalmi átalakulás, az idők szavának megértése és a nemzeti függetlenség biztosítása, ez a magyar megmaradás feltétele! A magyar nemzet sírásója, aki a kettő közül bármelyiket is feladja.

76. Azzal a jellel, ahogy Szent István a Szentkoronát felajánlotta a Szűzanyának, ezzel az immans magyar történelemnek transzcendens távlatot adott.

77. Jézus Krisztusban minden nemzet története üdvtörténétté lett. Így, mivel minden nemzet története valamiképpen az üdvtörténet része, így a mi magyar nemzetünknek a története is üdvtörténet.

*„Engedhatsz mindenben, ami a tiéd,
de abban, ami Jézus Krisztusé,
nem engedhatsz!”*

Szent Josemaría Escrivá

EGYHÁZ

78. A szekularista elméletekkel szemben bölcs dolog szem előtt tartani, hogy a Szentlélek nem szociológiai kategória.

79. A szinkretista gnoszticizmus időszakát idézi most a világ, aminek a lényege az, hogy az igazságok nevében definitíve tagadja az Igazság létét.

80. Nekünk, keresztényeknek a dolgunk részint az, hogy bölcséleti-teológiai minőségben, tanúságtevő módon mutassuk be a hitet, részint pedig – ezt mintegy bevezetve – relativizáljuk a relativizmust, hintsük el a hitetlenséggel szembeni hitetlenség termékeny magvait.

81. A liberális relativizmus vonatkozásában relativizálni kell az ideológiájukat. Például kedvenc szlogenjüket, a „világnézeti semlegességet”. Először is világnézetiileg legfeljebb egy döglött ló semleges, és nyilvánvaló, hogy a „világnézeti semlegesség” fából vaskarika. Az helyes, hogy az állam világnézeti kérdésekben legyen semleges, vagyis a profán, immanens állam nem hivatott teológiai, transzcendens kérdések eldöntésére. De az állam nem lehet „semleges világnézetű”, pláne nem propagálhat ilyent – amint azt a liberálisok szeretnék –, mert a világnézetiileg semleges államnak – az egyébként nem létező – „semleges világnézettel” szemben is semlegesnek kellene lennie.

Hasonlóképpen világossá kell tenni, hogy az állam és az egyház elválasztása nem jelentheti az egyház és a társadalom elválasztását.

82. Az egyház sui generis valóság. Tehát nem az állami intézményrendszer valamely alrendsze-re, hanem az állammal azonos rangú valóság. Két tökéletes társaság (societas perfecta) van: az egyház és az állam, hiszen létük nem vezethető vissza egy másik, eredendőbb közösségre, és a sajátos céljaik eléréséhez szükséges eszközökkel mintegy önmaguktól rendelkeznek, nem pedig egy másik kegyelméből. Tehát az egyház a létét nem az államtól vette, sajátos céljához, az üdvösség szolgálatához való eszközeit nem az államtól kapta (dogmatika, szentségtan, liturgia, kánonjog), hanem végső soron isteni alapítójától. Ezért állam és egyház kapcsolatában nem fogadható el semmiféle alá-fölérendeltség, csak a legszigorúbb mellérendeltség.

83. Teljességében akarjuk elismerni az egyház szolgálatát. Ha megnézünk egy egyházi intézményt, mondjuk a Pázmány Péter Katolikus Egyetemet, a Piarista Gimnáziumot, a Bethesda Református Gyerekkórházat, akkor azt látjuk, hogy egy valóság, de két aspektusa van. Egyfelől, mint egyházi valóság – amely az üdvösség jele és eszköze – a transzcendenciára irányul. Ebben a tekintetben az immanens, világi államnak egyetlen feladata lehet: a vallásszabadság biztosítása a maga teljességében. Nyilvánvaló, hogy a profán állam nem

illetékes abban, hogy teológiai kérdésekben állást foglaljon. Tehát a szorosan vett transzcendentális aspektus tekintetében, ha az egyházat úgy fogom fel, mint vallásos közösséget, akkor ebben a tekintetben az állam feladata a vallásszabadság biztosítása. De éppen transzcendentális lényegéből következően, és miután az egyház a világban él, ezért közfeladatokat vállal át. Amennyiben pedig közfeladatokat vállal át, annyiban ezt az államnak el kell ismernie, és nem mondhatja azt, hogy „drága barátaim, én biztosítom a vallásszabadságot, ti meg tartsátok fenn az intézményeiteket, ahogy tudjátok”, hanem az állami-önkormányzati intézményrendszerrel teljesen azonos módon kell finanszíroznia az egyházi intézményrendszert, mivel az közfeladatokat vállal át. Tehát az egyházi intézmény egyfelől vallásos közösség, itt az állam feladata a vallásszabadság biztosítása, másfelől közfeladatot átvállaló intézmény, amelynek finanszírozása az állam feladata.

84. A kereszténység mind történelmileg, mind szociológiailag releváns valóság. Lakossági igény alapján, ha közfeladatokat vállal át, akkor mindenfajta finanszírozás alapjának annak kell lenni, hogy ugyanazon közfeladat átvállalásáért ugyanazt a támogatást kapja meg, mint a hasonló állami vagy önkormányzati intézmény. Mert ha ez nem történik meg, akkor nemcsak arról lenne szó, hogy egyházi és állami intézmény között tétetne különbség, hanem arról, hogy gyerek és gyerek között tétetik különbség, mégpedig vallási alapon. Ezért

mindenfajta egyházfinanszírozás alapja csak az lehet, hogy ugyanazért az általános iskolai vagy egyetemi képzésért, ugyanazért a szociális ellátásért vagy ugyanazért a vakbélműtétért ugyanazt a támogatást kapja meg, mint bármelyik más világi intézmény.

Mert ha ez nem történik meg, akkor ezáltal az állam azt mondja, hogy kérem, ha a keresztények, a vallásos emberek, saját egyházi intézményeket akarnak, iskolát vagy kórházat, akkor mintegy pluszban tartsák fenn. De miután a vallásos, a keresztény emberek is adófizető állampolgárok, ugyanúgy, mint bárki más, és ugyanúgy a mi adónkból is tartatnak fenn az összes állami intézmények, ezért ha nekünk saját intézményeinket pluszban kellene fenntartani, akkor ez azt jelentené, hogy kettős adófizetésre vagyunk kényszerítve, ami egyenlő annak deklarálásával, hogy másodrendű állampolgárok vagyunk.

85. Veszélyes tévedés, melyre szélteben-hosszában hivatkoznak, nemcsak nálunk, hanem Nyugat-Európában is. Ez a felfogás azt mondja, hogy az intézményrendszer – mondjuk az iskolák esetében – két részre osztható: állami és nem állami. Az államiba tartozik az állami-önkormányzati, a nem államiba az egyházi és az alapítványi. Következésképpen az állami teljes finanszírozású, a nem állami részfinanszírozású. Ez azért teljesen helytelen megközelítés, mert a vallásszabadságból következik az, hogy katolikus emberként katolikus iskolába járjak. Ez emberi jogom. Márpedig egy emberi jog meg-

valóságát nem lehet anyagi feltételekhez kötni. Tehát a helyes felosztás az, hogy van – maradva az iskolák példájánál – public school, tehát nyilvános iskola, amibe tartozik az állami-önkormányzati és az egyházi, mert ez emberi jogi alapon van, és van a privat school, vagyis a magániskola, amibe az alapítványi tartozik. Mégpedig azért, mert az alapítványi iskola voltaképpen egy vállalkozás, ahol valamilyen speciális szolgáltatást nyújtanak – például különleges módszerek, délutáni teniszezés, vagy nyelvkurzus Oxfordban – amit az azt igénybe venni kívánók megfizetnek. Az első esetben, a nyilvános iskola esetében tehát – ami lehet állami, önkormányzati, egyházi –, az állam teljes finanszírozást köteles biztosítani, a magániskolák esetében pedig részfinanszírozást. Ez egy nagyon fontos disztinkció, mert ha itt elcsúszunk, akkor ennek nagyon komoly és hosszú távú negatív következményei lehetnek.

86. Nem normális állapot az, hogy úgy le lehet érettségizni, hogy a gyerek esszét tud írni arról, hogy mondjuk a kovalens kötésben erre vagy arra pörögnek az elektronok, vagy hogy milyen az erdei pajzsika spórás szaporodása, de arra nincs intézményesen tanított válasza, hogy miért ne fojtassa meg a szomszédját, ha haragszik rá. Amikor nyilvánvalóan sokkal fontosabb az emberi egzisztencia szempontjából az a kérdés, hogy például „miért van valami és miért nincs inkább semmi, amikor sokkal egyszerűbb lenne, hogy ne legyen semmi, mint hogy legyen valami”, vagy az, hogy

„miért vagyok, és miért nem inkább nem vagyok, és mi végre vagyok?“, vagy „miért tegyem a jót és kerüljem a rosszat“? Ez végtelenszer fontosabb, mint az, hogy mi van a kovalens kötéssel vagy az erdei pajzsikával. Vagyis intézményesen kell biztosítani az etika tanítását azoknak is, akik valamilyen ok miatt nem akarnak hittant tanulni. Nekik sem árt, ha hallanak valamit Szókratészről, Senecáról vagy Kantról. A kulcsfogalom a kötelezően választható etikaoktatás. Tehát a gyerek vagy felekezeti hit- és erkölcsstant tanul, vagy etikátárgyat, de valamelyiket tanulnia kell. Ugyanúgy, ahogy nincs vita azon, hogy nyelvet tanulni kötelező, aztán mindenki szabadon eldönti, hogy angolt, németet, franciát vagy olaszt akar tanulni, de valamelyik nyelvet kötelező. Ugyanígy gondolom a hittan vagy etika tárgy esetében is.

87. Szeretném hangsúlyozni, hogy nem az állam tanít hittant. Sőt, még csak arról sincs szó, hogy az állam megbízná az egyházat a hitoktatással, hanem a vallásszabadság alapján az egyház szabadon tanítja a hittant, az állam pedig az állampolgári jogegyenlőségből eredően ugyanúgy finanszírozza azt, mint bármely más fakultatív tárgyat.

88. Mindig eltűnődöm azon, hogy miért jó az bárkinek is, hogy egyházellenes reflexektől vezérelve akadályozza az egyház szolgálatát? Mert már csak pragmatikus megfontolásból az ateista embernek is az az érdeke, hogy öregségében, betegségében, halálos ágyán olyan apáca ápolja,

aki Isten és ember iránti szeretetből erre tette föl az életét, mintsem olyan szociális otthoni vagy kórházi alkalmazott – nagy tisztelet a kivételnek –, aki azért csinálja ezt a munkát, mert éppen nem talált jobb állást.

89. Szent István Magyarországon a kereszténység nem szubkultúra, nem egy vagyunk a szubkultúrák közül, nem vagyunk valamiféle „másság”. Más lehet más – de hozzánk képest más!

90. A vallásszabadság megvalósulása nem azonos az egyházi jogi státuszba való vétellel. A vallásszabadság emberi jog, velünk született valóság, ezt nem az állam adja, hanem felismeri és elismeri. Viszont az egyházi státuszt, mint jogi kategóriát és az ezzel járó konkrét kedvezményeket és támogatásokat az állam adja, mégpedig ésszerű okok alapján, a társadalom java, a közjó érdekében. Tehát attól, hogy valakinek nincs egyházi jogi státusza, attól még korlátlan a vallásszabadsága, mert – az alkotmány határain belül – olyan kultuszt talál ki, amilyet csak akar. De ebből nem következik, hogy egy tegnap kitalált vallási kísérletnek pontosan olyan kedvezményeket kelljen biztosítani, mint egy sok évszázados, nagy társadalmi támogatottságú, intézmények tömegét fenntartó történelmi egyháznak.

A distinkció nem diszkrimináció. Mert amint diszkrimináció azonos dolgokat különbözőképpen kezelni, ugyanúgy diszkrimináció különbözőket azonosképpen.

91. A Szent István-i tanulság: ami jó az Egyháznak, az jó az országnak, és ami jó az országnak, az jó az Egyháznak.

92. Az Egyház társadalmi tanítása része a teológiának. Ez a pápai kijelentéssel is megerősített tétel rendkívüli lehetőségű és felelőségű fundamentum. Nem pusztán azt jelenti, hogy nem lehet számunkra közömbös e világ berendezése, hanem azt is, hogy az ebben való részvételünk ténye és – az enciklikák által meghatározott – iránya hitünkbe, következtetés-képp üdvösségünkbe vágó kérdés.

Mindezek alapján szembe kell néznünk egy széltében-hosszában hangoztatott lózunggal: az „egyenlő távolságtartás” követelésével. Ha hajlandók vagyunk a teológia és a józan ész alapján megfontolni ezt a követelést, akkor nyilvánvalóvá válik téves, pontosabban abszurd volta. Mert mit jelent az Egyházzal szemben az egyenlő távolságtartás követelménye? Először is azt, hogy az Egyháznak kellene változnia a politikai pártok programjai és programváltozásai szerint. Tehát az Egyháznak kellene lesni, hogy melyik párt mikor mit talál ki, hogy az „egyenlő távolságtartásnak” megfelelően jobbra-balra saszézva mindig mindenkivel szemben meglegyen az „egyenlő távolság”. Ezzel szemben a valóság pont fordított. Az Egyház a hitletétel sziklaalapján áll, és a politikai pártok ehhez a szilárd ponthoz képest mozognak: közeledhetnek vagy távolodhatnak. És az Egyház a maga társadalmi tanítása alapján, abból következően, a világ megfelelő berendezéséért együttműködik politikai

pártokkal ott, akkor és annyiban, ahol, amikor és amennyiben azok politikai törekvései erre irányulnak és ebbe az irányba is hatnak. Ahol ez így van, ott együtt kell működni, és ahol ez nincs így, ott nem kell együttműködni.

Ezek után aligha lehet érdektelen a dolgok mögé is vetni egy pillantást: mi célból és kik által sugalltatnak és hangoztatnak mindezek? A cél: az Egyház társadalmi és politikai relevanciájának megkérdőjelezése, tagadása, majd kiküszöbölése. Eszerint az Egyház foglalkozhat pl. karitatív ügyekkel, de nem lehet történelmi tényező kulturális és – különösen nem – politikai értelemben. Miért? Mert ha a vallásnak, az egyháznak társadalmi, politikai relevanciája van, akkor az egyházas értelmiségnek is van ilyen legitimitációja. Ez pedig a legérzékenyebben érinti hagyományos ellenfelét, a szekularista értelmiséget, akik a „szakértői” mítosz ürügyén korlátlanul és konkurencia nélkül akarják uralni politikai monopóliumukat.

Tehát: „a vallás magánügy” (kommunista és liberális) követelés a szekularista értelmiség létérdeke. Ezért az individualista vallási hagyományok felmelegítése és propagálása, mivel mindez relativizálja az Egyház társadalmi relevanciáját. Ők pontosan tudják: az Egyház és az egyházas értelmiség nemcsak hitbeli (szervezeti, szellemi) egységben, hanem érdekbeli közösségben is van.

Ha ugyanis az Egyház politikai relevanciáját kétségbe lehet vonni („egyenlő távolságtartás”, „a vallás magánügy”, szektásítással való relativizálás), akkor az egyházas értelmiséget ki lehet szorítani.

És ahogy az egyházas értelmiséget kiszorítják, úgy válik egyre illuzórikusabbá az Egyház társadalmi relevanciájának megjeleníthetősége.

93. Az egyháznak ugyanolyan joga van akár a politikai véleményének kifejtéséhez is, mint a társadalomban működő bármely más jogi személynek. Egy papnak pontosan ugyanolyan alkotmányos joga a politikai nézeteit kifejezteni, mint nekem, vagy bármelyikünknek. Hogy az egyház ezt nem teszi, ezt teológiai és lelkipásztori megfontolásból következő önkorlátozásból nem teszi, nem pedig azért, mintha az államnak vagy politikai erőknél a diktátumát elfogadná. Egyébként is: ha egy pap direkt pártpolitikai vizekre tévedne, az egyes-egyedül a püspökére tartozik, nem pedig a pártokra vagy az államra.

94. Mindszenty Józsefet üldözték a nácik, és üldözték a bolsevikok. Ő ellent mert mondani a náciizmus idején a barna diktatúrának, és ellent mert mondani a kommunizmus idején a vörös diktatúrának. Ezért ő személyében szimbolizálja, hogy a náci és a bolsevik ideológia lényegileg hasonló, és mind a két ideológia természetéből eredően keresztényellenes és neopogány. És ezért az ő személyében, az ő személyes sorsában be lehet mutatni, hogy a náciizmus és a bolsevizmus, mert istentelen, tehát embertelen, és mert embertelen, ezért istentelen. Antikrisztianus és neopogány. Példája annak – aminek ma is üzenete van –, hogy azért, mert nem szeretjük a nyilasokat, még nem kell szeretnünk az

ávósokat, és azért, mert nem szeretjük az ávósokat, még nem kell szeretnünk a nyilasokat!

95. Szent László legendáiról persze lehet azt mondani, hogy „ezek csak legendák, illetve mondák”. A mi pozitivista szemléletünk szerint történelmi tény az, ha pontosan megmondják, hogy hány óra hány perckor, itt és itt, adatszerűen mi történt. A legenda viszont azt mondja meg, azt is kifejezi, hogy annak az adott eseménynek mi volt a történelmi hatása arra a közösségre. Ennyiben a legenda mélyebb és szélesebb jelentésű és jelentőségű! Így van ez a nép kollektív emlékezetében, a nemzet mondáiban; az Egyház hagyományában, a szentek legendáiban.

96. Isten az Abszolútum. Abból, hogy abszolút, következik, hogy egy, mert ha nem egy lenne, akkor mintegy korlátoznák egymást, tehát nem lehetne abszolút.

Az Abszolútum abszolút voltából következik, hogy abszolút tudása van mindenről, így önmagáról is. Az Abszolútum elgondolja önmagát: a Gondoló az önmagáról való Gondolatot. Ha én elgondolom magamat, az abban különbözik attól, ha az Abszolútum gondolja el önmagát, hogy az én magamról való elgondolásom nem tökéletesen azonos velem – vagyis én és az én-képem nem ugyanaz –, továbbá én valóságosan létezem, míg a magamról való elgondolásom csak fogalmilag van a fejemben. Ezzel szemben, ha az Abszolútum gondolja el önmagát, akkor az tökéletes, vagyis önmaga és

az önmagáról való gondolata ugyanaz. Továbbá mivel ugyanaz, ezért nem csak ő van valóságosan, hanem az önmagáról való gondolata sem csak fogalmilag létezik, hanem ugyanolyan valóságosan van, mint ő maga. Mivel a Gondoló személy – hiszen elgondolja önmagát –, ezért a Gondolat sem lehet személytelen – hiszen akkor sem tökéletes, hiány nélküli nem lenne, sem ugyanaz, mint a Gondoló. A Gondoló, mint végtelen értékre a Gondolatra irányul, a Gondolat pedig, mint végtelen értékre a Gondolóra. Ez a szeretet, amiben és ami által a Gondoló a Gondolatra és a Gondolat a Gondolóra irányul: a Gondolás, maga is végtelen – hiszen végtelent „közvetít”, vagyis nem lehet „kisebb”, mint a Gondoló és a Gondolat –, ezért maga is személy. Mindebből – mivel belátható, hogy más vonatkozás nem lehet – állítható, hogy az Abszolútum: Önmagát Gondoló Gondolat.

97. Igazából a kérdés az az, hogy a Szent ábrázolható-e egyáltalán? Az Ószövetség válasza – sőt minden kereszténységen kívüli, de teológiai minőségű válasz – az, hogy nem. Mégpedig azért nem, mert a Szent, az Abszolútum nem ragadható meg emberi formában. Egyedül a kereszténység az, amiben megjelenik a Szent Képe. Mégpedig azért, mert maga a Voltaképpen, maga az Abszolút, maga a Szent vált Képpé. Maga az Isten vált Képpé Jézus Krisztusban. Krisztus, mint az Isten Ikonja, egyszer és mindenkorra lehetővé tette a Szent képi ábrázolását. „Aki engem lát, látja az Atyát.” És miután Isten népe Krisztus misztikus teste, ebből következően a

Szent ábrázolása legitim Isten népe tekintetében is, elsősorban a Boldogságos Szűzanya vonatkozásában, másodsorban a szentek vonatkozásában, hiszen ha egyszer Isten népe Krisztus teste, és Krisztus Isten Képe, akkor Isten népének tagjaira is átsugárzik az Atya képmásisága.

98. Mindig hálás leszek az Alma Maternek, a Hit-tudományi Akadémiának. A dogmatika órák között volt egy óra, amit disputának neveztek. Minden hallgató szemeszterenként felkészült egy gondolkodóból – sokszor olyanból, aki részben vagy egészben szemben állt a katolikus tanítással –, oly mértékben, hogy végigolvasta a műveit, tanulmányozta a vitáit, mintegy beleélte magát az illető gondolatvilágába, így annak belső logikájából olyan kérdésekben is ki tudta következtetni az álláspontját, amilyen kérdésben nem is volt kifejtett álláspontja. Majd ennek a gondolkodónak a nézeteit meg kellett védenie a professzorral és az egész évfolyammal szemben. Ez a disputa óriási élmény volt és óriási tanulság. Részint azért, mert megtanított belehelyezkedni olyan gondolkodásmódba is, ami nem az enyém, sőt akár ellentétes az enyémmel, így adott egyfajta nyitottságot, részint mert felkészített olyan vitatechnikára, amiben ki lehetett próbálni a különböző gondolatok érvanyagát, meggyőző erejét.

Mindennek hasznát veszem nap mint nap a politika lövészárkaiban is, mert akkor tudok ellenfeleinkkel vitatkozni, ha kipróbálom nem csak a saját, de az ellenfelek érveinek is az erejét, mind az igazságtartalom, mind a meggyőzőerő tekinte-

tében. A szélsőbaltól a libertiniánuson át a szélsőjobbig ki kell próbálni, mintegy belehelyezkedve a felfogásuk belső világába, logikájába, nyelvezetébe. Családomat és barátaimat rettenetesen fel tudom idegesíteni, amikor rajtuk próbálom ki ezeket, mint ahogy az ember kipróbál egy új kardot, hogy milyen a fogása, hogy lehet vele suhintani, stb. Bizonyára ketté állna a füle annak, aki kihallgatná, hogy miket mondok ilyenkor... De aki nem vállalja ezt a szellemi kalandot – akár olyan nézetek tekintetében is, amitől zsigerileg irtózik – az nem ismeri meg az ellenfél belső logikáját, és nem fogja tudni kiszámítani a következő lépését, érveit, nyelvi erejét, szugesszióját, tehát végeredményben azt kockáztatja, hogy alulmarad a rábízott értékek és érdekek védelmében. Aki nem próbálta ki jó alaposan az ellenfél kardját, az nem fogja tudni igazán használni a saját pajzsát.

99. Amikor Clinton volt az Egyesült Államok elnöke, meghívást kaptam Washingtonba az imareggelire. Mi tagadás, nagyon meg voltam magammal elégedve, hogy no, azért Semjén Zsolti nem akárki, hogy az Egyesült Államok elnökével fog reggelizni. Elmentem reggel a hetes misére a ferences atyákhoz, és akkor átjárt a Jóistentől egy felismerés: igen, nagy dolog az Egyesült Államok elnökével reggelizni, de kicsoda ahhoz képest, hogy a teremtő Isten minden áldott nap meghív az asztalához. És nem egy ócska lekváros szendvicset ad, hanem saját magát. Bennem ekkor kerültek helyére a dolgok.

100. Hittel, virtussal, humorral. A hungarofób és antikrisztianus gyűlöletre pedig egy válasz van: a magyarság és a kereszténység iránti szeretet.

JEGYZET

1. *Hármaskönyv*³, 561
2. *Hármaskönyv*, 13, 52
3. $2/3^4$, 15
4. $2/3$, 95
5. *Hármaskönyv*, 231–232
6. *Hármaskönyv*, 367–368
7. $2/3$, 259–260
8. *Hármaskönyv*, 58–59
9. *Hármaskönyv*, 370
10. $2/3$, 83–84
11. *Hármaskönyv*, 238–239
12. *Hármaskönyv*, 234–238
13. *Hármaskönyv*, 606–607
14. *Hármaskönyv*, 165–166
15. *Hármaskönyv*, 563
16. *Hármaskönyv*, 587–588

-
- 3 Semjén Zsolt: *Hármaskönyv* (Igenis szólunk kell!; Ius Resistendi; Egyenes úton). Budapest, 2009, Barankovics István Alapítvány kiadása (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)
 - 4 Semjén Zsolt: $2/3$ (Megharcolunk minden magyarért!; Két pogány közt; Egymillió). Budapest, 2018, Barankovics István Alapítvány kiadása (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

17. 2/3, 287
18. *Hármaskönyv*, 55–56
19. 2/3, 28–29
20. *Hármaskönyv*, 599
21. *Hármaskönyv*, 420
22. *Hármaskönyv*, 370–371
23. *Hármaskönyv*, 377–378
24. *Hármaskönyv*, 298
25. 2/3, 357–358
26. 2/3, 311–312
27. 2/3, 410–411
28. 2/3, 246–247
29. 2/3, 154–156
30. *Hármaskönyv*, 617
31. 2/3, 103
32. *Hármaskönyv*, 248
33. 2/3, 339–340
34. *Hármaskönyv*, 586
35. 2/3, 311
36. 2/3, 53
37. 2/3, 262–263
38. *Hármaskönyv*, 373–374
39. *Hármaskönyv*, 162–163
40. *Hármaskönyv*, 305
41. 2/3, 22
42. *Hármaskönyv*, 304–305

43. 2/3, 295–297
44. *Hármaskönyv*, 481
45. 2/3, 49
46. 2/3, 315–316
47. 2/3, 422
48. 2/3, 398
49. 2/3, 471–472
50. 2/3, 472–473
51. 2/3, 408–409
52. 2/3, 406
53. 2/3, 407–408
54. 2/3, 351–355
55. 2/3, 120–121
56. 2/3, 364
57. *Hármaskönyv*, 351
58. 2/3, 23–24
59. 2/3, 205–206
60. 2/3, 206
61. 2/3, 111–112
62. 2/3, 334
63. 2/3, 140
64. 2/3, 140
65. 2/3, 209
66. 2/3, 213–214
67. 2/3, 477
68. 2/3, 218

69. *Hármaskönyv*, 291
70. 2/3, 255
71. 2/3, 220
72. 2/3, 220
73. 2/3, 227
74. 2/3, 20
75. 2/3, 19–20
76. 2/3, 21
77. 2/3, 479–480
78. *Hármaskönyv*, 562
79. 2/3, 373
80. *Hármaskönyv*, 562
81. *Hármaskönyv*, 245, 564
82. *Hármaskönyv*, 244–245
83. *Hármaskönyv*, 245–246
84. *Hármaskönyv*, 117–118
85. *Hármaskönyv*, 250–251
86. *Hármaskönyv*, 252
87. *Hármaskönyv*, 200–201
88. *Hármaskönyv*, 271–272
89. *Hármaskönyv*, 244–245
90. *Hármaskönyv*, 258–259 és 2/3, 339
91. *Hármaskönyv*, 197
92. *Hármaskönyv*, 159–161
93. *Hármaskönyv*, 279
94. *Hármaskönyv*, 275–276

95. 2/3, 469
96. *Hármaskönyv*, 555–556
97. 2/3, 372
98. *Hármaskönyv*, 285–286
99. *Hármaskönyv*, 243
100. 2/3, 321

NÉVMUTATÓ⁵

Ruth Burrows Norfolkban élő és alkotó karmelita apáca, spirituális író

3.) **Szent Ágoston**, Aurelius Augustinus (354–430) hippói püspök, egyháztanító, a legnagyobb latin egyházatyja

6.) **Heller Ágnes** (1929–2019) Széchenyi-díjas marxista filozófus, esztéta, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja.

11.) **Platón** (Kr. e. 427–347) ókori görög filozófus, iskolaalapító

Aquinói Szent Tamás (1224-25?–1274) olasz teológus, skolasztikus filozófus, Domonkos-rendi szerzetes

Arisztotelész (Kr. e. 384–322) görög tudós és filozófus

Rousseau, Jean-Jacques (1712–1778) svájci francia felvilágosodás kori filozófus, író és zeneszerző

12.) **Marx, Karl** (1818–1883) német filozófus, közgazdász, szociológus, a kommunista munkásmozgalom teoretikusa és a marxizmus névadója

5 A név- és tárgymutatót Székely Ádám szerkesztette

15.) **Izaias** (Kr. e. 7. század) júdeai nagypróféta

Engels, Friedrich (1820–1895) kereskedő, társadalomtudós, filozófus, politikai teoretikus, a Kommunista kiáltvány társszerzője

Lenin, Vlagyimir Iljics, sz. V. I. Uljanov, (1870–1924) orosz nemzetiségű szovjet bolsevik diktátor, a Szovjetunió első vezetője, marxista gondolkodó, a leninizmus alapítója

16.) **Lukács György**, Löwinger György Bernát (1885–1971) marxista filozófus, esztéta, egyetemi tanár, politikus

19.) **II. János Pál**, Karol Józef Wojtyła (1920–2005) 1964-ben Krakó érseke, 1967-ben bíboros. 1978. október 16-án választották pápává. Ő volt az első szláv, 455 év óta az első nem olasz pápa

28.) **Heidegger, Martin** (1889–1976) német idealista filozófus, az egzisztencializmus egyik megalapítója

41.) **Szent István király**, Vajk (975–1038) az első keresztény magyar király 1001–1038

42.) **Nagy Károly** (742–814) frank király, római császár, a nyugati császárság helyreállítója

Voltaire, François-Marie Arouet (1694–1778) francia felvilágosodás kori író, költő és filozófus

49.) **Mátyás király**, Corvin Mátyás (1443–1490) Magyarországon 1458 és 1490 között uralkodott. 1469-től cseh (ellen-) király, 1486-tól Ausztria hercege

Széchenyi István gr. (1791–1860) politikus, író, polihisztor, közgazdász, a Batthyány-kormány közlekedési minisztere, akit Kossuth Lajos a „legnagyobb magyarnak” nevezett

Pázmány Péter (1570–1637) esztergomi érsek, bíboros, a magyarországi katolikus megújulás vezető alakja, író

Arany János (1817–1882) költő, tanár, a Kisfaludy Társaság igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja és főtitkára

Bartók Béla (1881–1945) zeneszerző, zongoraművész, népzene kutató

55.) **Barankovics István** (1906–1974) jogász, szerkesztő, kereszténydemokrata politikus, a Demokrata Néppárt főtitkára, 1949-ben emigrált

Sík Sándor (1889–1963) piarista tartományfőnök, pap-költő, egyetemi tanár

74.) **Koppány** (962 k.–997) Géza fejedelem rokonának, Tar Zerind fia. Géza halála után magának követelte a hatalmat, Géza családja azonban Vajknak. A mindent eldöntő véres sólyi csatában István

győzött és megszilárdította az új keresztény magyar államot. A krónikák szerint testét felnégylették és kitűzték Győrben, Veszprémben, Esztergomban és Gyulafehérváron

Orseolo Péter (1011–1046?, 1059?) Szent István király kijelölt utóda, magyar király 1038–1041 és 1044–1046 között.

Escriva, Josemaria (1902–1975) teológus, tiszteletbeli pápai prelátus az Opus Dei (1928) és a Szent Kereszt Papi Társaság (Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis – 1943) megalapítója. 1992-ben boldoggá, 2002-ben szentté avatták

86.) **Szókratész** (Kr. e. 470–399) ókori görög filozófus az attikai korszakból

Seneca, Lucius Annaeus (Kr. e. 4–Kr. u. 65) római sztoikus filozófus, drámaíró és államférfi

Kant, Immanuel (1724–1804) német idealista filozófus, egyetemi tanár, a transzcendentális idealizmus megteremtője

94.) **Mindszenty József, Pehm József** (1892–1975) hercegprímás érsek, bíboros, a Magyar Katolikus Egyház XX. századi történetének egyik legnagyobb alakja. 1945-től esztergomi érsek, 1948-ban letartóztatták, 1956-tól a budapesti amerikai nagykövetségben tartózkodott. 1971-ben külföldre távozott. Boldoggá avatása folyamatban van

95.) **Szent László** (1040 k.–1095) Árpád-házi magyar király 1077–95

99.) **Clinton, Bill William Jefferson Blythe** (1946) az Egyesült Államok 42. elnöke 1993–2001 között

TÁRGYMUTATÓ

6.) *apriori lat* eleve, előzetesen

12.) **individualitás, liberális individualizmus** (a lat. *individuum*, 'egyén, egyed' szóból): szociálfilozófiai irányzat, amely a társadalmat az egyed felől közelíti meg

perszonalitás, perszonalizmus a személyt középpontba állító filozófiai és teológiai irányzat

kollektivizmus társadalomelméleti irányzat, amely az egyedi-személyes szempontok rovására az emberi élet közösségi-társadalmi összetevőjét hangsúlyozza

szubszidiaritás kölcsönös kiségités elve. A kereszténydemokrácia egyik alapelve, mely szerint amit egy adott szervezeti szint meg tud oldani, abban magasabb szint nem jogosult dönteni

15.) **Abszolútum** metafizikai fogalom, az elnevezés az abszolút szóból származik: föltétlen, semmitől sem függő, korlátlan; a relatív ellentéte

26.) **deviancia** a közösség vagy a társadalom nagy része által elfogadott normák megsértése, a társadalmi normáktól eltérő, szabály nélküli

pervertált lat elzüllesztett, lerontott, beteges

47.) **kalifátus** iszlám vallási és politikai vezető által irányított terület

saría az iszlám erkölcsi, morális vezérelve, az iszlám teológiai rendszerében az Isten (az iszlám elnevezés szerint Allah) által meghatározott, helyes viselkedés, szubsztanciális jog. Legfőbb célja a közösség szabályozása

54.) **KDNP** Kereszténydemokrata Néppárt régebbi nevén Demokrata Néppárt (DNP) (1944–1949 között) jogutódja. 1989-ben Kereszténydemokrata Néppárt néven alakult újjá. Tagja az Európai Néppártnak. 2010 óta a KDNP parlamenti frakciószövetségben a kormánykoalíció tagja

SZDSZ Szabad Demokraták Szövetsége 1988 novemberében alakult liberális párt. 1990 és 2010 között parlamenti párt volt, három cikluson keresztül az MSZP koalíciós partnere. 2014 szeptemberében szűnt meg hivatalosan

Fidesz Fiatal Demokraták Szövetsége néven 1988. március 30-án alakult. 1995-ben felvette a Fidesz – Magyar Polgári Párt nevet, 1998-ban kormányra került, 2003-ban szövetséggé alakult és nevét Fidesz – Magyar Polgári Szövetségre változtatta. A 2010-es, a 2014-es és a 2018-as országgyűlési választáson a Fidesz–KDNP pártszövetség kétharmados többséget szerzett

55.) **Demokrata Néppárt** (DNP) 1944 őszén alakult, 1945 tavaszán bejegyzett, majd 1949-ben betiltott, a kereszténydemokrácia, a keresztényszocializmus világnézetét és a parlamentáris demokrácia értékeit magáénak valló párt, a mai KDNP elődszervezete

64.) **Szent Korona** a magyar államot és annak folytonosságát megtestesítő felségjelvény. A Szent Korona Tan szerint a Magyarország fölötti főhatalom egyetlen jogos földi birtokosa, jogi személy, minden magyar jog forrása. Európában az egyik legrégebben használt és mai napig épségben megmaradt beavató korona

75.) **1848** Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc Magyarország újkori történetének egyik meghatározó eseménye, a nemzeti identitás egyik alapköve. Társadalmi reformjaival a polgári átalakulás megindítója, Bécs elleni önvédelmi harcával a nemzettudat meghatározó részévé vált

1956 Az 1956-os forradalom és szabadságharc Magyarország népének a sztálinista terror elleni forradalma és a szovjet megszállás ellen folytatott szabadságharca, amely a 20. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye volt. A budapesti diákoknak az egyetemekről kiinduló békés tüntetésével kezdődött 1956. október 23-án, és a fegyveres felkelők ellenállásának felmorzsolásával fejeződött be november 11-én

79.) **szinkretista gnoszticizmus** A különféle gnosztikus rendszerekre általában jellemző a *szinkretizmus*, azaz tanrendszerüket különféle szellemi hagyományokból szőtték: a görög, főként plátóni filozófia elemei mellett zsidó és keresztény hatások jellemzik

82.) ***sui generis* lat** egyedi, sajátos, különleges; olyan önálló valóság, ami nem vezethető vissza másra

83.) **Pázmány Péter Katolikus Egyetem** – államilag elismert egyházi egyetem. Jog- és Államtudományi, Információs Technológiai, valamint Hittudományi Kara Budapesten, bölcsészkaara Piliscsabán található. Hittudományi Kara a Pázmány Péter bíboros által 1635-ben Nagyszombatban alapított egyetem Hittudományi Karának, majd 1950-től a Római Katolikus Hittudományi Akadémiának jogutódja. Az egyetem 1999-ben szentszéki alapításúvá vált (vö. *Ex corde Ecclesiae*)

Piarista Gimnázium 1717-ben alapított, a XIX. század elején öt- majd hatosztályosra bővült gimnázium. 1883-tól állami tanterv szerint működő nyolcosztályos főgimnáziumként működött. 1948-ban államosították. 1950-től az állam és az egyház megállapodása alapján újra rendi kezelésbe került, és négyosztályos gimnáziumként működhetett. 1953 őszétől a Váci utcai épületet elvették, a Piarista Gimnáziumot a Mikszáth Kálmán térre költöztették. 1989 után megszűnt a létszámkorlátozás, az

iskola 6 osztályos gimnáziummá alakult. 2011-re az iskolát és a rendházat is sikerült visszaköltöztetni az eredeti, Váci utcai épületbe

Bethesda Református Gyerekkórház A közép-európai régióban az egyedüli egyházi fenntartású gyermekkórház. 1866. január 1-jén nyitotta meg a Németajkú Református Leányegyházközség. A Rákosi-korszakban államosították, a rendszerváltás óta újra a Református Egyházé

90.) **distinkció** *lat* megkülönböztetés, elkülönítés

diszkrimináció *lat* szétválasztás, hátrányos megkülönböztetés

92.) **relevancia** *lat* fontosság, jelentékenység

98.) **Hittudományi Akadémia** a Pázmány Péter által 1635-ben Nagyszombatban alapított egyetem hittudományi karának jogutódja

CURRICULUM VITAE⁶

1962. augusztus 8-án született Budapesten. Felesége, Menus Erzsébet Gabriella a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetemen végzett, a Szent Angéla Általános Iskola és Gimnázium ének- és zenetanára, emellett karvezető, egyházzenesz. Gyermekeik, Emese Borbála (1991) jogász, Botond Benedek (1994) közgazdász, Álmos Ágoston (1996) építészmérnök egyetemi hallgató.

1981-ben érettségizett a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban. A rendszerváltozást megelőző években a Pázmány Péter Római Katolikus Hittudományi Akadémia civil hallgatója, 1991-ben teológusként doktorált. Ezzel párhuzamosan az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának hallgatója, 1992-ben szociológusi diplomát szerzett. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen 1996-ban címzetes egyetemi docensi kinevezést kapott. Vallásszociológiai tárgyú disszertációjával 1997-ben PhD tudományos fokozatot szerzett. 2011-től címzetes professzor az Óbudai Egyetemen. A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán MA szintű vadgazdálkodási diplomát is szerzett 2014-ben.

6 Országgyűlési Almanach alapján, a Magyar Országgyűlés kiadása, Budapest, 2017.

A Márton Áron Kiadó 2000-ben *Igenis, szólnunk kell!* címmel, a Szent István Társulat pedig 2003-ban *Egyházpolitika. Egyház és politika* címmel önálló könyvét jelentette meg. 2007-ben a Barankovics Alapítvány kiadásában látott napvilágot *Ius Resistendi*, 2008-ban az *Egyenes úton*, 2011-ben pedig a *Megharcolunk minden magyarért!*, 2013-ban *Két pogány közt*, 2017-ben az *Egymillió* című könyve. 2018-ban *Megsejteni a Sejthetetlen* címmel verseskötete jelent meg.

Teológiai professzorai ösztönzésének nagy része volt abban, hogy közéleti pályára lépett, gondolkodására jelentős mértékben a pápai szociális enciklikák hatottak. 1989 tavaszán alapítója a Kereszténydemokrata Néppártnak. 2002-ben előbb pártelnök-helyettesé, majd 2003. június 28-án pártelnökké választották; tisztségében eddig ötször, legutóbb 2020. január 18-án kihívó nélkül választották újra.

1990-ben egyéni képviselőjelölt volt a budai várkerületben, majd a kormánypárti KDNP-frakció hivatalvezetője és sajtószóvivője lett. Októberben listás önkormányzati képviselő és frakcióvezető lett Budapest II. kerületében. 1994-ben a várkerületben is indult, azonban az országos listáról szerzett mandátumával került be az Országgyűlésbe. 1994-től a törvényhozó testület jegyzője, a szociális és egészségügyi bizottság tagja, 1995-től frakcióvezető-helyettes. 1998 és 2002 májusa között a polgári koalíciós kormány Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának helyettes államtitkari rangú, egyházi ügyekért felelős vezetője volt. Ebben az

időszakban szerveztek egyházi nemzetközi csúcstalálkozót Magyarországon, rendezték a korábbi vitákat az Apostoli Szentszékkal, visszaállították a hitoktatás állami finanszírozását, megállapodást kötöttek a történelmi egyházakkal, biztosították a közfeladatokat ellátó egyházi intézmények államiakkal egyenlő finanszírozását és a szocializmus idején államosított egyházi ingatlanok visszaadását. Szerepe volt abban, hogy a Bizánci Szent Szinódus I. István királyt az ortodox kereszténység számára is szentnek ismerte el, amit a magyar egyházpolitika legnagyobb sikerének tart, hiszen az 1054-es egyházszakadás után István király az egyetlen közös szentje a keleti és a nyugati kereszténységnek.

2002-ben visszatért a törvényhozásba. 2006-ban a kalocsai választókerület egyéni mandátumáért szállt harcba. Az ezeréves katolikus érseki központban nem forgott veszélyben győzelme. Emellett a Fidesz és a KDNP által közösen állított országos lista negyedik helyén szerepelt. Májustól a Fidesz- és a KDNP-frakciót egybefogó Magyar Szolidaritás Frakciószövetség társelnökeként a törvényhozási időszak végéig a kereszténydemokrata képviselőcsoport vezetője. Pártelnök-frakcióvezetőként főleg a napirend előtti politikai viták egyik főszereplője lett. „Frontpolitikusi” szerepéből következően gyakran érik politikai támadások, amelyek „inkább szórakoztatják”. Meg tudja különböztetni magában Semjén Zsoltot, és azt, ami ebből a „politikai termék”, amely persze értékrendileg összefügg, de érzelmileg nem azonos – nyilatkozta 2014-ben.

Számos szakmai és karitatív jellegű szervezet munkájában vesz részt. Egyházi munkáját a Magyar Katolikus Püspöki Kar 1994-ben Pro Ecclesia Hungariae kitüntetéssel jutalmazta. 1997-ben Pázmány Péter-émlékérmét kapott a katolikus egyetem tanácsától. 1998 decemberében II. János Pál pápa a Nagy Szent Gergely-rend lovagparancsnoki keresztyével, 2002-ben pedig a Szent Szilveszter-rend nagykeresztyével tüntette ki. 1998-ban lett a Szuverén Máltai Lovagrend nagykeresztes lovagja. Számára lelkiileg fontos, hogy 2015-től a Karmelita Rendben (OCD) konfráter. 2000-ben Konstantinápoly egyetemes pátriárkája, I. Bartholomaiosz is kitüntette, tőle kapta az ortodoxia egyik legmagasabb elismerését, a Pammakarisztoszi Legszentebb Istenszülő Szent Keresztyét, valamint 2013-ban a Szent János Evangélista a Teológus elnevezésű érdemrendet, valamint 2017-ben az Elsőként Elhívott Szent és Dicsőséges Szent András Apostol keresztyét.

Pro Caritate-díjas. 2011. június 29-én az amerikai Ronald Reagan Elnöki Alapítványtól átvehette a Nemzetközi Szabadság Díjat.

2010 áprilisában már az első választási fordulóban nagy fölénnyel, jórészt új ellenfelekkel szemben, a voksok 58 százalékaival megvédte kalocsai egyéni mandátumát. A konzervatív párt-szövetség Bács-Kiskun megyei listavezetésén túl az országos lista előkelő ötödik helyén indították. Május 29-én, a második Orbán-kormány megalakulásakor miniszterelnök-helyettesként a kormányfő első, egyben általános helyettese lett. Emellett

a nemzetpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős tárca nélküli miniszteri megbízással végzi kormányzati munkáját. Kezdeményezője – és vezérszónoka – volt az állampolgárságról szóló törvény május 26-án nagy többséggel elfogadott módosításának, mely lehetővé tette a határon túl élő magyarok számára a kettős állampolgárság megadását. Szerepe volt Magyarország Alaptörvényének kidolgozásában.

2014. április 6-án a kormányzópártok közös országos listájának második helyéről kapott újabb mandátumot. A júniusi kormányalakuláskor megőrizte mindkét – általános miniszterelnök-helyettesi és nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszteri – posztját. Nyolcéves kormányzati tevékenysége során egyik kezdeményezője nagypéntek munkaszüneti nappá nyilvánításának. Természetes büszkeséggel tekint a nemzetegyesítés kialakuló politikai rendszerére. 2017. november 10-én a Magyar Állandó Értekezleten jelentette be, hogy letette az esküt az egymilliomodik új magyar állampolgár.

2018. április 8-án a Fidesz–Kereszténydemokrata Néppárt – harmadszorra is – kétharmados többséggel nyerte meg a parlamenti választásokat, az országos lista második helyéről szerzett újabb mandátumot. Orbán Viktor negyedik kormányában ismét általános miniszterelnök-helyettes, nemzetpolitikai, nemzetiségpolitikai, egyházpolitikai, egyházdiplomáciai miniszter.

ZSOLT SEMJÉN

Sur la terre comme au ciel¹

(Traduction française : Titusz Hardi OSB
Zoltán Kiss, Philippe Naszályi)

1 L'auteur a tenu à présenter cet ouvrage comme un bréviaire dans l'esprit de la « summa et essentia », mais l'on peut également lire chaque paragraphe séparément (par exemple, le paragraphe 96). Pour faciliter la compréhension, on trouvera à la fin du livre des notes, un index des noms propres cités et un glossaire.

SOMMAIRE

PRÉFACE	
par Frère Balázs BARSÍ OFM	109
LA DÉMOCRATIE CHRÉTIENNE	115
LES HONGROIS	155
L'ÉGLISE	165
NOTES	185
INDEX – NOMS PROPRES UTILES	189
INDEX – NOTIONS UTILES	195
CURRICULUM VITAE	201

PRÉFACE

par Frère Balázs BARSÍ OFM

Pour moi, le point de mire de cet excellent ouvrage à la fois intellectuel et condensé vient d'une altercation secondaire. J'entends par point de mire, l'endroit et le moment où – tout en comprenant le message essentiel de ce livre – la mission prophétique de l'homme politique chrétien apparaît clairement.

Prenez la peine de lire attentivement le sixième point. L'auteur y cite, en lui faisant le grand honneur de l'appeler « philosophe », une femme qui l'a attaqué pour avoir prononcé le mot « péché » au Parlement. D'après cette philosophe, il s'agirait d'un mot, lié à la sémantique exclusivement chrétienne qui peut être utilisé à l'église, mais certainement pas au Parlement.

N'a-t-elle jamais entendu parler d'Hitler ou de Staline ? Ne peut-on appeler ce qu'ils ont fait et qui est un péché uniquement à l'église ?

Que la philosophe, être pensant, ait conscience que le péché trouve sa raison en lien avec Dieu est une autre question. En effet, Dieu est la source finale et éternelle de l'ordre moral. Cependant, Dieu est présent « sur la terre comme au ciel » et non seulement à l'église. Vouloir un Parlement sans Dieu, un Parlement où l'on n'a pas le droit de prononcer le mot péché, c'est vouloir aussi une vie publique sans Dieu. Exiger que le Parlement ne soit dominé par aucune des religions ne signifie nullement qu'il n'y existe pas la possibilité de la domination de cette

religion qui évacue Dieu. Être neutre au regard de Dieu constitue bel et bien une forme de religion. C'est la seule religion qui, de nos jours, vise à bâillonner les chrétiens et qui tente de les empêcher de prononcer le mot qui résume la tragédie humaine, à savoir le mot « péché ».

Pourquoi cette religion neutre par rapport à Dieu se mue-t-elle en une dictature du relativisme ? Parce qu'elle ne croit pas à la Rédemption. Elle ne connaît ni l'amour de Dieu ni la pitié ni la miséricorde qui résultent de cet amour divin reconnu par toutes les religions, mais qui ne s'est incarné qu'en Jésus-Christ. Cette philosophe méconnaît aussi l'alternative au péché : le pardon. Il y a bien entendu une troisième notion qui y est associée. C'est la conversion, à savoir la condamnation du péché et son pardon accordé par Dieu, et qui est accompagnée de l'amour de l'autre.

Le fait que Dieu représente lui-même l'amour et la compassion, et ce, grâce à Jésus-Christ, nous est clairement expliqué dans le 96ème point de cet ouvrage. L'auteur y décrit le mystère de la Trinité en s'appuyant sur les commentaires de saint Augustin.

Comment un Dieu unique dans son entité pourrait-il aimer ? Faire preuve d'amour envers « ce qui n'est pas en Lui », c'est-à-dire envers l'être humain créé, sans connaître Lui-même l'amour dans Sa vie divine, n'est pas concevable. Reprenons les paroles de saint Jean qui proclame non seulement que « l'amour vient de Dieu » (1 Jn 4,7) mais aussi que « Dieu est amour » (1 Jn 4,16).

Une des notions essentielles de l'Écriture Sainte est le statut ontologique de la personne humaine, au regard du discours christologique. Un concept sans lequel l'Europe ne pourrait exister. Et les Lumières non plus !

Si Dieu a créé l'homme à sa propre image – notamment en créant une personne – c'est que Lui-même est une personne, c'est Quelqu'un et pas quelque chose. Or, jamais « moi » sans « toi ». L'existence humaine dans sa totalité s'accomplit par la proclamation de la Trinité. On a toutefois le choix d'accepter cette révélation – ce qui nous permet de tout comprendre – ou, de la refuser. Et il est difficile de prétendre que ce n'est pas la réponse adéquate donnée à la seule question qui vaille pour l'homme, celle de la souffrance humaine et de son désir d'être aimé.

Si quelqu'un (chrétien ou non) objecte que ce n'est pas à un homme politique de faire de la philosophie ou de s'intéresser aux questions de théologie, qu'il se donne la peine de lire cet ouvrage dans son intégralité et qu'il nous dise ensuite lequel des systèmes politiques n'est fondé sur aucune philosophie. Tout au long du XXe siècle, les moteurs des grands systèmes politiques ont essentiellement consisté à prendre leurs sources dans diverses philosophies, erronées, trompeuses ou inhumaines.

Au sixième point de ce livre, la philosophe accusatrice se voit elle-même prisonnière d'une idéologie complètement fallacieuse et qui, à ce jour, a échoué et disparu.

Si l'on comprend la véritable raison de l'indignation de cette philosophe, il faut d'abord analyser le contexte de la pensée. C'est dans l'ouvrage de Benoit XVI, « Foi, vérité, tolérance », qu'on y décèle les clés de compréhension. Il y résume l'ouvrage de Jan Assmann² qui énonce trois choses :

- Il affirme que c'est Moïse (ou bien le Seigneur énonçant la révélation – dirait-on aujourd'hui) qui a introduit la notion de « vérité » dans le monde des religions. A son avis, la vérité n'était pas initialement une catégorie propre au vocabulaire religieux. Et pourtant, toute autre religion a été ainsi qualifiée d'idolâtrie.
- Deuxièmement, il soutient que les divinités ainsi que les religions de l'Antiquité étaient interchangeables (interopérabilité, abolition des frontières, possibilité de les mêler) et que les gens pouvaient alors vivre en paix.
- Troisièmement, il affirme que la question portant sur la vérité étant liée à celle portant sur le bien (il a raison à ce sujet), la notion de « vérité » a donné naissance à la notion de « péché » qui était selon lui une notion inexistant dans les religions antiques. L'homme païen de l'Antiquité vivait en paix et en équilibre mental et spirituel.

Benoit XVI dénonce le caractère mensonger de toutes les affirmations ainsi proférées en rappelant

2 Jan Assmann: *Moses der Agypter*, Benberg 1998, p. 160–172.

que, dès la fin du siècle dernier – et aussi bien avant – certains philosophes ont propagé une idéologie mondialiste en vue d’aboutir à sa domination totale.

Jan Assmann nous propose enfin de revenir à la Pâque, la sortie d’Égypte, pour que se réalise un monde beau et nouveau. Au contraire de ce qui est dit, le pape, lui, assure que la notion de vérité a été introduite par les philosophes grecs pour ce qui est de la vie humaine et, par conséquent, de ce qui touche à la religion.

Il est tout aussi faux d’affirmer que dans le monde caractérisé par une multitude de religions païennes interchangeable, les gens vivaient en paix. Au contraire, ils connaissaient fort bien les guerres, notamment la guerre des dieux dont l’homme était la victime impuissante.

Le plus grand des mensonges est incontestablement celui-ci qui est de prétendre que l’idée de péché était ignorée dans les religions primitives. C’est totalement faux. Elles la connaissaient tellement que les adeptes de ces cultes n’arrêtaient pas de faire des sacrifices pour apaiser les dieux. Leur conception du péché avait non seulement un caractère religieux mais elle constituait la notion fondamentale de l’existence humaine dans sa totalité.

Il est indispensable d’analyser les fondements intellectuels et les motivations à l’origine de la protestation et de l’objection de certains philosophes (hommes et femmes) mondialistes d’aujourd’hui ainsi que les raisons qui les poussent à tenter d’éliminer de la politique toutes les vérités chrétiennes faites par des chrétiens.

La Conférence des Évêques catholiques hongrois a décerné la décoration *Pro Ecclesia Hungariae* à l'auteur du présent ouvrage, le pape saint Jean-Paul II lui a conféré l'Ordre de Saint-Grégoire-le-Grand et de la Grand-croix de l'Ordre de Saint-Sylvestre. Compte tenu de ces reconnaissances prestigieuses, je demande aux séminaires, aux universités et écoles supérieures catholiques d'intégrer le présent ouvrage dans leur programme d'enseignement. Je recommande la lecture de ce livre à tous les chrétiens. S'imprégner profondément de ces écrits permettra à chacun de parachever tout semestre universitaire. De la même manière, je me permets de recommander sa lecture à chacun de mes compatriotes qui veut réfléchir mais qui ne témoigne qu'antipathie ou réticence face au christianisme. Eux aussi, ils ont le droit de savoir ce que l'Église catholique enseigne. Ces enseignements ne sont plus à inventer, il faut cesser de faire confiance à des chrétiens politiquement corrects dans leurs discours mais peu crédibles et indignes de foi.

Il s'agit de ceux qui, au lieu de faire preuve de respect à l'égard de ceux qui souhaitent rester à l'écart de l'Église en leur montrant la vérité interne de l'Église, préfèrent proposer un brouet pour le moins suspect, accompagné de flagorneries.

*« Un chrétien doit vivre de la façon suivante :
il doit s'engager jour après jour alors
qu'il en est incapable en ne s'accrochant
uniquement qu'à Jésus.
La foi qui ne serait vécue que dans la tiédeur
et la quiétude est une caricature. »*

Ruth Burrows OCD

LA DÉMOCRATIE CHRÉTIENNE

1. Tous les chrétiens prononcent dans le *Notre Père* «*Adveniat Regnum Tuum*». Mais comment comprendre cette objurgation: «*Que ton règne vienne*»? Au sens théologique, nous prions pour que le règne universel de Dieu se réalise! Dans son approche existentielle, nous affirmons que le Royaume du Christ doit se réaliser dans notre cœur. Dans la réalité de la vie sociale, se contenter de se prétendre catholique ou protestant, le dimanche à l'église voire à la maison, n'est pas vraiment être chrétien si l'on n'est pas préoccupé aussi par le sort du monde et engagé pour l'avenir de sa patrie ou de sa cité. En effet, au jour de notre baptême, nous avons reçu en héritage la terre, au moins notre petit bout du monde, et d'en prendre soin au nom de l'Évangile.

2. Chaque programme ou chaque action politiques est déterminé par l'idée que l'on se fait de l'homme, que cela soit clairement énoncé ou non. Si ceux-là ne se fondent que sur l'humain, alors la politique qui en découlera sera déviante. Parce que les erreurs anthropologiques causeront nécessairement l'inhumanité d'une société bâtie exclusivement sur cette conception univoque erronée.

3. Par essence même, notre idéal politique est moderne en soi, parce que nous avons choisi de nous référer aux valeurs immuables, et qu'il y prend ses racines. Ce qui paraît ancien, mais dont la source est éternelle, sera toujours jeune! Prenons l'Encyclopédie qui inspira les Lumières. Elle est intéressante sur

le plan historique, mais la plupart de ses concepts et de ses articles énoncent des idées qui sont devenues aujourd'hui une sorte bric-à-brac désuet. Parcourons saint Augustin : c'est toujours vivant, frais et cela nous interpelle encore aujourd'hui. Augustin est présent, les encyclopédistes sont devenus une sorte de nourriture incontestable pour notre temps. Parce qu'Augustin reste attaché aux valeurs éternelles, tandis que les encyclopédistes épousent les mœurs et les modes de leur temps qui ne sont plus les nôtres. C'est pour cela que nous sommes toujours actuels tandis qu'eux sont passés.

4. Rien ne m'empêche de comprendre ceux qui viennent d'une autre confession, même si je suis un catholique. Celui qui pense le contraire est aussi peu sérieux que celui qui prétendrait par exemple, que seul un homme au sens masculin du terme, pourrait prendre en compte les intérêts des hommes et les défendre, ce qui est c'est évidemment absurde !

5. Chez certains chrétiens, cette idée saugrenue est parfois partagée et hélas répandue que la politique serait quelque chose de sale, d'immoral au point qu'un honnête homme doit s'en éloigner. Mais si les chrétiens s'abstiennent de la politique et de l'action politique, alors tout le terrain sera effectivement abandonné aux profiteurs qu'ils dénoncent. C'est très préjudiciable aux convictions que nous prônons et cela portera tort à l'ensemble de la société.

La politique chrétienne et l'homme politique chrétien doivent concilier deux enjeux en même temps : être honnêtes et être efficaces. L'honnêteté d'abord, parce qu'il doit rendre compte non seulement pour soi-même, mais aussi pour son parti et même au nom de l'évangélisation. (Je ne fais pas ici référence à la situation qui se présente lorsqu'une certaine presse essaie de salir l'homme politique chrétien du seul fait qu'il l'est. En effet, le signe manifeste de son engagement de chrétien est justement qu'on tente de le calomnier à cause de cet engagement affirmé ! S'il ne l'est pas ou que ses valeurs chrétiennes sont bien pâles, alors il ne constitue pas un enjeu d'attaque pour cette presse-là !)

Ensuite, vient l'efficacité. Être un homme politique est une profession comme être professeur de mathématiques, pianiste ou ingénieur. S'il ne possède pas le savoir du métier, s'il n'a pas les talents reçus de Dieu pour cette vocation alors il ne pourra pas représenter efficacement ses convictions et n'aura pas les résultats qu'on est en droit d'attendre. Les couvents des franciscains sont remplis d'hommes de foi. Mais cela ne veut pas dire pour autant que ces excellents frères franciscains soient appelés à devenir parlementaires, secrétaires d'État voire ministres. Pour exercer sa vocation politique, il faut bien entendu être un homme de foi et honnête, mais aussi être professionnel, c'est-à-dire formé et compétent.

6. Comme chrétien, je revendique le droit de mettre en avant mes convictions dans la vie publique

de mon pays. Il est révélateur de constater que c'est à cause de cela que j'ai été remis en cause par la philosophe Ágnes Heller (1929–2019). Elle prétendait que je pouvais utiliser les termes chrétiens à l'église mais pas au Parlement. Ainsi, me déniait-elle le droit d'y employer le mot de « péché ». Notons qu'il est cocasse qu'Ágnes Heller qui, a priori ne croit pas au péché, ne lui reconnaisse qu'une seule acception, celle chrétienne, et plus encore, lorsqu'un homme politique chrétien l'utilise ! D'autre part, la conception d'Ágnes Heller est totalitaire puisqu'elle ne me reconnaît pas la liberté de penser en chrétien et selon un autre environnement sémantique que le sien. Elle me dénie même la possibilité de faire de la politique pour que ces valeurs chrétiennes soient prises en compte pour le bien de la société. Je ne mets pas en question, moi, qu'Ágnes Heller puisse utiliser une terminologie libérale, marxiste ou même toutes celles qui lui chantent, mais je ne peux accepter qu'on remette en question mon droit fondamental, au pays de saint Etienne, à représenter les valeurs chrétiennes et à utiliser le vocabulaire chrétien.

7. Notre patrie, mais aussi toute notre civilisation, sont en pleine crise spirituelle, éthique, morale. La vraie raison n'est pas que les hommes commettent des péchés. Le vrai drame est qu'ils nient l'existence du péché. Le vrai problème est ensuite qu'ils essaient de faire comme si le péché était une vertu, le mal un bien et de ce fait, ils rendent irréaliste la possibilité de se libérer du péché.

Lorsque je comprends ce qu'est le bien et le mal, le péché et la vertu, je sais à quoi me raccrocher et grâce à cette aide-là, l'homme déchu que je suis, peut se relever. Mais si je m'interroge sur l'existence du péché voire si je la nie, l'homme déchu que je suis, ne peut même plus se rendre compte qu'il est tombé. Et comme il n'a plus rien à quoi s'accrocher, il lui est impossible de pouvoir se relever, parce qu'il ne pense même pas dans sa tête qu'il devrait se relever.

8. D'un point de vue politique, sociologique et j'ose dire : moral, on ne peut guère attendre d'une société qu'elle obéisse à des lois qui sont ostensiblement et grossièrement injustes. Si la confiance de la société est ébranlée en ce qui concerne le bien-fondé des lois, alors leur autorité et leur légitimité s'écroulent. Il en découle le plus grand mal qui peut arriver à une société : le chaos et l'anarchie. La condition d'une société ordonnée, la condition d'une société digne d'être nommée humaine, est l'autorité des lois, l'impartialité des lois, tout ce qui fait que les lois sont justes. Si le citoyen constate qu'aux yeux de la loi, sa situation est comparable à celle d'une victime face à un bandit, comment pourrait-on attendre qu'il obéisse à ces lois ?

9. Le Christianisme nous enseigne que la paix est le fruit de la justice : ce n'est pas seulement le manque de guerre, mais bien le fruit de la justice. Voilà pourquoi être soumis à l'injustice n'est pas la

paix. Et voilà pourquoi s'opposer à l'injustice est la condition de la paix.

10. Dire qu'un parti politique ne veut pas accéder au pouvoir est tout aussi absurde que de dire qu'on crée une association de pêcheurs pour qu'ils ne prennent pas de poissons. Le pouvoir n'est pas un but, mais un outil grâce auquel on peut servir le bien commun. Le pouvoir en tant que tel n'est ni bon ni mauvais. Tout comme le couteau est bon quand je coupe du pain pour mon enfant et mauvais quand je le plante dans le ventre de mon voisin. De même, le pouvoir est mauvais quand on le considère comme un but et pas comme un moyen. Il devient alors une espèce d'idole. Il est également mauvais quand on préfère en abuser. Cela signifie enfin qu'est mauvais, celui qui a la possibilité de l'utiliser pour accomplir des actes qui ne servent pas l'intérêt général.

11. La conception chrétienne de la politique, de la société n'est pas utopique, bien au contraire son essence est de refuser les utopies. La racine du problème se trouve chez Platon, père de toutes les utopies. Platon affirme, en termes quelque peu simplifiés, que l'état, – la société humaine-, est institué lorsque chacun prend conscience qu'il se trouve dans la situation de ne pas se suffire à lui-même. Cette nécessité de recourir à une division des tâches n'est pas considérée ici au sens moral mais dans son acception hédoniste : il m'est utile d'avoir besoin des autres. Dans la vie publique, tous les hommes sont ennemis de tous les hommes. Dès lors, un homme re-

court à un autre pour un besoin particulier, puis à un autre en fonction de tel autre besoin, et parce qu'ils manquent d'une multitude de choses, les hommes se rassemblent nombreux au sein d'une même fondation pour s'entraider. Platon a donc inventé un mythe. La politique est alors conçue comme une technique qui, dans un territoire donné et face à des éléments hétérogènes doit construire l'État. La société est donc une construction humaine, elle peut donc être rebâtie sans cesse autrement ! A l'inverse, Aristote, proclame que c'est un bien une invention, un mythe, et que jamais l'homme n'a pu vivre sans organisation collective parce que dans sa nature anthropologique, il est écrit qu'il ne peut exister sans une structure sociale.

Les modèles utopistes conçus par Platon et Aristote, inspirés de l'ordre naturel ont fonctionné en parallèle tout au long de l'histoire. Saint Thomas d'Aquin s'est inspiré d'Aristote et a défini la philosophie chrétienne, fondée elle-aussi sur le droit naturel. La conception socialiste elle, est bâtie sur la vision utopiste mais pessimiste qui considère que l'homme est naturellement mauvais. De là, l'idée que c'est à l'état socialiste de façonner une nouvelle espèce d'homme pour qu'il devienne un homme nouveau, socialiste. L'utopie libérale se veut optimiste et repose sur la philosophie de Rousseau qui affirme que l'homme est naturellement bon, mais que c'est la société qui le corrompt. En toute logique, si l'on supprime l'école, l'éducation, la famille, etc., tout le monde deviendra bon, intelligent et gentil, puisque la nature en a voulu ainsi.

La chrétienté est immunisée contre l'utopie car nous savons les deux vérités que nous enseignent la Révélation et l'anthropologie. L'une est que nous avons été créés à l'image de Dieu. Donc aussi mauvais et injustes soient les structures de la société, il subsistera toujours l'orientation vers le bien. L'utopie marxiste ne peut pas fonctionner car elle est ennemie de l'homme. En effet, elle est incapable de se rendre compte qu'il reste toujours une part de bon dans l'être humain. Le problème avec l'utopie libérale est qu'elle ne prend pas en compte l'existence du péché originel qu'enseigne la révélation chrétienne et dont témoigne toute l'histoire de l'humanité. De sorte que, comme la nature de l'homme a été corrompue, il tend vers le mal. C'est pour cela qu'il est utopique de penser que l'homme sera bon, intelligent et gentil de lui-même. C'est la raison pour laquelle on a besoin de l'éducation. C'est pour cela donc qu'on a besoin d'écoles et de bonnes structures sociales. Le réalisme chrétien sait que l'homme a été créé à l'image de Dieu, mais il sait aussi qu'il est marqué par le péché originel. De là, vient sa faiblesse pour le mal. Cette pensée équilibrée est la caractéristique de la philosophie chrétienne sur laquelle repose l'enseignement social de l'Église. C'est cette philosophie-là qui rend possible l'épanouissement de l'homme dans son intégralité, y compris son essence-même, à savoir son ouverture à la transcendance.

12. La pensée chrétienne se manifestent dans son enseignement social, c'est la Doctrine sociale de

l'Église pour les catholiques et l'éthique de la société pour les protestants. Cela ne figure évidemment pas tel quel dans le programme d'un parti politique. On peut néanmoins clairement définir un cadre dans lequel les chrétiens du monde entier pourront chercher la réponse à donner aux défis de la société. Ce cadre est l'ensemble de l'enseignement social de l'Église. En refusant certains principes fondamentaux, nul parti politique, nul homme politique ne peut se permettre de se prévaloir d'être appelé chrétien. La Doctrine sociale de l'Église ne coïncide certes pas avec les programmes des partis politiques mais les uns et l'autre ne sont toutefois pas étrangers. Une politique chrétienne se définit en se conformant à la doctrine sociale de l'Église qui en est la source.

Prenons un exemple pour illustrer la différence entre la pensée chrétienne et l'idéologie du socialisme et du libéralisme. Au sens catholique, on pourra dire que nos amis les libéraux ont raison de mettre en valeur le respect de la dignité humaine. Mais nous chrétiens, nous allons plus loin que les plus libéraux des libéraux. Nous affirmons en effet, que les droits de l'Homme et la dignité humaine ne sont issus ni d'une quelconque décision parlementaire ni d'une déclaration adoptée par l'Assemblée générale des Nations-Unies, mais qu'ils résultent de cette vérité intangible que nous sommes tous créés à l'image de Dieu. Voilà pourquoi tout être humain, qu'il soit riche ou pauvre, jeune ou vieux, en bonne santé ou malade, représente une valeur en soi, incarnant Dieu. Les droits de l'Homme ne sont pas octroyés par le Parlement ou quelques organisations

internationales, ils sont un don qui vient de Dieu par la Création. De plus, comme chrétiens, nous apportons une critique de fond à l'égard des thèses libérales. En arrachant l'Homme à sa communauté, les libéraux dégradent la personne humaine en introduisant le concept de l'individualisme qui ampute l'être humain. La notion d'individualisme, prônée par le libéralisme, s'oppose frontalement à la notion personnaliste des chrétiens qui considèrent l'Homme comme un être social, inséré dans une communauté de vie.

Dans le courant opposé, on peut constater la même vision unilatérale tout aussi mutilante. Ainsi, dans l'idéologie socialiste, et j'insiste sur le fait que je parle bien ici de toute la mouvance socialiste, de Marx et à la gauche modérée, on peut dire que nos amis les socialistes ont tout à fait raison de mettre en valeur la solidarité et le poids de la vie collective. Nous, chrétiens, pouvons proclamer, et cela bien au-delà de ce que prônent les socialistes, qu'il est beaucoup plus solidaire de voir en un autre être humain le Christ que de penser que la mise en place de différents systèmes publics de santé et de sécurité sociale résoudront d'eux-mêmes les problèmes liés à l'existence humaine. La pensée chrétienne considère en outre, que les socialistes, tout au moins les socialistes classiques, font un usage tellement excessif du caractère collectif que l'être humain n'y a pas plus d'importance qu'une toute petite vis dans une vaste machine. La personne y perd ainsi tout son poids. On peut ajouter même que le concept marxiste de classe sociale n'accorde aucune autre existence à

la personne que son appartenance à cette classe qui le réduit entièrement. Quant aux théories nationales-socialistes, elles dissolvent l'être humain dans sa race. La pensée chrétienne réproouve formellement les conceptions socialistes, si attachées au collectivisme, qu'elles aboutissent à ce que l'existence même de l'individu y est dissous.

Dans toute l'histoire des philosophies, l'individualisme libéral tout comme le collectivisme socialiste ont toujours visé à mutiler l'homme en omettant une partie de son être. La question demeure toujours de savoir comment réunir le principe de la personne à celui de la communauté. C'est saint Thomas d'Aquin qui apporte la réponse dans le cadre de la pensée sociale chrétienne. Il introduit la notion de subsidiarité ou d'entraide. Ce que la plus petite communauté peut faire, une plus grande ne peut lui enlever, conformément à la loi naturelle. Il faut résoudre les problèmes là où ils naissent. En revanche, si on n'arrive pas à les résoudre à cet endroit-là, on aura besoin d'aide, de manière à être capable dans l'avenir de s'en sortir tout seul. Cette idée dément le concept libéral qui prétend que chacun doit régler lui-même ses propres problèmes et abandonne celui qui n'en serait pas capable. En même temps, le principe de subsidiarité rejette aussi le schéma socialiste qui, infantilisant, cherche à aménager la vie de l'homme de manière à ce qu'il se contente de bénéficier pour sa survie, des aides de l'État. Le personnelisme, la solidarité et la subsidiarité représentent les trois piliers de l'enseignement social de l'Église dans le cadre duquel doit s'inscrire toute

politique chrétienne. Celui qui ne partage pas les valeurs incarnées par ces trois piliers, au sens philosophique, ne pourra être considéré comme homme politique chrétien !

13. En toute logique politicienne, quand Jésus dit que *pas un iota de la loi ne passera*, on le considèrera comme un fondamentaliste de droite, lorsqu'il s'identifie aux pauvres, on le verra comme un révolutionnaire de gauche.

La question n'est pas ici de savoir si la démocratie chrétienne est à droite ou à gauche, mais plutôt de constater que la philosophie de l'histoire et la théorie politique qui établissent les critères des valeurs fondamentales traditionnelles et sociales, considérées de nos jours comme étant de droite ou de gauche, sont réunies dans la pensée chrétienne en une unité originale et fondatrice. La triple devise « liberté, égalité, fraternité », inspirée du christianisme, s'est vue sécularisée par les Lumières puis, après la Révolution, s'est trouvée déchirée par toutes sortes de dérives partisans. La Liberté s'est transformée en libéralisme individualiste, l'Égalité s'est dégradée en un socialisme collectiviste, la fraternité, elle, a tout simplement été oubliée. Seule la démocratie chrétienne a su conserver l'unité de ces trois valeurs grâce à ses fondements chrétiens.

14. La source des valeurs fondatrices du libéralisme et du socialisme, à savoir la revendication à la liberté, à l'égalité et à la fraternité qui datent de la Révolution, sont essentiellement d'origine chrétienne.

Il est vrai qu'elles ont ensuite été sécularisées puis instrumentalisées parfois l'une contre l'autre, mais ces valeurs sont principalement issues du Christianisme. Voilà pourquoi, nous, démocrates-chrétiens, devons-nous les faire nôtres et, en les remettant à leur juste place, dans une acception purement humaine, les présenter comme nos propres valeurs.

Il s'ensuit que l'idéal démocrate-chrétien ou social-chrétien, compte tenu de sa proximité avec les valeurs libérales d'une part et les valeurs sociales d'autre part, offre une possibilité singulière à la démocratie chrétienne de s'arrimer aux deux côtés. Voilà pourquoi, si j'ose m'exprimer ainsi, la démocratie chrétienne est capable en même temps de maintenir des liens sans bouger de ses attaches selon qu'elle met l'accent sur sa rive libérale ou sur sa rive sociale. Elle ne doit renoncer à aucune de ces valeurs fondatrices et ne se retrouver jamais non plus en contradiction avec elle-même. (Pourtant, cet antagonisme interne existe évidemment au sujet du raccrochement au libéralisme et au socialisme. Les libéraux aspirent à toujours plus de liberté sans limite, les socialistes, eux, veulent imposer l'égalité. Avec la liberté, puisque les êtres humains ne sont pas égaux, l'égalité sera condamnée, tandis que si l'égalité est imposée, la liberté sera nécessairement restreinte.)

15. L'histoire du communisme en tant que religion athée a commencé à mes yeux par l'interprétation du prophète Isaïe notamment celle des poèmes du Serviteur de Yahvé, dans lesquels il est question du

serviteur souffrant du Seigneur qui par son affliction sauve l'humanité. L'interprétation chrétienne y voit la préfiguration du Christ-Jésus, tandis que la tradition juive considère la figure collective d'Israël. Marx l'a tout simplement sécularisée et l'a remplacée par le prolétariat. Voilà comment le Salut et la Jérusalem céleste sont devenus le communisme. L'omnipotence de Dieu, notamment son éternité, a été transmise à la matière. Du point de vue iconographique, Marx-Engels-Lénine figurent la Trinité, représentée par trois personnes, le Capital et le Manifeste du Parti communiste correspondant aux Évangiles, les martyrs du mouvement ouvrier aux martyrs chrétiens primitifs, les chants communistes aux cantiques de l'Église orthodoxe et le défilé du 1er mai à la procession de Pâques. Pourquoi Lénine a-t-il été momifié ? Pour remplacer, par ce nouveau fétiche, les reliques des saints, prises au peuple russe après 1917 et publiquement profanées.

16. Sans jamais l'énoncer clairement, György Lukács (1885–1971) a toujours considéré comme allant de soi et tenu pour acquis que lui et ses affidés étaient destinés à exercer le pouvoir. Je me hasarde à croire même qu'ils se croyaient vraiment les élus pour apporter le bonheur à l'humanité, fussent les humains en péril. Le tour de passe-passe de György Lukács a été de créer une idéologie fallacieuse qui justifiait son envie d'accéder au pouvoir. Le point de départ découlait de Marx : toute conscience de classe est faussée sauf celle du prolétariat qui est la seule juste. Toutefois dans les faits, les prolétaires

n'en étaient pas conscients et qui plus est, ceux qui édictaient cette règle n'étaient manifestement pas des prolétaires. La réponse de Lukács à la contestation de sa doctrine a été que ceux qui la remettaient en cause, ne pouvaient avoir raison par définition même puisqu'ils avaient une conscience faussée ! L'ultime argument du camarade Lukács était que si les contestataires continuaient de s'opposer, lui-même, leur tirerait s'il le fallait, une balle dans la tête. Le principe fondateur de tout cela est qu'il y a une élite, l'avant-garde du prolétariat. Ce groupe a une conscience juste et a raison. Il est destiné par principe à exercer le pouvoir. Viennent ensuite les prolétaires qui n'ont pas en principe une conscience erronée, mais comme ils ne le savent pas, il est heureux qu'il y ait cette aristocratie qui elle, sait ce qu'il faut faire. C'est elle qui va rendre les prolétaires heureux, qu'ils le veuillent ou non ! Si par mégarde, ces prolétaires s'y opposaient, ce serait le signe que leur conscience de classe est également faussée et ils auraient donc tort !

17. L'hypothèse fondamentale des économistes néoclassiques est que les êtres humains « se comportent de manière rationnelle ». En d'autres termes, ils agissent pour atteindre des objectifs de la meilleure façon possible en fonction des contraintes. C'est pourtant une parfaite aberration anthropologique. Pourquoi un banquier serait-il plus rationnel ou « maximaliserait-il son utilité » mieux qu'un religieux au Carmel ? Après tout, l'éternité n'est-elle pas l'investissement à plus long terme et le plus rentable

qui soit? Ou encore, pourquoi placer son argent dans des actions serait-il plus rationnel que de l'investir dans sa famille et de partir en vacances avec ses enfants? Pourquoi l'argent, le travail, le temps utilisés pour l'éducation et les études des enfants ou des expériences partagées renforçant la cohésion sociale, ou encore pourquoi la recherche de biens immatériels ou spirituels, oui, pourquoi tout cela serait-il moins rationnel ou utile? Tout simplement parce que leur valeur est calculée avec un autre système de mesures. C'est pour cela que je tiens à souligner l'importance de l'analyse anthropologique. L'économie a, elle-aussi, une quantité d'axiomes et de conventions préalables qui ne sont pas de nature économique au sens propre du terme: la morale par exemple.

18. On peut dire qu'il y a bien un véritable cercle vicieux. Comme il était devenu impossible de pas reconnaître la défaillance et l'inhumanité du capitalisme sauvage, cela avait donné à l'utopie marxiste, l'apparence de la vérité. De nos jours, c'est la défaillance et l'inhumanité du marxisme, désormais prouvées par l'histoire qui donnent cette même apparence de vérité au capitalisme sauvage. On a souffert du «socialisme réel» qui nous a écrasé de charges et continue de nous affecter encore aujourd'hui. La cause en est ceux qui étaient au pouvoir alors. Ils ne voulaient écouter ni la critique démontrant leurs erreurs ni l'enseignement social qui, en accord avec la nature humaine, rend seul possible l'épanouissement de la personne toute entière.

Aujourd'hui, fascinés par le capitalisme prédateur, ces mêmes types d'hommes de pouvoir semblent ne pas plus comprendre la critique de leurs actes et se complaisent de nouveau dans ce qui est défaillant et inhumain, et que l'histoire, en cela en parfaite adéquation avec la Doctrine sociale de l'Église, a condamné comme une nouvelle folie !

19. La crise actuelle n'est autre que celle de la politique économique néolibérale, le révélateur de son échec historique qui est caractérisé par le mythe de « la main invisible ». Il s'agit d'une idéologie qui nie le rôle de l'État dans l'économie et la finance, et se fonde exclusivement sur la loi d'un marché censé s'autoréguler. Au nom de cette politique libérale, ils ont détruit l'État et ils exigent maintenant que l'État leur sauve la mise. Le pape Jean-Paul II, après la chute du marxisme, a prévenu le monde, tel un prophète, que l'échec historique du socialisme alors, ne pourrait en aucun cas aboutir à la glorification du capitalisme sauvage néolibéral.

20. Il y a des domaines de la vie, comme l'économie, dans lesquels il est bon qu'il y ait les lois du marché, tandis que d'autres ne doivent pas y être soumis, mais réglés par la solidarité et l'intervention publique, c'est le cas notamment de la santé, de l'éducation et de la culture.

21. Ce pays a été pillé à deux reprises par le même type de gens, que l'on l'appelle aussi groupe d'intérêt ou réseaux. Après la Seconde Guerre

mondiale, ces gens-là nous ont fait avaler que la propriété privée était inacceptable et la propriété publique seule utile. Au nom de cela, au moyen des nationalisations, tous se sont vu confisquer leurs biens, leurs terres, leurs commerces, leurs maisons. Pendant et après la chute du communisme, ces gens-là de nouveau, nous ont dit l'inverse, c'est-à-dire que la propriété publique était anachronique et néfaste, et que seule la propriété privée était satisfaisante, et ils ont bradé tout ce qui restait du patrimoine de l'État.

22. Il est de notre devoir de combattre l'injustice des privatisations qui sont un pillage de notre patrimoine national. Elles sont contraires aux intérêts vitaux de la nation. La propriété privée, sans lien avec l'intérêt général, aboutit non pas à développer mais à ouvrir le marché national à des étrangers pour étouffer la concurrence hongroise. Ainsi, au lieu d'assister à une expansion des services et des prestations pour les Hongrois, assiste-t-on à leur rançonnement par ce coût supplémentaire qu'ils n'acquittent que pour rémunérer les capitaux des investisseurs. Les propriétés de l'État ne doivent pas être cédées à l'encan. Il est hautement utile de rappeler qu'elles ne sont pas non plus, libres de charges ! Celles-ci sont constituées de la valeur du travail accumulé par les générations qui se sont succédées. Cela dit, à l'époque du « socialisme réel », l'État a retenu une part importante du salaire des travailleurs afin de mettre en place un système de santé gratuit pour tous, une sécurité sociale et assurer un système de

retraites décentes. Tout cela a été garanti non seulement par la loi mais a aussi, été consacré par la Constitution. Voilà pourquoi la créance nationale s'élève aujourd'hui à plusieurs milliards d'euros. Elle n'intéresse pas seulement des créanciers étrangers, mais elle relève aussi de nos concitoyens. Le droit naturel impose que les engagements envers notre population, notamment ceux qui luttent pour joindre les deux bouts, soient plus forts que les contrats réglant les profits des financiers. Le réalisme politique, même en tenant compte de la marge étroite que laisse la négociation économique, ne doit pas faire oublier les obligations morales.

23. Le dogme néolibéral qui date du siècle dernier, nous contraindrait à ce que l'équilibre financier prime tout ! Notons ici que si c'était le cas, la Somalie serait le pays le plus agréable au monde avec zéro dépenses et zéro recettes, soit un équilibre incontestable. Nous préférons dire que l'équilibre des dépenses publiques, certes important, n'est pas le seul et unique aspect à considérer. Sur son autel, ni la croissance économique ni les divers aspects de la politique sociale ne pourront lui être sacrifiés. Voilà pourquoi j'insiste sur le fait que l'État devra obliger les banques et les multinationales à apporter une contribution proportionnelle aux charges.

24. La Doctrine sociale refuse la lutte entre le travail et le capital mais fonde son principe sur la complémentarité du travail et du capital. La tâche importante ensuite est de parvenir à humaniser le capital.

25. L'objectif est de multiplier au maximum le nombre de propriétaires ainsi que la quantité de propriétés et de biens, mais d'une telle manière que la propriété soit, autant que possible, bénéfique non seulement pour son détenteur mais aussi pour la société.

26. La coalition gaucholibérale-verte a une obsession, une obsession dogmatique, qui veut que le monde évolue et se développe avec toujours plus de sécularisation, plus de disparition des nations et plus de destruction de la famille. C'est cela qu'ils appellent le développement! Pour eux, il est inimaginable qu'un ancien pays socialiste accorde du poids à la religion et aux Églises, à la nation, et considère la famille, fondée sur le mariage d'un homme et d'une femme, comme essentielle. C'est pourquoi, de leur strict point de vue, dans leur univers mental, ce que nous faisons est diamétralement opposé à leur notion de développement. À nos yeux, ce qu'ils appellent progrès n'est réellement qu'une pure déviance.

27. La démocratie chrétienne et les partis verts ayant deux conceptions politiques différentes, partagent tout de même un point en commun, à savoir la protection de l'environnement ou de la nature. Mais, il y a une différence essentielle: nous nous engageons pour la protection de l'ordre de la nature dans son ensemble, pas seulement pour celle de l'écosystème. Nous concevons l'environnement dans son acception globale, celui du lien qui l'unit à l'humanité et à la société.

Eux, d'une manière illogique, ne reconnaissent la nature et son ordre qu'à l'usage des minéraux, des plantes et des animaux. Ils prennent pour un concept contre-nature d'y associer l'homme et la société. Notons également que le mariage entre personnes de même sexe, l'avortement, l'euthanasie, la libre consommation de drogues font partie de leur conception de l'ordre naturel !

Nous sommes convaincus que l'ordre naturel reflète l'ordre de la Création et ce, dans son ensemble, c'est-à-dire dans le cadre du monde qui nous entoure où prennent leur place entière l'homme et la société. Notre engagement politique se résume alors par notre *credo* « la protection de la nature coïncide avec la protection de la Création ! ».

28. C'est Heidegger qui est à l'origine de l'idée que nulle science spécialisée n'est capable de se définir, de fixer sa méthodologie et de déterminer son champ de compétence. Ainsi, définir ce que sont les mathématiques n'est pas une question mathématique, établir la méthodologie de la chimie n'est pas une question chimique et il n'appartient pas à la biologie de préciser les limites du champ de la biologie. Ce sont des questions théologiques, philosophiques et morales. C'est valable aussi pour les sciences sociales. En ce domaine, l'Église joue un rôle prophétique particulier, complété d'une fonction d'enseignement. Voilà pourquoi, négliger cette mission singulière qu'a l'Église, lorsque l'on traite de clonage, de manipulations génétiques ou de recherches de même nature, en invoquant de

manière inappropriée l'autonomie légitime des différentes sciences, risque bien de se traduire par une catastrophe pour l'humanité. Même si une science spécialisée est en capacité de réaliser telle ou telle prouesse technique, cela n'implique pas qu'on doive obligatoirement la réaliser. Évidemment, les sciences naturelles, les sciences sociales, la science politique ont leur propre autonomie légitime, mais cette autonomie ne les affranchit de la question éthique.

29. Tel est notre point de vue, celui des démocrates-chrétiens: le droit naturel est supérieur à la constitution écrite qui est le droit positif. L'ordre naturel reflète lui, l'ordre de la Création. Il s'agit, en pareille matière, de la référence suprême. Pour certaines questions comme celles des finalités de la vie, le Parlement ne peut avoir le dernier mot et ne pourra jamais s'arroger le rôle de Dieu. De là, découle notamment, notre position quant à la protection du fœtus. Pour la vie humaine, on ne peut distinguer logiquement, philosophiquement ou scientifiquement un fœtus, qu'il ait un mois, quatre mois ou huit mois, qu'il se trouve à l'intérieur ou à l'extérieur des parois abdominales. Alors, si l'on permet qu'un fœtus puisse être condamné à mort uniquement en fonction de son âge, par une décision du Parlement, il faudra admettre que toute vie humaine pourra tout aussi bien être détruite quelque soit son âge ou son état de santé.

30. On est arrivé à tel moment, et cela semble refléter le désir de vivre hongrois, qu'une couche sé-

chant sur un étendoir a la même valeur que celle du drapeau national.

31. Les faits et l'éducation aux réalités sociales tout comme l'émergence et la proclamation de la vérité finiront bien par conduire l'opinion publique à changer sa conception du droit à la vie. Réalité politique et message prophétique, telle est ma devise.

32. Si nous avons fait tout ce qui était en notre pouvoir pour protéger la vie mais que les autres ont voté contre, il reste toujours à recourir à l'objection de conscience, signe prophétique.

33. En ce qui concerne le mariage, ignorer la définition du lien entre un homme et une femme, reposant sur l'ordre naturel, et l'élargir à deux hommes ou à deux femmes pourrait-il aussi être considéré comme une forme de discrimination à l'égard d'autres combinaisons possibles, comme la polygamie par exemple? Si on rejette «l'homme et la femme», pourquoi ne pas rejeter le «un», le «singulier»? Si deux hommes peuvent se marier, pourquoi trois hommes ne le pourraient-ils pas? Où est donc la limite du mariage? De plus, l'État hongrois qui protège et subventionne l'institution du mariage et de la famille financièrement et moralement n'est pas là pour dépenser des fonds en faveur de «l'épanouissement sexuel» des citoyens. Le but de ce soutien d'État est que le mariage est le cadre dans lequel naissent, grandissent et sont élevés les enfants

qui permettront par la suite de préserver la société et de perpétuer la nation.

34. Sans vouloir stigmatiser ces personnes, nous rejetons simplement l'idée que leur union soit appelée mariage, ce dernier étant une notion bénie, et qu'ils puissent adopter des enfants. Le droit constitutionnel de l'enfant à la croissance et au développement harmonieux est plus fort que la volonté des couples homosexuels d'avoir des enfants. Nous ne renonçons pas, puisque nous ne pourrions jamais être amenés à renoncer, au droit d'appeler un péché, un péché, conformément aux lois naturelles et aux enseignements chrétiens.

35. De leur propre mode de vie déviant, ils créent une idéologie politique.

36. Il est totalement irresponsable, voire complètement dangereux, d'attribuer à une expérience quotidienne ou à un fait sociologique la qualification d'injustice. Cela enlève toute crédibilité au terme injustice lorsque celle-ci est avérée par les faits.

37. On appelle ce type d'émissions « téléréalité ». Il ne s'agit d'abord pas de la réalité, mais d'une réalité tronquée, une sorte de sous-culture, une culture perversie, si j'ose dire. Elle est présentée comme réelle et aura même tendance à se diffuser dans la société comme une sorte de prédiction auto réalisatrice. L'État ne peut certainement pas se laver les mains de ce qui est diffusé par les médias.

Examinons de plus près les médias privés. Je ne conteste pas le droit d'y placer son argent. Mais pour quelle raison en fait, investit-on dans des médias commerciaux ? Bien entendu pour en tirer un maximum de profit. Si ces investisseurs escomptaient de meilleurs rendements ailleurs, ils iraient là où c'est le plus profitable. L'on sait donc que l'objectif des médias privés est de produire le plus de gains pour les apporteurs de capitaux. Comment y parvenir ? Grâce à une seule chose : les recettes publicitaires. Mais le temps qu'on peut consacrer aux espaces publicitaires n'est pas illimité. Une journée ne compte que 24 heures. De plus, le problème est que si le temps alloué à la publicité est excessif, l'émission perd de l'audience. Si elle est moins suivie, le prix de la minute de publicité baisse et dans ce cas, elle produira moins de recettes. Il n'existe qu'une seule façon de générer plus de rentabilité, c'est d'augmenter le nombre de téléspectateurs. Plus l'audience est importante, plus les espaces publicitaires se vendent chers. Comment y parvenir ? La réponse est malheureusement très simple, on préférera aux émissions consacrées à la beauté, à l'utilité et à l'intelligence, les émissions les plus stupides et les plus dégradantes. C'est bien entendu ce qui se passe de manière éhontée dans les médias privés, puisque leur seul but est de ramasser le plus d'argent possible. L'État doit donc avoir son mot à dire, certes en autorisant les investisseurs à rentabiliser leur capital, mais en ne leur permettant pas pour autant de produire n'importe quoi si cela est nocif à la société.

38. J'essaie de mettre en évidence le rôle clé joué par les médias. En entrant dans un restaurant chinois, je me vois proposer la carte et je peux décider de prendre le plat « machin » ou le plat « bidule ». Mais, je n'ai en fait aucun choix si je ne sais pas ce qu'ils contiennent. En revanche, si je dispose de la traduction hongroise qui m'indique que le premier plat est une carpe frite et le second, un canard laqué, je peux alors indiquer ma préférence en pleine connaissance de cause. Les médias proposent du « machin » et du « bidule ». Toute la construction de la démocratie parlementaire repose sur le concept des élections libres. A l'échelle mondiale, il est de plus en plus évident qu'alors que la séparation des pouvoirs est minutieusement définie et respectée, les médias qui déterminent les élections, et, en définitive, l'administration de l'État, ne sont soumis à aucun contrôle constitutionnel, du fait qu'ils sont détenus par certains groupes d'intérêts, financiers ou idéologiques. J'affirme solennellement quant à moi, qu'il ne peut y avoir de démocratie parlementaire que si les élections qui sont tenues, sont vraiment libres. Cela signifie non seulement qu'il ne faut aucune fraude électorale, mais aussi qu'aucun groupe d'intérêts ne soit en mesure de manipuler, de par son pouvoir médiatique, l'opinion publique et les élections.

39. À l'échelle mondiale, et en Hongrie en particulier, on est confronté à un véritable phénomène de jonglerie avec les concepts. Les intellectuels déchristianisés qui occupent tous les postes dans les

médias et qui en ont le monopole, définissent une sorte de prêt-à-penser de manière arbitraire. Ils en forgent, en les viciant, les concepts, puis ils les martèlent à l'usage de toute la société. Ces notions ainsi inventées, travestissent les valeurs essentielles et n'en présentent plus alors que les aspects les plus accessoires et les plus secondaires. Cette pensée volontairement faussée, finit par entrer dans le langage courant et débouche sur des réalités tronquées et inexactes. Il nous faut donc préciser, sur le plan conceptuel, notre propre système de valeurs, donner notre propre définition des concepts, sinon nous risquons de finir par nous soumettre définitivement aux cerveaux sécularisés qui établissent et adoptent les idées pour leurs propres intérêts politiques.

40. Une fois pour toutes, le gouvernement de Hongrie, à tout moment, doit s'engager à l'égard de la nation hongroise premièrement, deuxièmement et troisièmement, et non envers Bruxelles, Washington, Moscou ou encore la Banque mondiale ou qui que ce soit d'autre.

41. Il est scandaleux que nous, les Hongrois, soyons contraints d'écouter tout le temps que nous avons adhéré à l'Europe, il y a seulement quelques années. Où serions-nous depuis mille cent ans, ou qui sait depuis quand, sinon en Europe ? Inversement, où serait cette Europe sans nous les Hongrois, spirituellement enracinés depuis saint Étienne, c'est-à-dire depuis plus d'un millénaire dans cette Europe ? Nous, nous avons fait couler notre sang,

en servant de bouclier, en défendant cette Europe contre les Tartares, contre les Turcs et, pour être politiquement correct, contre diverses hordes du paganisme oriental, pendant mille ans. Voilà la raison pour laquelle ce n'est pas en nous introduisant subrepticement par l'escalier de service que nous devons faire notre entrée dans l'Union européenne et nous contenter de nous abriter en nous faisant tout petits comme un parent pauvre. Non, au contraire, nous devons occuper, dans la dignité, notre place bien méritée grâce à l'énorme travail historique que nous avons accompli. Si nous n'avons pas d'estime pour nous-mêmes, personne n'aura aucune estime ni aucun respect pour nous. Et si nous ne prenons pas conscience de nos propres valeurs, personne au monde ne nous appréciera.

42. Cela a été une expérience douloureuse, après avoir survécu aux attaques des bolchéviques venus de l'est, contre la communauté chrétienne, de faire face à l'antichristianisme teinté de maçonnerie, qui vient de l'ouest. C'est le « projet de Constitution européenne » qui est une véritable provocation ! En effet, pour ce qui concerne les valeurs fondamentales de l'identité européenne, elle n'entendait se référer qu'à la civilisation gréco-latine et au mouvement des Lumières sans la moindre référence au Christianisme. J'appelle cela falsifier l'histoire. Avec les racines de la culture grecque et du droit romain, il faut aussi considérer l'éthique de l'Ancien Testament ainsi que l'organisation de l'Empire germanique, il suffit de penser à Charle-

magne, mais c'est le Christianisme qui, pierre après pierre, a bâti une cathédrale. C'est ce miracle-là que l'on appelle aujourd'hui la civilisation européenne. Cette Europe, qu'elle le veuille ou non, est une civilisation chrétienne, puisque, d'une manière paradoxale, même sa négation, de Voltaire à Marx, peut être interprétée comme faisant partie du contexte culturel chrétien. Ce n'est pas par hasard, si « les Lumières » ont fait l'objet d'une dénomination particulière, bien qu'il ne s'agisse que l'un des innombrables courants de la pensée européenne. J'ai du mal à repousser l'idée que l'explication à tout cela viendrait d'un attachement aux traditions jacobines antireligieuses. Il faut le dire et le répéter clairement : la question de la référence au Christianisme pose tout simplement la question de savoir si l'Union européenne aura ou non une âme. Sera-t-elle une communauté intellectuelle culturelle ou bien une entreprise d'ordre économique ? Or, et c'est l'histoire qui en est le témoin et qui en constitue la preuve, l'avenir de l'Union européenne ne sera garanti que si elle a un contenu spirituel. Le Christianisme est indissociablement lié à l'Europe. Plus précisément, le Christianisme pourrait exister sans l'Europe mais l'Europe ne pourrait pas exister sans le Christianisme !

43. Il y a deux idées fausses. La première est celle des libéraux de gauche qui prennent l'Union européenne pour l'accomplissement et le but de l'histoire de la Hongrie. C'est tout simplement une faute. L'histoire de la Hongrie a sa propre finalité en

elle-même, et non dans le cadre d'une quelconque organisation internationale. La seconde erreur, c'est d'avoir un comportement systématiquement contraire à l'Union européenne et de se laisser emporter par des réactions émotionnelles, hostiles à ce sujet. Personnellement, et sur un plan affectif également, je peux comprendre en partie cette position. Seulement, la question qu'il faut se poser est de se demander ce qu'il y aurait si l'Union européenne n'existait pas. Personnellement, je suis moi-aussi, fort critique vis-à-vis de la bureaucratie bruxelloise, surtout en constatant que ces fonctionnaires, élus par personne, émettent des jugements à l'encontre de pays souverains et de gouvernements eux, légitimement élus par les citoyens. Toutefois, il est dans logique de la nation hongroise de tenter de promouvoir ses propres intérêts au sein de l'Union européenne. Tout pénible et épineux que ce soit, nous devons défendre la cause de notre mère patrie au sein de l'Union européenne. Nous ne devons pas céder aux sirènes qui nous appellent à abandonner notre identité nationale, mais il ne serait pas non plus raisonnable de foncer droit dans le mur.

44. L'Union européenne ne constitue pas le but historique de la nation hongroise mais un instrument de la survie du peuple hongrois. Nous restons favorables à l'Union dans la mesure où l'Union correspond aux intérêts vitaux de la nation hongroise.

45. Bien que nous soyons fort critiques à l'égard de l'Union, nous restons fidèles aux idéaux des

pères fondateurs. L'UE commet des fautes, mais ces fondements ne sont pas erronés.

46. La bureaucratie bruxelloise et le Parlement européen mettent tout en œuvre pour écraser les États-nations et créer une sorte d'États-Unis d'Europe. Mais les pères fondateurs de l'Union européenne ont rêvé à un monde fondé sur l'Europe des nations, une Europe des nations d'inspiration chrétienne, qu'ils ont nommé l'Union européenne, et non une sorte d'États-Unis d'Europe. Les États-Unis d'Europe, la majorité des citoyens européens dont moi, n'en voulons pas. En conséquence, il est très important de se rendre compte que dans la Loi fondamentale, il ne s'agit pas de renoncer à une part de notre souveraineté nationale à cause de l'Union européenne mais d'exercer une part de notre souveraineté nationale en collaboration avec d'autres pays, ce qui est complètement différent !

47. Le pays de saint Étienne ne pourra jamais être un califat ! Y développer une supposée société parallèle n'est pas envisageable non plus. En ce qui concerne la comparaison des trois religions, les Juifs ne veulent convertir aucun non-Juif, le christianisme est une religion de mission qui ne contraint personne à rien, la foi étant identique à la grâce que chacun peut accepter en toute liberté et de son plein gré. L'islam, quant à elle, est une religion conquérante. Il suffit de lire le Coran et de connaître l'histoire de l'Islam. Je respecte l'islam en tant que religion mondiale qui est aussi une grande culture, mais je

constate également que la tentative d'instaurer la charia et le djihadisme risque bien d'être une réalité tangible. Nous avons donc à en protéger la nation. De toute façon, nous en avons une expérience qui a duré 150 ans...

48. Je trouve scandaleux de voir l'indifférence de l'Europe vis-à-vis de la persécution des chrétiens. Cette Europe accepte sans broncher ce traitement déséquilibré qui fait que, dans certains pays islamiques, n'importe qui est exécuté du simple fait de s'être converti voire d'avoir offert la Bible en cadeau, tandis qu'en Europe, les mosquées poussent à un rythme impressionnant ...

49. Que sont devenues Paris, la France, « la fille aînée de l'Église » à l'ombre de la charia ? En effet, c'est la dernière génération française qui puisse vivre une vie à la française en France.

En Europe, certains pays sont déjà perdus ou en train de perdre leur identité. Tandis que, nous, en Hongrie et en Europe centrale, nous sommes là, toujours à nous battre. Hongrois, Polonais, Tchèques, Slovaques, nous sommes tous prêts à continuer à vivre une vie hongroise, polonaise, tchèque, slovaque, en Hongrie, en Pologne, en République Tchèque, en Slovaquie.

Nous, les Hongrois, croyons à la continuité de l'histoire de la Hongrie, à l'identité éternelle hongroise, afin de transmettre à la future génération le patrimoine de saint Étienne, du roi Mathias, d'István Széchenyi, de Péter Pázmány, de János Arany

et de Béla Bartók, notre histoire, notre culture, notre langue, notre conscience nationale et notre état d'esprit. C'est la survie des Hongrois qui se résume en une mission de 1 100 ans dans les territoires situés entre le Danube et la Tisza !

50. Comment l'Europe en est-elle arrivée là ? Depuis deux-cents ans, l'idéologie jacobino-bolchévico-maçonnique, cette machination antichrétienne s'efforce par tous les moyens possibles de relativiser, attaquer, persécuter le Christianisme, en entraînant le vide et la perte d'identité. Il convient aussi d'admettre que la propagation des déviances incite les Musulmans à mépriser et à détester tout cela, légitimement. Bizarrement, les tenants de cette idéologie ne se rendent pas compte qu'après la chute de notre civilisation européenne chrétienne, chute due à de nombreuses raisons telles que la perte d'identité, la décadence et la migration islamique en masse, ils seront les premiers que les islamistes décapiteront et nous serons les derniers à être décapités. Nous devons voir très clairement que toute erreur commise en matière de migration est irréversible et qu'aucun retour en arrière ne sera possible.

51. L'idéologie qui s'est imposée de nos jours dans le monde, inspirée fortement par le parti démocrate étatsunien et la coalition socialo-communisto-libéro-écologique dans l'UE, voit en fait, dans la migration, non pas une menace mais une opportunité. Ils comptent sur elle, notamment pour détruire les valeurs chrétiennes conservatrices et surtout démolir

les États-nations. Les masses migrantes sont complètement étrangères à tout cela. Ces partisans considèrent dans les migrants non seulement leurs futurs soutiens pour les élections, mais aussi un outil visant à affaiblir définitivement l'héritage chrétien. Cela permettra à la bien nommée « bureaucratie bruxelloise » d'écraser les nations une fois pour toutes. Je me permets de noter ici que dans l'hypothèse où ils y parviendraient, en ce qui concerne l'islamisme, il faudrait s'attendre à des conséquences très graves...

52. Charité envers les migrants, mais autodéfense contre la migration.

L'enjeu de la lutte contre la migration actuelle est que l'Europe demeure l'Europe. Et que la Hongrie reste la Hongrie.

53. La responsabilité conforme à la loi naturelle, soit l'enseignement catholique classique en matière d'engagement, peut être définie à l'aide de cercles concentriques. Le premier a le caractère « obligation-responsabilité », il est celui de la famille. Il est suivi par celui de la nation et enfin, en troisième vient celui du genre humain. Confondre les responsabilités est une erreur qui débouche sur une issue fatale.

54. Nous devons répondre d'abord à la question fondamentale de savoir qui nous sommes, quelle est notre mission, quelles sont nos motivations pour poursuivre tout cela.

Qui sommes-nous ? Trois points : nous sommes le seul parti historique, nous sommes le seul parti so-

cial-chrétien et nous sommes le seul parti disposant d'un *corpus* idéologique.

Le Parti Populaire Démocrate-Chrétien (KDNP) est le seul parti historique en Hongrie. Depuis sa création en 1944, nous n'avons pas changé d'un *iota* notre fond doctrinal. Tout simplement, parce que la vérité est impérissable. Certes l'actualité évolue, les réponses données aux différents défis contemporains varient selon la nature des choses, mais les fondements spirituels, eux, demeurent permanents car ils prennent leur source dans l'ordre naturel qui est la résultante de la Création. Le parti démocrate-chrétien doit veiller à éviter deux pièges : le premier, de sombrer dans la fascination des changements pour ne pas perdre sa substantifique moelle ; le second de ne pas utiliser un vocabulaire dépassé par le temps. Notre tâche ne consiste donc ni plus ni moins qu'à incarner la vérité inaltérable selon les besoins du moment.

Que veut dire parti social-chrétien ? Il est extrêmement important de nous sensibiliser à cette définition puisque tout le monde répartit le jeu politique entre droite et gauche. Dans l'acception ordinaire, nous sommes considérés comme un parti de centre-droit. Il existe toutefois deux systèmes d'ordonnées. La première montre les valeurs traditionnelles ainsi que leur négation. Un des axes représente la famille, l'Église, la nation, l'autre est celui de leur refus. En ce sens, nous sommes un parti réellement à droite, un parti fort, conservateur, grand défenseur de la famille et du mariage, croyant en la mission des Églises et doté d'un patriotisme confirmé. De l'autre

côté, on trouve au contraire, la négation de ce que nous soutenons, son antithèse même : l'Alliance des démocrates libres (SZDSZ), parti libéral de gauche, entretemps dissous. Mais, il y a un autre système de coordonnées, celui de la justice sociale, dont un axe est représenté par le travail, l'autre par le capital. En ce sens, le Parti Populaire Démocrate-Chrétien est un parti modéré de centre-gauche puisqu'il admet la prééminence du travail sur le capital et considère que le capital ainsi que la propriété privée doivent également servir l'intérêt de la collectivité.

Nous sommes enfin le seul parti qui dispose d'un *corpus* doctrinal. Cet aspect doit être aussi transparent que le cristal ! Or, il existe une véritable difficulté pour les partis qui ont de fortes convictions. A l'échelle mondiale, ils ne rencontrent pas forcément l'acquiescement majoritaire du public, car les idéaux forts sont difficiles à accepter. Il suffit pour s'en convaincre de penser à la protection du fœtus ou du mariage. C'est dans ce contexte qu'il faut se garder de deux tentations néfastes. La première est d'affirmer que les suffrages ne nous intéressent pas car nous sommes du côté de la justice, quoi qu'il arrive. Avec une pareille attitude, un parti politique sera toujours éloigné du pouvoir alors qu'il aspire à écrire l'histoire ! Or, on ne peut exercer le pouvoir qui si l'on a la majorité aux élections. La seconde tentation est de succomber au péché et de renoncer à notre propre identité pour obtenir plus de voix. Dans ce cas-là, comment nous justifier de continuer notre route alors que nous avons rejeté les valeurs qui sont notre raison d'exister ? La solution à

ce dilemme entre le principe de réalité et celui de la majorité à obtenir, nous l'avons résolu par l'alliance d'un parti de convictions comme le nôtre avec un grand parti populaire. Il s'agit là des accords pris entre le Parti Populaire Démocrate-Chrétien et l'Alliance des jeunes démocrates (Fidesz). Cette union nous permet à la fois, de ne pas renoncer à notre doctrine et de représenter en politique, l'enseignement chrétien dans sa pureté et dans son intégralité, tout en obtenant le soutien majoritaire qui nous permet de nous inscrire dans l'histoire. Voir un parti renoncer à ses valeurs équivaut à perdre son âme et, il en découle son effondrement. La coalition entre Fidesz et le KDNP est la garantie de conserver notre caractère propre et de convaincre la majorité des électeurs.

55. Notre histoire remonte à 1944, le Parti Populaire Démocrate, fondé par István Barankovics. Nous incarnons la tradition des mouvements chrétiens-sociaux s'opposant à la fois au capitalisme sauvage, à la dictature brune et à la dictature rouge. Celui qui a osé s'opposer à la dictature brune avait tous les idéaux pour s'opposer légitimement à la dictature rouge. Même aujourd'hui, cette lutte qui constitue le fil rouge de l'histoire de la Hongrie, consiste toujours à se trouver confronté à « ces deux idéologies païennes ». Nous avons toujours à protéger l'héritage de saint Étienne contre les assauts du premier paganisme, celui des socialistes et des communistes qui ont échoué, et contre les attaques de ce néo-paganisme d'une extrême droite émergente.

56. L'histoire du parti fondé par Barankovics se définit comme le modèle historique de l'alliance entre un centre-droit démocratique et une vision chrétienne-nationale.

*« Dans l'arc des Carpates
Que le cantique des pèlerins à Marie
Soit toujours en hongrois »*

Sándor Sik : À la Vierge Marie de Andocs

LES HONGROIS

57. En même temps qu'une patrie au Ciel, Dieu nous a confié une patrie sur terre ce qui veut dire que celui qui ne se préoccupe pas du destin de sa patrie terrestre est aussi infidèle à sa patrie céleste

58. Chaque nation est un trésor unique et inimitable. Personne au monde ne peut offrir la richesse qu'est la nation hongroise si ce ne sont les Hongrois eux-mêmes. Si nous nous effaçons de l'histoire, l'humanité, sans nous, perdra à jamais, un air de liberté, une musique harmonieuse, un souffle de Dieu, tout ce qui fait que nous sommes les Hongrois. C'est précisément pourquoi nous, les Hongrois, avons comme première obligation envers tous les humains de conserver, de développer et de diffuser notre identité hongroise, puisque c'est un trésor que nous sommes les seuls à pouvoir offrir au patrimoine commun de l'humanité.

59. Nous devons toutefois combattre deux erreurs. La première peut être qualifiée de tentation internationaliste ou cosmopolite. Elle nie la nation jusque dans son essence. Elle la considère comme une sorte de momie, venue d'un passé lointain. Certains y voit même cet aspect étriqué qui serait une espèce de « provincialisme ». Ainsi l'homme nouveau ou « l'homme européen » doit-il être détaché de tous les oripeaux de la patrie. Il me serait difficile d'imaginer plus grand appauvrissement de notre humanité que de voir les Français cesser d'être Français, les Allemands ne plus être Allemands, les Polonais disparaître comme Polonais et les Hongrois renon-

cer à être Hongrois. Cette approche cosmopolite ignore complètement la finalité anthropologique de l'homme, c'est-à-dire son épanouissement. Elle est donc pour lui, une véritable mutilation. L'internationalisme, dévoyé par la lutte des classes, est clairement hostile à l'idée de nation. (La langue hongroise est très précise à ce sujet, avec inter-nationalisme, inter-national, inter ou *köz*, « entre », c'est-à-dire qui n'est pas en communauté avec les nations, dans le vide ou accroché aux nuages). La seconde erreur est le nationalisme. En ne considérant que sa propre existence, il dénie aux autres nations le droit de subsister. La conception chrétienne, elle, donne à la nation sa dimension. Chacune a une valeur et le droit de vivre, mais chacune a aussi une responsabilité vis-à-vis de l'humanité toute entière, celle de se développer et de rendre ses richesses accessibles à tous.

60. Mais quel sens donner à la notion d'État? À quoi bon un État? À quoi sert l'État hongrois? À l'évidence, il ne sert pas seulement à délivrer des papiers d'identité ou à réparer les routes. Bien entendu, il doit remplir ces fonctions là, mais il a un objectif plus essentiel. L'État n'est pas seulement un fournisseur de services publics, il est également l'incarnation légale et politique, au sens le plus étendu de ce terme, de la nation. L'État hongrois a donc pour réalité et pour finalité d'améliorer la qualité de vie des Hongrois et d'assurer la survie de la nation hongroise.

61. La première, la deuxième, la troisième, raison d'être du Parlement hongrois est de s'engager envers la nation hongroise toute entière et envers personne d'autre ! Je dis bien la nation hongroise toute entière, dans l'espace et dans le temps. Dans l'espace : ici, dans la Hongrie d'aujourd'hui, qui se situe dans le bassin des Carpates, mais aussi dans le monde entier. Dans le temps : parce que nous sommes débiteurs de nos ancêtres qui nous ont légué cet héritage, notre patrie, notre langue, notre culture, et que nous devons transmettre à nos descendants. C'est eux qui pourront nous demander les comptes de la gestion de ce patrimoine que nous avons reçu.

62. En ce qui concerne les Hongrois vivant à l'étranger, la Hongrie doit aujourd'hui jouer le même rôle qu'Israël remplit envers les Juifs du monde entier. Chaque Juif, peu importe l'endroit où il vit, peut être assuré d'avoir son pays, Israël. Quoi qu'il lui arrive, il peut être sûr et certain qu'il y aura toujours un pays où il pourra être chez lui. Quoi qu'il arrive, ce pays sera déterminé jusqu'au bout à défendre les communautés de la diaspora. Si Israël peut le faire, nous pouvons le faire.

63. Pour des raisons historiques, la nation hongroise ressemble à un trépied dont l'un des pieds représente les Hongrois vivant en Hongrie, le deuxième ceux qui sont en dehors des frontières et dans le bassin des Carpates, et le troisième, les Hongrois

émigrés. Si l'un des pieds tombe ou se casse, le trépied se renverse.

64. Depuis saint Étienne, la nation hongroise n'est pas seulement une nation au sens culturel du terme : la langue et la culture hongroises, mais c'est aussi une communauté historique de destin. C'est en plus, une nation au sens politique, soudée par le droit public. Il suffit de penser à l'importance de la Sainte Couronne [la couronne du roi saint Étienne].

65. Pour contrer la menace que représente l'assimilation [des Hongrois de l'extérieur], les moyens traditionnels de soutien sont nécessaires mais insuffisants. Cela nécessite un puissant élan. Il faut accorder la nationalité à chaque Hongrois, quel qu'endroit qu'il habite dans le monde. Il convient de procéder à une unification constitutionnelle de la nation hongroise en permettant à tous nos concitoyens de par le monde de devenir nos compatriotes !

66. Il n'y a pas de citoyen hongrois de catégorie A ou B. Il n'y a pas de citoyen hongrois vivant en Hongrie et de citoyen hongrois vivant à l'étranger. Les Hongrois qui vivent dans le bassin des Carpates et ceux qui sont répandus dans le monde, n'attendent pas une quasi-citoyenneté parce qu'ils seraient quasi-hongrois. Ils ont la même nationalité hongroise que la nôtre. Il n'y a qu'une seule nation hongroise, avec une seule nationalité hongroise !

67. On ne peut être loyal qu'envers sa nation et sa patrie ! Envers l'UE, l'OTAN, l'ONU, la plus grande loyauté qu'on puisse leur accorder est celle qui sert dans les relations de travail. Les deux n'ont pas du tout la même valeur !

68. Nos intérêts nationaux, fondés sur les droits de l'homme ne seront plus jamais soumis à la politique intérieure d'autres états, ne seront plus jamais esclaves des intérêts d'autres nations et ne seront plus jamais dépendants des critères des autres.

69. Un voleur ne pardonnera jamais à la victime qu'il a dévalisée parce que cette rapine lui rappelle encore et encore qu'il s'agit bien d'un butin dérobé, et qu'il n'est qu'un brigand. C'est pour cela que ce méfait, il veut le faire disparaître de sa mémoire en l'effaçant de sa conscience et de son esprit. C'est l'origine de cette haine malade contre la nation hongroise, brisée et dépecée et dont on a volé l'âme pendant des siècles !

70. L'indépendance n'est pas une faveur accordée à la nation hongroise par un État successeur. L'indépendance ou l'autonomie, c'est un droit fondamental pour une nation, c'est un droit qui nous est dû.

71. Il n'est pas question de renoncer à l'indépendance car elle constitue l'unique garantie de la survie des Hongrois dans le bassin des Carpates. Cela passe par une continuité territoriale pour la

nation hongroise et une autonomie culturelle pour les minorités hongroises. Les Hongrois n'ont jamais demandé plus que ce qui existe déjà en maints endroits en Europe. Nous ne sommes pas moins importants que n'importe quelle autre nation. Si elles ont des droits, nous avons les mêmes. Notre conviction comme nation est que tout acte qui vise à conduire vers l'autonomie sert à préserver la patrie et que toute action qui lui est contraire, constitue une trahison.

72. Nous sommes du côté des partis hongrois, fondés sur cette base nationale. Et cela parce que tout simplement, pour un parti qui se revendique hongrois, être Hongrois n'est pas un trait secondaire ou une signification supplémentaire, mais est son essence. Abandonner les partis hongrois, fondés selon les critères nationaux au-delà des frontières, conduirait dans un premier temps à la fondation de partis mixtes, puis à la multiplication de partis appartenant à une nation majoritaire qui auraient une section hongroise. De cela découlerait qu'il y aurait des partis slovaques, roumains, serbes, avec quelques adhérents hongrois ...Ce sont les prémices de la banalisation. Voilà pourquoi nous tenons, par principe, aux partis hongrois fondés sur l'appartenance à la nation hongroise.

73. La Hongrie assume sa responsabilité à l'égard de toutes les parties de la nation. De même, les parties de la nation sont responsables vis-à-vis d'elles-mêmes, des autres parties de la nation et

de la Hongrie, et en définitive, de l'ensemble des Hongrois.

74. À l'époque de saint Étienne, deux impasses menaçaient la survie du peuple hongrois. C'est grâce à sa sagesse que la Hongrie a pu être sauvée de ces deux naufrages. Le premier risque était lié au fait que Koppány, peu attentif aux signes du temps, était un païen. Je ne peux déterminer si Koppány était plus Hongrois que saint Étienne, mais je suis parfaitement convaincu que c'est saint Étienne qui a permis aux Hongrois de survivre. Le second danger était le risque de renoncer à l'indépendance nationale, et il est apparu lorsque Péter Orseolo le Vénitien proposa que la Hongrie soit un fief du Saint-Empire romain germanique. Le trait de génie de saint Étienne, et ce qui a joué un rôle déterminant dans la survie de la nation hongroise, est qu'il a fait entrer la Hongrie dans l'Europe chrétienne sans en faire une nation vassale du Saint-Empire romain germanique ou de l'Empire byzantin.

75. À l'époque de saint Étienne, pour que la nation hongroise vive, les conditions étaient les mêmes que celles qu'on a retrouvé en 1848 ou en 1956. Au temps de saint Étienne, il fallait à la fois nous arrimer à l'Europe chrétienne et fonder l'État hongrois souverain. En 1848, fidèles à la devise « patrie et progrès », il fallait conquérir l'indépendance nationale et bâtir une société civile démocratique. En 1956, c'était les mêmes enjeux, notamment instaurer la démocratie et l'état de droit, et mettre fin à la dicta-

ture pour obtenir l'indépendance nationale, bref, le retrait des troupes d'occupation soviétiques. Cette double mission n'était en réalité qu'une seule : accomplir la transition sociale nécessaire, être attentifs aux signes du temps et assurer l'indépendance nationale. Autant de conditions de la survie de la nation ! Celui qui abandonne l'une de ces conditions creuse la tombe de la nation hongroise.

76. Saint Étienne a sublimé l'histoire hongroise en offrant sa couronne sainte à la Vierge.

77. Le Salut est entré dans l'histoire de chaque nation par Jésus-Christ. Ainsi, quoi qu'il en soit, chaque histoire nationale fait partie intégrante de l'histoire du Salut. L'histoire de la nation hongroise est donc une part de l'histoire du Salut.

*« Tu peux renoncer à tout ce qui tu possèdes
Mais il ne t'est pas permis de
Renoncer à ce qui appartient à Jésus-Christ
C'est sans compromis ! »*

Saint Josemaría Escrivá

L'ÉGLISE

78. Par opposition aux théories sécularistes, il est sage de se rappeler que le Saint-Esprit n'est pas une catégorie sociologique.

79. Le monde actuel croit en une sorte de gnose syncrétiste, dont l'essence même, au nom des différentes vérités, est de nier définitivement la Vérité.

80. Notre vocation de chrétiens est d'abord de témoigner de notre foi avec sa richesse philosophique et théologique, mais cela consiste aussi à relativiser le relativisme en semant les graines de l'incrédulité au cœur même de l'incroyance.

81. Pour ce qui est du relativisme libéral, il faut tenir pour pas grand-chose la valeur de leur idéologie. Par exemple, leur slogan préféré est « neutralité » appliquée à tout. Tout d'abord, dans sa plus grande acception, la neutralité peut être invoquée pour parler de la mort d'un cheval, mais il est évident que cette « neutralité » là, n'a aucune réalité. C'est une notion creuse et vaine. Bien entendu, il est bon que l'État soit neutre en matière de foi et de dogme, car l'État bien que permanent, est profane. Il n'est donc pas compétent pour traiter des questions de théologie ou se prononcer sur la transcendance. Cependant, l'État ne peut pas faire preuve de « neutralité » en matière d'idéal pour la société et encore moins, il ne peut pas propager une telle idéologie, comme le souhaiteraient les libéraux. Le paradoxe même d'un État sans idéal serait qu'il devrait être neutre envers son propre idéal, ce qui le rendrait de fait, inexistant.

De même, il ne faut pas oublier que la séparation de l'Église et de l'État ne voudra jamais dire la séparation de l'Église et de la société.

82. L'Église existe *sui generis*, autrement dit, elle n'est pas un sous-système des structures institutionnelles de l'État, mais elle est une réalité placée sur un pied d'égalité avec l'État. Il y a deux sociétés plénières (*societas perfecta*): l'Église et l'État. En effet, leur existence ne peut remonter à aucune collectivité plus primitive ou plus originelle que la leur. Eux-mêmes disposent en outre, tout seuls, et non par la faveur de quiconque, des outils nécessaires pour atteindre leurs objectifs propres. Pour résumer, l'Église ne doit pas son existence à l'État. Ce n'est pas de l'État qu'elle a reçu les instruments (dogmatiques, sacramentels, liturgiques et canoniques) nécessaires pour remplir sa mission qui est d'annoncer la Bonne nouvelle du Salut aux peuples, c'est de son fondateur lui-même qui est Dieu. Dans la relation entre l'Église et l'État, il ne peut y avoir une quelconque subordination, mais seulement une parité parfaite.

83. C'est dans son ensemble que nous souhaitons rendre hommage aux services importants que rend l'Église à la société. Si nous parlons d'institutions religieuses, comme l'université catholique Péter Pázmány, le lycée des Piaristes, l'hôpital pour enfants de Bethesda de l'Église réformée, il faut remarquer à la fois, qu'elles sont bien une réalité, mais que cette existence sous-tend deux fonctions.

Comme institutions d'Église, leur première finalité est d'être un signe et un moyen du salut et de mener à la transcendance. Dans ce domaine, l'État permanent et neutre n'a qu'une seule fonction, assurer la plénitude de la liberté religieuse. Il est évident que l'État laïc n'est nullement compétent pour se prononcer sur les questions à caractère théologique. Pour ce qui est des questions de transcendance à proprement parler, l'Église étant considérée comme une institution religieuse, l'État a pour fonction d'abord de lui assurer la pleine liberté d'exercice. Mais du fait que l'Église, de par sa nature transcendante, appelle au salut des hommes, elle prend part également à la vie du monde et s'engage naturellement à œuvrer pour le bien commun. De ce fait, pour accomplir ce travail social, l'Église prend en charge certains services publics. L'État doit l'admettre et il n'a pas le droit de dire : « mes chers amis, je vous garantis la liberté religieuse mais, à charge pour vous de financer vos institutions comme vous le pourrez ! ». Bien au contraire, l'État, comme il le fait pour les organismes publics, se doit de financer à la même hauteur, les structures gérées par l'Église qui assument elles-aussi, une mission d'intérêt général. De sorte que l'État doit non seulement garantir la liberté de conscience et de culte pour toutes les communautés religieuses, mais aussi financer celles qui prennent en charge certains services collectifs, habituellement à la charge des pouvoirs publics.

84. Le Christianisme est une réalité à la fois historique et sociologique. Lorsqu'une communauté

religieuse, souvent à la demande des populations, prend en charge un service public, il convient que celui-ci soit financé à parité avec les structures similaires, gérés par les institutions publiques qu'elle soit d'État ou relevant des collectivités territoriales. Si ce n'était pas le cas, cela voudrait dire qu'on établit une discrimination entre un enfant et un autre et que cette discrimination est fondée sur l'appartenance religieuse. C'est pour cela que le financement doit être égal, qu'on soit organisme public ou religieux tant pour l'enseignement, du primaire à l'université, que pour les services sociaux ou pour toute opération de l'appendice, puisque le service rendu à la société est de même nature !

Si tel n'est pas le cas, cela veut dire que l'État laisse aux chrétiens, aux croyants qui désirent des institutions religieuses propres, écoles ou hôpitaux, la charge de les financer entièrement. C'est alors tenir pour rien, le fait que les chrétiens, les croyants sont aussi des contribuables, au même titre que les autres citoyens ! Ainsi, alors que toutes les institutions publiques sont entretenues également par nos impôts, nous laisser assumer la charge totale de nos propres institutions est synonyme de nous soumettre à une double contribution et donc de nous ravalier au rang de citoyens de seconde zone.

85. C'est une très grave et très dangereuse erreur qui fait florès en Hongrie comme dans toute l'Europe occidentale, celle qui prétend diviser les organisations en deux, comme pour les écoles, publiques ou non. Ce qui est considéré comme public relèverait

de l'État ou des collectivités locales, ce qui ne l'est pas, dépendrait des organisations religieuses ou des fondations. De cette distinction découlerait le fait que ce qui est public jouirait d'un financement total, tandis ce qui ne l'est pas, n'aurait droit qu'à une subvention partielle. C'est une approche totalement erronée parce que c'est au nom de la liberté de conscience qu'un catholique peut fréquenter une école catholique. Il s'agit d'un droit fondamental de l'homme. Or, la pleine jouissance d'un droit humain ne peut être limitée par des conditions matérielles. La seule distinction qui vaille, est celle, en reprenant l'exemple des écoles, qui distingue les écoles « publiques », c'est-à-dire les écoles proprement dépendant de l'État, mais aussi municipales et religieuses, et dont la mission se fonde sur l'application des droits de l'homme, des écoles privées qui concernent les autres formes dont font partie les écoles, créées par les fondations. Ces dernières en effet, sont en réalité des entreprises commerciales qui proposent des prestations tarifées, des méthodes spécifiques pour apprendre le tennis dans l'après-midi comme des cours de langue à Oxford. Ces prestations sont payées par les intéressés. En ce qui concerne les écoles qui assurent le service public, écoles publiques à proprement parler, municipales ou religieuses, répétons-le, l'État est tenu de leur apporter un financement total. En revanche, pour ce qui est des écoles privées, il ne lui est demandé que de verser une quote-part puisque cela ne relève pas du service public. C'est une distinction très nette et primordiale, car si on dévie sur cette

question fondamentale, alors, cela aura des conséquences néfastes et dramatiques pour tout l'avenir

86. Il n'est pas normal qu'un lycéen qui passe le baccalauréat, soit capable de rédiger une dissertation sur des sujets aussi variés que la liaison covalente, les aventures d'un électron allant çà et là, voire comment les spores de la fougère mâle sont dispersées dans une forêt, mais que faute d'un enseignement spécifique, dispensé à ce sujet, il ne sache pas expliquer pourquoi il ne doit pas étrangler son voisin même s'il en a envie. Si l'on considère l'existence humaine, il est sans aucun doute beaucoup plus important de pouvoir répondre à une question comme « pourquoi telle chose existe alors qu'elle pourrait ne pas exister, et qu'il serait plus simple qu'il n'y ait rien plutôt que quelque chose ? », ou « pourquoi suis-je vivant et finalement qui suis-je ? » ou encore « pourquoi bien agir et pas, mal agir ? ». Ces questions sont mille fois plus décisives que celles évoqués plus haut de la liaison covalente ou de la fougère mâle. Il faut donc institutionnaliser un enseignement des valeurs morales, destiné à tous ceux qui, pour une raison ou pour une autre, n'ont pas l'intention de suivre le catéchisme. Entendre parler de Socrate, de Sénèque, de Kant leur sera sans aucun doute profitable. Le mot clé est de créer un enseignement obligatoire de l'éthique. On aura alors le choix entre suivre le catéchisme ou un enseignement de morale religieuse, ou sinon, être formé à l'éthique. Il faudra prendre une de ces options. Il n'y a aucune contestation parce que l'apprentissage d'une langue étrangère est obli-

gatoire. On peut choisir d'apprendre l'anglais, l'allemand, le français ou l'italien, mais il faut apprendre au moins une langue étrangère. Eh bien, je pense qu'il faut faire de même en obligeant à opter pour l'enseignement religieux ou pour les cours d'éthique.

87. Je tiens à souligner que ce n'est pas l'État qui enseigne le catéchisme. Qui plus est, ce n'est pas l'État qui confie à l'Église la tâche de donner des cours d'instruction religieuse. C'est en vertu du principe de la liberté religieuse que l'Église enseigne volontairement le catéchisme. Il incombe donc à l'État de le financer de la même manière et dans la même mesure que tout autre cours optionnel, au nom de l'égalité de traitement qui découle des droits humains.

88. Il m'arrive souvent de me demander ce qui pousse quelqu'un, mû par quel qu'instinct anticlérical, à chercher à entraver l'Église dans sa mission. C'est d'autant plus incohérent que c'est l'intérêt même d'un athée d'être soigné, sur son lit de malade ou de mourant, avec le dévouement d'une sœur qui, pour l'amour de Dieu et des hommes, leur a consacré sa vie, plutôt que par une infirmière qui, à quelques exceptions honorables près, peut parfois ne travailler dans un hôpital ou dans une maison de retraite qu'à défaut d'un meilleur emploi.

89. Dans la Hongrie de saint Étienne, le Christianisme n'est pas une sous-culture. Nous ne sommes pas une des sous-cultures, nous ne sommes pas

quelque chose d'« autre ». Certains peuvent être autres, mais s'ils le sont, c'est par rapport à nous !

90. La liberté de culte ne signifie pas accorder un statut officiel à une Église. Cette liberté est un droit fondamental de l'homme, inhérent à sa nature. C'est un droit que l'État reconnaît et respecte mais qu'il n'a pas concédé. En revanche, c'est bien l'État qui, sur la base de motifs raisonnables et pour des raisons d'intérêt général, accorde le statut officiel aux Églises, ce qui entraîne pour elles, la reconnaissance et les avantages qui en découlent. Autrement dit, ne pas avoir le statut d'Église reconnue, ne prive nullement de la liberté absolue de conscience car, dans le cadre strictement défini par la Constitution, chacun peut parfaitement décider de créer le culte de son choix. Il est évident qu'une religion, échafaudée la veille, ne peut prétendre aux mêmes prérogatives qu'une Église qui existe depuis des siècles, reconnue socialement et qui gère un grand nombre d'œuvres !

Distinction ne veut toutefois pas dire discrimination. Considérer des choses identiques de façon différente constitue une discrimination, mais considérer des choses différentes de la même façon est aussi une discrimination.

91. N'oublions pas le précepte de saint Étienne : tout ce qui est bon pour l'Église est bon pour le pays et tout ce qui est utile au pays l'est aussi à l'Église.

92. La Doctrine sociale de l'Église est une partie intégrante de la théologie. Cette affirmation fonda-

mentale, confirmée par le pape, constitue pour nous à la fois une extraordinaire opportunité et une immense responsabilité. Cela veut dire, non seulement que nous ne pouvons pas nous désintéresser du sort de ce monde, mais en plus que notre action et le sens, définis par les encycliques, de cette participation sont une question essentielle pour notre foi et par conséquence, pour notre salut.

Or, on nous l'objecte souvent, et c'est répété à satiété, que nous devrions en ce cas, être neutres ou à « égale distance ». Au regard de la théologie ou mesuré à l'aune du bon-sens, cette affirmation est parfaitement illogique et erronée voire absurde comme cela ne tardera pas à apparaître. Qu'est-ce que cela peut vouloir dire si l'on se place au niveau de l'Église : se maintenir à égale distance ? Cela signifierait, en premier, que c'est l'Église qui devrait évoluer en fonction des programmes que ferait chacun des partis afin de préserver l'« égale distance » à l'égard de tous ? Elle devrait donc zigzaguer ou slalomer pour appliquer ce théorème du maintien à « égale distance » ? Mais la vérité est toute autre ! L'Église, elle, est fondée sur le socle solide de la foi et ce sont les partis politiques qui gravitent autour de ce point stable soit en s'en approchant soit en s'en éloignant. L'Église, soucieuse que le sort du monde évolue d'une manière convenable, en accord avec ses propres enseignements sociaux, collabore avec certains partis politiques au moment et là où il le faut. Cela se produit uniquement dans la mesure où les ambitions et les efforts politiques desdits partis mènent dans le même sens et visent bien à atteindre

des objectifs similaires. Dans ce cas seulement, la collaboration est possible, dans le cas contraire, il faut s'en abstenir.

Jetons ensuite un œil dans les coulisses. Qu'est-ce qui peut bien se cacher derrière ces manipulations et ces intrigues ? A l'évidence, l'arrière-pensée est de mettre en question et de nier la pertinence de l'Église à intervenir dans vie politique et sociale. Pour les tenants de cette thèse, l'Église serait cantonnée aux affaires de charité mais ne jouerait pas un rôle moteur de l'histoire, au sens culturel et plus particulièrement, au sens politique. Pourquoi cela ? La réponse est simple, si la religion et l'Église sont pertinentes pour la vie sociale et politique, alors l'*intelligentsia* ecclésiastique est aussi légitime dans ces questions. C'est cela qui dérange le plus son adversaire traditionnel à savoir l'*intelligentsia* sécularisée qui, après avoir propagé le mythe de son « expertise », n'entend nullement renoncer à son propre monopole politique sans limite et sans concurrence.

En d'autres termes, l'allégation (communiste et libérale) qui proclame que « la foi religieuse est une affaire privée » est d'une importance vitale pour ces intellectuels sécularisés. Il en découle leur volonté de reprendre et de propager le concept de pratiques religieuses limitées à des pratiques individuelles, puisque cela enlève toute la pertinence sociale à l'Église. Ils le savent très bien : l'Église et l'*intelligentsia* ecclésiastique sont unies non seulement dans la foi (et structurées dans une union organisationnelle et spirituelle) mais elles forment aussi une forte communauté d'intérêts.

Remettre en cause le bien-fondé de l'Église à traiter de politique (« maintien à égale distance », « la foi est une affaire privée », et la relativisation de la religion par la multiplication des sectes) permet ainsi d'exclure l'*intelligentsia* ecclésiastique. De là, il en résulte qu'une fois ces intellectuels discrédités, la légitimité de l'Église en matière sociale devient une fiction.

93. L'Église a le même droit de faire connaître son opinion politique que n'importe quelle personne morale au sein de la société. Un prêtre jouit du même droit constitutionnel d'exprimer son point de vue politique que moi-même ou que tout un chacun. Si l'Église s'abstient de manifester sa position sur une question, c'est sans doute par une volonté qui s'explique par des motifs théologiques ou pastoraux qui lui sont propres, et non par soumission à un *diktat* de l'État ou de quelque force politique que ce soit ! En tout état de cause, si un prêtre patauge volontairement dans les eaux politiques partisans, c'est une affaire qui concerne son évêque et en aucun cas ni les partis ni l'État.

94. József Mindszenty fut persécuté par les nazis et martyrisé par les bolchéviques. Sous le nazisme, il a osé condamner la dictature brune et sous le communisme, il a eu le courage de s'opposer à la dictature rouge. Voilà pourquoi, en lui, s'incarne le symbole que ces deux idéologies sont de même essence, et que par leur nature même, elles sont toutes deux, anti-chrétiennes et néo-païennes. Ainsi, en sa

personne, et de par son destin personnel, il est clairement établi que le nazisme et le bolchevisme sont inhumains parce qu'athées, et athées parce qu'inhumains! ils sont antichrétiens et néo païens. On peut illustrer cela ainsi, et cela ne cesse d'être très actuel: ne pas aimer les Croix-fléchées ne doit pas nous inciter à leur préférer les agents de la Sécurité d'État [la police politique de la Hongrie communiste de 1945 à 1956, très proche des services secrets soviétiques] et pas plus, ne pas aimer les agents de la Sécurité d'État ne doit évidemment pas nous pousser à aimer les Croix-fléchées.

95. On peut bien-sûr dire que les récits sur saint Ladislas (†1095) sont à mettre au rang « des mythes et des légendes ». Si l'on suit seulement la conception scientifique, on considérera qu'un fait historique doit relater aussi précisément que possible et dans sa plus grande complétude ce qui s'est passé réellement en ce lieu et à ce moment-là. Toutefois, une légende exprime également l'impact historique d'un événement donné sur une communauté. De cette manière, une légende est plus profonde et a une signification plus large et un impact plus important. C'est ici, ce qui s'est passé, [la légende de St Ladislas] est gravée dans la mémoire collective du peuple, elle s'inscrit dans les mythes fondateurs de la nation et dans la chronique de l'Église et des saints.

96. Dieu est l'Absolu. De son caractère absolu, il découle qu'Il est unique et singulier puisque s'Il

n'était pas unique, chacun d'eux se limiterait mutuellement et par conséquent, Il ne pourrait pas être absolu.

Il ressort du caractère absolu de l'Absolu qu'il a une connaissance absolue de tout, y compris de lui-même. L'Absolu se pense Lui-même. Il a pensé au Penseur Lui-même. Si moi, je pense, c'est différent de ce que pense l'Absolu, puisque Lui pense Lui-même alors que ma pensée sur moi-même n'est pas parfaitement identique à moi-même, moi-même en personne et l'image que j'ai de moi-même ne pouvant être identiques. De plus, j'existe réellement tandis que l'image que j'ai de moi-même n'est dans mon esprit que sur le plan conceptuel. En revanche, si l'Absolu pense Lui-même, cette pensée est parfaite, à savoir Lui-même et sa vision sur Lui-même sont en tous points identiques. En plus, Lui-même et sa vision sur Lui-même étant identiques, ce n'est pas qu'Il est Le Seul à exister réellement mais que l'image qu'Il a de Lui-même existe aussi réellement que Lui-même. Cette image n'est pas limitée à une existence notionnelle. Étant donné que le Penseur est une personne – puisqu'Il imagine Lui-même – la Pensée ne peut être impersonnelle. En effet, dans ce cas, elle ne pourrait être ni parfaite, ni complète, ni ne pourrait être en tout point identique au Penseur. Le Penseur vise à la Pensée, valeur éternelle, et la Pensée, quant à elle, vise au Penseur, valeur éternelle. Il s'agit de l'Amour, par lequel et au sein duquel le Penseur vise à la Pensée et la Pensée vise au Penseur, soit la Réflexion qui est elle-même éternelle, en transmettant « l'éternité », ne pouvant ainsi être « in-

férieure » au Penseur ou « moindre » que la Pensée, en conséquence, c'est une personne. Il en découle qu'en l'absence de toute autre approche possible, l'Absolu est la Pensée pensante, Elle-même en tant que Penseur.

97. En fait, la question est de savoir si le Saint peut être représenté ou non. La réponse donnée par l'Ancien Testament, correspondant à toute réponse de qualité théologique allant au-delà du Christianisme, est une réponse négative. Parce que, tout simplement, le Saint, l'Absolu ne peut faire l'objet d'une représentation ou d'une interprétation sous forme humaine. Seul, le Christianisme permet de figurer l'Image du Saint. La raison en est que c'est l'Éternel, l'Absolu, le Saint qui est devenu l'Image. C'est Dieu qui s'est transformé en Image, sous l'apparence de Jésus-Christ. Le Christ, Icône Divine, a permis une fois pour toutes de représenter le Saint sur une Image. « Celui qui me voit, voit le Père ». Étant donné que le peuple croyant en Dieu correspond au corps mystique du Christ, représenter le Saint est légitime et reconnu aussi par les fidèles de Dieu, notamment en ce qui concerne la Bienheureuse Vierge-Marie et les différents saints. Les serviteurs de Dieu étant le corps du Christ et le Christ étant l'Image du Tout-Puissant, la nature et le caractère représenté sous forme d'une image du Seigneur rayonneront sur le visage de ses serviteurs.

98. Je serai toujours reconnaissant à mon ancienne Alma Mater, à la Faculté de Théologie de

l'Université catholique Péter Pázmány. Durant mes études universitaires, dans le cadre des cours de dogmatique, il y avait un cours qui s'appelait cours de controverse ou *Disputatio*. Chaque semestre, il fallait présenter un philosophe de son choix. Cela se portait souvent sur l'un de ceux qui s'opposaient totalement ou partiellement à l'enseignement de l'Église. Il fallait alors lire l'ensemble de son œuvre, étudier sa dialectique et essayer de s'immerger dans son environnement intellectuel, de sorte qu'à partir de sa logique interne, on puisse même en déduire sa position sur des questions sur lesquelles il ne s'était jamais exprimé. Ensuite, on devait défendre les opinions de ce philosophe devant le professeur et toute notre promotion. Ces cours de *Disputatio* ont été pour moi, un très bon entraînement et une excellente formation. Ils m'ont tout d'abord appris, à connaître certains modes de pensées qui n'étaient pas forcément les miennes voire qui étaient en opposition aux miennes. Ils m'ont également ouvert l'esprit en me familiarisant aux diverses techniques du débat qui permettent de mesurer son argumentation et sa force de persuasion lorsque l'on est confronté à des idées différentes.

Jour après jour, je crois avoir fait bon usage de toutes ces leçons dans l'arène politique. Là, je peux y mesurer non seulement le poids de mes propres arguments, mais aussi ceux de mes contradicteurs politiques, à la fois en terme d'ancrage dans la vérité et de force de persuasion. De l'extrême gauche jusqu'aux libertariens et à l'extrême droite, je fais en sorte d'argumenter comme si je m'étais immergé

dans leur monde intérieur, leur logique et leur vocabulaire conceptuel pour mieux déployer mon argumentation. Je mets souvent en colère ma famille et mes amis, et familièrement je leur tape sur les nerfs, lorsque j'expérimente sur eux ce genre de technique oratoire à la manière dont on teste une nouvelle épée en examinant comment bien la prendre en main et asséner le meilleur coup possible, et ainsi de suite. Si quelqu'un pouvait me voir et m'entendre alors, il resterait sans doute sans voix... Mais celui qui n'accepte pas de participer à cette expérience intellectuelle, celle qui utilise les arguments d'une pensée qui peut même vous faire horreur, ne comprendra jamais la logique interne de son adversaire, ne pourra pas anticiper le trait qui suit et ne comprendra jamais son raisonnement. Il risque fort que son argumentation soit totalement infructueuse lorsqu'il voudra défendre les valeurs et les intérêts qui lui ont été confiés. Ne pas avoir essayé minutieusement l'épée de son adversaire, c'est être incapable de se servir réellement et efficacement de son propre bouclier.

99. Sous la présidence de Clinton aux États-Unis, j'ai été invité à son petit-déjeuner de prière à Washington. Indéniablement, pouvoir participer à un tel évènement me remplissait de satisfaction et, cela va de soi, j'étais content de moi-même. Je me disais, : « Zsolt Semjén n'est pas n'importe qui ! » Je vais prendre le petit-déjeuner avec le président des États-Unis, quand même ! Je suis allé à la messe à sept heures chez les franciscains. Là, j'ai eu une

révélation divine. Bien sûr, c'est très exceptionnel de prendre le petit-déjeuner avec le président des États-Unis, mais cela n'est pas comparable au fait que le Créateur m'invite chaque jour béni à Sa table. Là, Il ne me sert pas de la confiture ou un pain quelconque, il se donne Lui-même. A ce moment-là, pour moi, toutes les choses ont repris leur juste place.

100. Avec foi, courage et humour, il n'y a qu'une seule chose à opposer à la haine contre les Hongrois et les chrétiens : Aimer la nation hongroise et aimer le Christianisme.

NOTES

1. Livre triparti³, 561
2. Livre triparti, 13, 52
3. Deux tiers⁴, 15
4. Deux tiers, 95
5. Livre triparti, 231–232
6. Livre triparti, 367–368
7. Deux tiers, 259–260
8. Livre triparti, 58–59
9. Livre triparti, 370
10. Deux tiers, 83–84
11. Livre triparti, 238–239
12. Livre triparti, 234–238
13. Livre triparti, 606–607
14. Livre triparti, 165–166
15. Livre triparti, 563
16. Livre triparti, 587–588
17. Deux tiers, 287
18. Livre triparti, 55–56
19. Deux tiers, 28–29
20. Livre triparti, 599

-
- 3 Livre triparti (Tripartitum), Zsolt SEMJÉN: Livre triparti (Si, justement, nous avons à dire que; Ius Resistendi; Suivre le droit chemin). Budapest, 2009, édition de la Fondation István Barankovics (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)
 - 4 Deux tiers, Zsolt SEMJÉN: Deux tiers (On va se battre pour chaque Hongrois; Être entre deux païens; Un million). Budapest, 2018, édition de la Fondation István Barankovics (www.semjenzsolt.hu, www.kdnp.hu)

21. Livre triparti, 420
22. Livre triparti, 370–371
23. Livre triparti, 377–378
24. Livre triparti, 298
25. Deux tiers, 357–358
26. Deux tiers, 311–312
27. Deux tiers, 410–411
28. Deux tiers, 246–247
29. Deux tiers, 154–156
30. Livre triparti, 617
31. Deux tiers, 103
32. Livre triparti, 248
33. Deux tiers, 339–340
34. Livre triparti, 586
35. Deux tiers, 311
36. Deux tiers, 53
37. Deux tiers, 262–263
38. Livre triparti, 373–374
39. Livre triparti, 162–163
40. Livre triparti, 305
41. Deux tiers, 22
42. Livre triparti, 304–305
43. Deux tiers, 295–297
44. Livre triparti, 481
45. Deux tiers, 49
46. Deux tiers, 315–316
47. Deux tiers, 422
48. Deux tiers, 398
49. Deux tiers, 471–472
50. Deux tiers, 472–473
51. Deux tiers, 408–409
52. Deux tiers, 406

53. Deux tiers, 407–408
54. Deux tiers, 351–355
55. Deux tiers, 120–121
56. Deux tiers, 364
57. Livre triparti, 351
58. Deux tiers, 23–24
59. Deux tiers, 205–206
60. Deux tiers, 206
61. Deux tiers, 111–112
62. Deux tiers, 334
63. Deux tiers, 140
64. Deux tiers, 140
65. Deux tiers, 209
66. Deux tiers, 213–214
67. Deux tiers, 477
68. Deux tiers, 218
69. Livre triparti, 291
70. Deux tiers, 255
71. Deux tiers, 220
72. Deux tiers, 220
73. Deux tiers, 227
74. Deux tiers, 20
75. Deux tiers, 19–20
76. Deux tiers, 21
77. Deux tiers, 479–480
78. Livre triparti, 562
79. Deux tiers, 373
80. Livre triparti, 562
81. Livre triparti, 245, 564
82. Livre triparti, 244–245
83. Livre triparti, 245–246
84. Livre triparti, 117–118

85. Livre triparti, 250–251
86. Livre triparti, 252
87. Livre triparti, 200–201
88. Livre triparti, 271–272
89. Livre triparti, 244–245
90. Livre triparti, 258–259 et Deux tiers, 339
91. Livre triparti, 197
92. Livre triparti, 159–161
93. Livre triparti, 279
94. Livre triparti, 275–276
95. Deux tiers, 469
96. Livre triparti, 555–556
97. Deux tiers, 372
98. Livre triparti, 285–286
99. Livre triparti, 243
100. Deux tiers, 321

INDEX – NOMS PROPRES UTILES

rédigé par **Ádám SZÉKELY** et complété
par **Philippe NASZÁLYI**

Ruth Burrows, Sœur carmélite et grand auteur spirituel vivant à Norfolk

3.) **Saint Augustin** (en latin: *Aurelius Augustinus*) (354–430) Évêque d'Hippone, théologien, le plus grand des pères latins de l'Église

6.) **Ágnes HELLER** (1929–2019) Lauréate du prix Széchenyi, philosophe marxiste, esthète, professeur d'université, membre titulaire de l'Académie des Sciences de Hongrie

11.) **Platon** (427–347 av. J.-C.) Philosophe grec antique, fondateur de l'Académie à Athènes

Saint Thomas d'Aquin (1224–25 ?–1274) né en Italie, mort à Lyon, le « Docteur angélique », l'un des principaux maîtres de la scolastique et de la théologie catholique, Moine dominicain, professeur à la Sorbonne à Paris

Aristote (384–322 av. J.-C.) Savant et philosophe grec, fondateur, du « Lycée », l'école péripatéticienne, précepteur d'Alexandre le Grand

Jean-Jacques ROUSSEAU (1712–1778) Philosophe, écrivain et compositeur suisse de langue française des Lumières

12.) **Karl MARX** (1818–1883) Philosophe, économiste et sociologue allemand, théoricien du mouvement ouvrier communiste, qui a donné son nom au marxisme

15.) **Isaïe** (VIIème siècle av. J.-C.) Grand prophète de Judée

Friedrich ENGELS (1820–1895) Commerçant, sociologue, philosophe, théoricien politique, co-auteur du Manifeste du parti communiste

Vladimir Ilitch LÉNINE, né V.I. Oulianov (1870–1924) Penseur marxiste, dictateur bolchévique soviétique d'origine russe, premier dirigeant de l'Union Soviétique, fondateur du léninisme

16.) **György LUKÁCS**, né György Bernát LÖWINGER (1885–1971) Philosophe marxiste, esthète, professeur d'université, politicien

19.) **Jean-Paul II**, né Karol Józef Wojtyła (1920–2005) Archevêque de Cracovie en 1964, cardinal en 1967. Élu pape le 16 octobre 1978, c'est le pre-

mier pape slave et le premier pape non italien depuis 455 ans

28.) **Martin HEIDEGGER** (1889–1976) Philosophe idéaliste allemand, un des fondateurs de l'existentialisme

41.) **le roi saint Étienne**, né Vajk (975–1038) Premier roi chrétien de Hongrie (1001–1038)

42.) **Charlemagne** (742–814) Roi des Francs, empereur des Romains, il a rétabli l'empire occidental

François Marie Arouet, dit Voltaire (1694–1778) Écrivain, poète et philosophe français du siècle des Lumières

49.) **le roi Mathias**, né Corvin Mátyás (1443–1490) Roi de Hongrie entre 1458 et 1490, (contre-) roi de Bohême à partir de 1469, prince d'Autriche à partir de 1486

le comte István SZÉCHENYI (1791–1860) Homme politique, écrivain, polymathe, économiste, ministre des transports du gouvernement Batthyány, il a été appelé « le plus grand Hongrois » par Lajos KOSSUTH

Péter PÁZMÁNY (1570–1637) Archevêque d'Esztergom, cardinal, écrivain, père de la renaissance catholique en Hongrie

János ARANY (1817–1882) Poète, professeur, directeur de la Société Kisfaludy, membre et secrétaire général de l'Académie hongroise des sciences

Béla BARTÓK (1881–1945) Compositeur, pianiste, ethnomusicologue étudiant la musique populaire

55.) **István BARANKOVICS** (1906–1974) Juriste, rédacteur, homme politique démocrate-chrétien, secrétaire général du Parti populaire démocrate, il s'est exilé en 1949

Sándor SÍK (1889–1963) prêtre, Provincial des piaristes, poète, professeur à l'université de Szeged

74.) **Koppány** (vers 962–997) Fils de Zerind Tar ayant un lien de parenté avec le prince Géza. Après la mort du prince Géza, Koppány a revendiqué le pouvoir pour lui-même alors que la famille de Géza voulait voir Vajk gouverner. À la bataille sanglante de Soly, István a vaincu Koppány et a ensuite consolidé l'État hongrois chrétien. D'après les chroniques, le corps de Koppány a été écartelé après la bataille et son cadavre découpé en quartier a été exposé dans quatre villes: Győr, Veszprém, Esztergom et Gyulafehérvár

Péter ORSEOLO ou Pierre le Vénitien (Pierre de Hongrie) (1011–1046 ? 1059 ?) Successeur désigné du roi saint Étienne. Roi de Hongrie de 1038 à 1041 et de 1044 à 1046

Josemaría ESCRIVÁ (1902–1975) Théologien, prélat d'honneur de Sa Sainteté, fondateur de l'Opus Dei (1928) et de la Société Sacerdotale de la Sainte-Croix (Societas Sacerdotalis Sanctae Crucis, 1943). Il a été béatifié en 1992 et canonisé en 2002

86.) **Socrate** (470–399 av. J.-C.) Philosophe grec antique de l'époque attique, un des créateurs de la « philosophie morale »

Sénèque (en latin : Lucius Annaeus Seneca) (4 av. J.-C.- 65 apr. J.-C.) Philosophe stoïcien, dramaturge et homme politique romain

Emmanuel KANT (1724–1804) Philosophe idéaliste allemand, professeur à l'université de Königsberg, fondateur du criticisme et de la doctrine dite « idéalisme transcendantal », Grand penseur de l'Aufklärung (Lumières allemandes)

94.) **József MINDSZENTY**, né József PEHM (1892–1975) Prince primat, archevêque, cardinal, c'est l'un des personnages les plus importants de l'Église Catholique hongroise au XXème siècle. Archevêque d'Esztergom à partir de 1945, arrêté en 1948. Il est torturé, condamné et emprisonné jusqu'en 1956, il obtient l'asile à l'ambassade des États-Unis à Budapest en 1956. En 1971, il est poussé à quitter la Hongrie pour favoriser l'Ostpolitik de Paul VI. Sa béatification est en cours

95.) **Saint Ladislas** (vers 1040–1095) Roi de Hongrie de la dynastie des Árpád de 1077 à 1095

99.) **Bill William Jefferson Blythe Clinton** (né en 1946) 42ème président des États-Unis entre 1993 et 2001

INDEX – NOTIONS UTILES

6.) **a priori** (latin) dès le départ, antérieurement, précédemment

12.) **individualité, individualisme libéral** (du latin *individuum*, «individu») Conception philosophique et sociologique qui prend l'individu comme base de la société

personnalité, personnalisme: inventé par un pasteur de l'Église réformée de France, Albin Mazel, Courant philosophique et théologique spiritualiste mettant l'accent sur la personne

collectivisme: Idéologie de psychologie sociale mettant en avant le facteur prioritaire social-collectif de la vie humaine aux dépens des buts personnels

subsidiarité: Principe de l'entraide. Un des principes fondamentaux de la démocratie chrétienne aux termes duquel un problème survenu à un niveau organisationnel donné qui est capable de le résoudre ne doit pas être transféré à un service de niveau supérieur, ce dernier n'étant pas compétent pour prendre une décision

15.) **Absolu**: Notion métaphysique, la dénomination est dérivée du mot absolu qui signifie sans réserve, inconditionnel, sans limite, indépendant. Antonyme: relatif

26.) **déviance**: Violation des normes sociales acceptées et partagées par une communauté ou la société; non conforme aux normes sociales, sans règle

perversi (latin): débauché, corrompu, altéré, dérangé, détourné

47.) **califat**: Territoire gouverné par un dirigeant islamique religieux et politique appelé calife

charia: Principe directeur éthique et moral de l'islam qui fonde la Loi. Bon comportement et droit substantiel définis par Allah (nom de Dieu dans l'islam) sur le plan théologique de l'islam. Son objectif premier est de réglementer la communauté islamique tout en codifiant ses règles

54.) **KDNP** (Parti Populaire Démocrate-Chrétien): Anciennement dénommé Parti populaire démocrate (DNP) entre 1944 et 1949, reconstitué en 1989 sous le nom de Parti Populaire Démocrate-Chrétien, membre du Parti populaire européen (PPE), membre de la coalition gouvernementale au Parlement depuis 2010, il est allié au parti au pouvoir

SZDSZ (Alliance des démocrates libres): Parti politique libéral fondé en novembre 1988, parti parlementaire entre 1990 et 2010, partenaire de coalition du Parti socialiste hongrois (MSZP) pendant trois législatures, il a officiellement disparu en septembre 2014

Fidesz: Fondé le 30 mars 1988 sous le nom d'Alliance des jeunes démocrates, transformé officiellement en Fidesz-Parti civique hongrois en 1995, entré dans le gouvernement et arrivé au pouvoir en 1998, le parti s'est transformé en union et son nom officiel a été modifié en Fidesz-Alliance civique hongroise en 2003. Formant une coalition de partis avec son allié, l'alliance Fidesz-KDNP a remporté les élections législatives en obtenant les deux tiers des sièges au Parlement en 2010, 2014 et 2018

55.) **Parti Populaire Démocrate (DNP)**: Parti politique fondé en automne 1944, enregistré au printemps 1945, interdit en 1949. Prédécesseur du parti actuel KDNP, le Parti Populaire Démocrate se réclame les convictions de la démocratie chrétienne, la vision du monde du socialisme chrétien ainsi que les valeurs de la démocratie parlementaire

64.) **la couronne de saint Étienne (appelée Sainte Couronne hongroise)**: Regalia symbolisant l'État hongrois et sa continuité légale. La théorie relative à la Sainte Couronne hongroise considère que la couronne est la seule et unique détentrice légitime sur terre du pouvoir suprême sur la Hongrie et, en tant que personne morale, elle représente la source de tous les droits hongrois. C'est l'une des couronnes les plus anciennes en Europe qui a longtemps servi lors des sacres et qui est restée intacte

75.) **1848**: La Révolution et la guerre d'indépendance en Hongrie en 1848–49 est un évènement

qui a profondément marqué et déterminé l'histoire récente de Hongrie. Pilier de l'identité nationale, élément déclencheur visant à promouvoir la formation de la bourgeoisie grâce à ses réformes sociales, 1848 est devenu partie intégrante de la conscience nationale à travers la lutte d'autodéfense contre la domination de Vienne

1956: L'Insurrection de Budapest et la révolution et guerre d'indépendance en Hongrie de 1956 est une révolte contre la terreur stalinienne et une guerre d'indépendance menée par le peuple hongrois contre l'occupation soviétique. C'est l'un des événements les plus déterminants de l'histoire de Hongrie au XXème siècle. Commencée le 23 octobre 1956 par une manifestation étudiante pacifique ayant comme point de départ les différentes universités de Budapest. L'Insurrection a été écrasée le 11 novembre par l'étouffement de la résistance des révoltés en arme.

79.) **gnosticisme syncrétique**: Les différents systèmes gnostiques sont en général caractérisés par le syncrétisme, tous étant développés grâce à différentes traditions intellectuelles dont la philosophie grecque et surtout platonicienne ainsi que les influences juives et chrétiennes

82.) **sui generis** (latin): spécifique, particulier, caractéristique; réalité autonome et indépendante qui ne peut remonter à rien d'autre

83.) **Université catholique Péter PÁZMÁNY**: Université catholique officiellement reconnue, agréée par l'État. Les Facultés sont désormais implantées à Budapest. La Faculté de Théologie est l'héritière de la Faculté de Théologie de l'université fondée à Nagyszombat en 1635 par le cardinal Péter Pázmány, puis celui de l'Académie de Théologie Catholique de Rome à partir de 1950. En 1999, l'université a été déclarée fondée par le Saint-Siège (cf. Ex corde Ecclesiae)

Lycée piariste: Lycée fondé en 1717, dispensant un cycle d'enseignement d'une durée de cinq puis de six ans au début du XIXème siècle. L'établissement a proposé dès 1883 un programme scolaire défini par l'État dans le cadre d'un cycle de huit ans, en tant que lycée principal. Nationalisé en 1948, le lycée a été rendu aux piaristes qui l'a repris en 1950 conformément à l'accord conclu entre l'État et l'Église. Il propose alors des études secondaires du niveau baccalauréat d'une durée de quatre ans. A l'automne 1953, le bâtiment de la rue Váci est confisqué et le Lycée déménage place Kálmán Mikszáth. Après 1989, les restrictions relatives au nombre de lycéens inscrits ayant été abolies, l'école a été transformée en lycée qui dispense un cycle d'études de six ans. En 2011, le lycée et le couvent ont réaménagé rue Váci dans leurs locaux d'origine.

Hôpital pédiatrique réformé Bethesda: Seul hôpital pédiatrique d'Europe centrale financé par l'Église, ouvert le 1er janvier 1866 par une Com-

munauté de Religieuses de l'Église réformée allemande, nationalisé à l'ère Rákosi, il appartient de nouveau à l'Église reformée après le changement de régime en Hongrie

90.) **distinction** (latin): différenciation, démarcation, isolation

discrimination (latin): séparation, dissociation, ségrégation

92.) **pertinence** (latin): importance, ampleur, influence

98.) **Faculté de Théologie**: héritière de la Faculté de Théologie de l'université fondée par Péter Pázmány en 1635 à Nagyszombat

CURRICULUM VITAE⁵

Zsolt Semjén est né le 8 août 1962 à Budapest.

Sa femme, Gabriella Erzsébet Menus, a fait ses études au Conservatoire Ferenc Liszt. Elle est professeur de musique dans le Collège et Lycée Szent Angéla. En même temps elle est maître de chœur. Ils ont trois enfants, Emese Borbála (1991) est juriste, Botond Benedek (1994) est économiste tandis que Álmos Ágoston (1996) est architecte.

Il a passé le baccalauréat au Lycée Erzsébet Szilágyi. A la fin des années 1980 il était étudiant à l'Académie Catholique Péter Pázmány où il a obtenu son doctorat en théologie en 1991. Parallèlement il suit les cours de l'Université Loránd Eötvös et réussit un diplôme en sociologie en 1992. En 1996, il devient doyen honoraire de l'Université Péter Pázmány. Il défend sa thèse en sciences religieuses et obtient ainsi son doctorat. A partir de 2011, il est professeur *honoris causa* à l'Université Óbuda. A l'Université de Hongrie Occidentale, il devient ingénieur des forêts, spécialisé en économie de la faune sauvage.

En 2000, il publie : *Oui, nous devons parler!* chez Márton Áron, tandis qu'en 2003 paraît aux éditions Szent István son ouvrage : *Politique de l'Église – L'Église et la politique.*

5 Source: Almanach de l'Assemblée National, Budapest, 2017

La Fondation Barankovics Istvan édite ses publications : *Ius Resistendi* en 2007, *Sur la route droite* en 2008, *Nous lutterons pour chaque Hongrois*, en 2011 puis *Entre deux paganismes*, en 2013, et *Un million*, en 2017. En 2018 est publié son recueil de poèmes : *Connaître l'Inconnaissable*.

L'appui de ses professeurs de théologie a joué un grand rôle dans son engagement politique.

Sa pensée a été fortement influencée par la *Doctrine sociale de l'Église*. Au printemps 1998, il est l'un des fondateurs du Parti populaire démocrate-chrétien. En 2002, il est élu vice-président puis, le 28 juin 2003, en devient le président. Il a été réélu quatre fois à ce poste et la dernière fois en 2015 sans candidat contre lui.

En 1990, il était candidat du quartier du château de Buda, puis chef de cabinet et porte-parole du PPCD. En octobre, il devient conseiller municipal et président de groupe dans le 2e arrondissement de Budapest. En 1994, il est élu député et devient secrétaire de la commission des Lois, membre de la commission santé et sociale.

A partir de 1995, il est vice-président de groupe parlementaire. Entre 1998 et 2002 dans le gouvernement de la coalition, il est nommé sous-secrétaire d'État chargé des Cultes. C'est à cette période qu'il organise une rencontre religieuse d'importance internationale, qu'ont été réglées les questions difficiles toujours latentes avec le Saint-Siège et que le financement par l'État de l'enseignement du catéchisme a été rétabli. Des Conventions ont été signées avec toutes les grandes Confessions

religieuses. Le financement public des activités d'intérêt général prodiguées par les institutions religieuses est désormais assuré.

La restitution des biens des Églises, nationalisés sous le communisme est mise en place. Le Saint-Synode de Byzance a reconnu la sainteté de roi Etienne pour les fidèles orthodoxes. Il a joué un rôle déterminant dans ce processus et il considère cela comme le plus grand succès de la diplomatie dans les affaires religieuses hongroises car depuis le Grand Schisme de 1054, saint Etienne est désormais le premier saint commun des chrétientés occidentale et orientale.

En 2002 il retourne au parlement. En 2006, il est élu largement à Kalocsa, siège archiépiscopal millénaire du catholicisme hongrois. Il avait la quatrième place sur le liste de la coalition FIDESZ – KDNP (PPDC). Dès le mois de mai, il prend la direction du groupe parlementaire démocrate-chrétien. Comme président de parti, président de groupe, il devient alors l'un des principaux acteurs des débats politiques avec ses questions préalables. Homme de convictions fortes, il subit beaucoup d'attaques politiques qui « l'amusent plutôt ». Il est capable de faire la différence entre lui, Semjén Zsolt et ce qui découle de son engagement en politique, ce qui est évidemment lié, mais aussi n'a pas le même retentissement émotionnel comme il le déclare en 2014.

Il prend une part importante aux travaux de nombreuses organisations professionnelles ou sociales. Son action en faveur de l'Église est reconnue par la Conférence de l'Épiscopat hongrois qui lui

décérne le prix *Pro Ecclesia Hungariae*. En 1997, il reçoit la médaille Péter Pázmány du conseil de l'université catholique. En décembre 1998, le pape Jean-Paul II lui confère la croix de chevalier de l'ordre pontifical de Saint-Grégoire le Grand, et en 2002, c'est la Grand-Croix de l'ordre de Saint Sylvestre qui lui est remise. En

1998 il devient chevalier de l'Ordre de Malte. Son engagement spirituel se manifeste par son entrée dans le Tiers-Ordre carmélite à partir de 2015. En 2000, le patriarche œcuménique de Constantinople, Bartholomée 1er lui accorde la plus haute reconnaissance de l'orthodoxie, la Sainte-Croix de Pammakaristos de la Très Sainte Mère de Dieu. En 2013, il est décoré du très vénérable ordre de l'Hôpital de Saint-Jean de Jérusalem, Apôtre et Évangéliste et en 2017 de la croix orthodoxe de l'Apôtre André, le premier appelé saint et loué.

Il a reçu aussi la médaille *Pro-Caritate*.

Le 29 juin 2011, la Fondation Ronald Reagan lui remet le Prix de la liberté internationale.

En avril 2010, lors des élections législatives, il obtient 58 % des voix dès le premier tour dans sa circonscription de Kalocsa face à de nouveaux adversaires. Sur la liste régionale, il a la 5e position sur la liste commune de sa coalition politique.

Le 29 mai, lors de la création du 2e cabinet Orbán, il devient Vice-Premier ministre, et donc le premier substitut du Chef du Gouvernement hongrois avec son ministère sans portefeuille, la charge des Hongrois de l'étranger et des relations avec les Cultes.

C'est lui qui avait rapporté et fait voter la loi sur la nationalité hongroise adoptée par une écrasante majorité le 26 mai 2011. Cette loi, permet de donner la possibilité de double nationalité aux Hongrois vivant hors des frontières. Il a été également chargé de tracer la nouvelle Constitution hongroise.

Le 6 avril 2014 il est réélu pour un nouveau mandat parlementaire et il occupait alors la 2e place sur liste commune de la coalition gouvernementale.

Lors de la formation du nouveau cabinet, il garde ses deux fonctions de Vice-Premier ministre et de ministre sans portefeuille avec la charge des Hongrois de l'extérieur et des relations avec les Cultes.

Il est aussi l'un des principaux initiateurs pour que le Vendredi Saint soit désormais férié. Il regarde avec fierté le système politique qui vise la réunification de la nation.

Le 10 novembre 2017, à la Commission permanente hongroise, il annonce le millionième nouveau citoyen hongrois.

Le 8 avril 2018, la coalition FIDESZ – KDNP (PPDC) gagne les élections législatives avec une majorité deux-tiers pour la 3e fois.

Dans le 4e gouvernement de Viktor Orbán, il conserve ses mandats de Vice-Premier-ministre et de ministre sans portefeuille en charge des Hongrois de l'extérieur et des relations avec les Cultes.

Antológia Kiadó és Nyomda Kft.
A kiadásért felel: Lezsák Sándor

Készült Lakiteleken a 2021. évben
Felelős vezető: Agócs Sándor ügyvezető igazgató

ISBN 978-615-5862-71-7

